

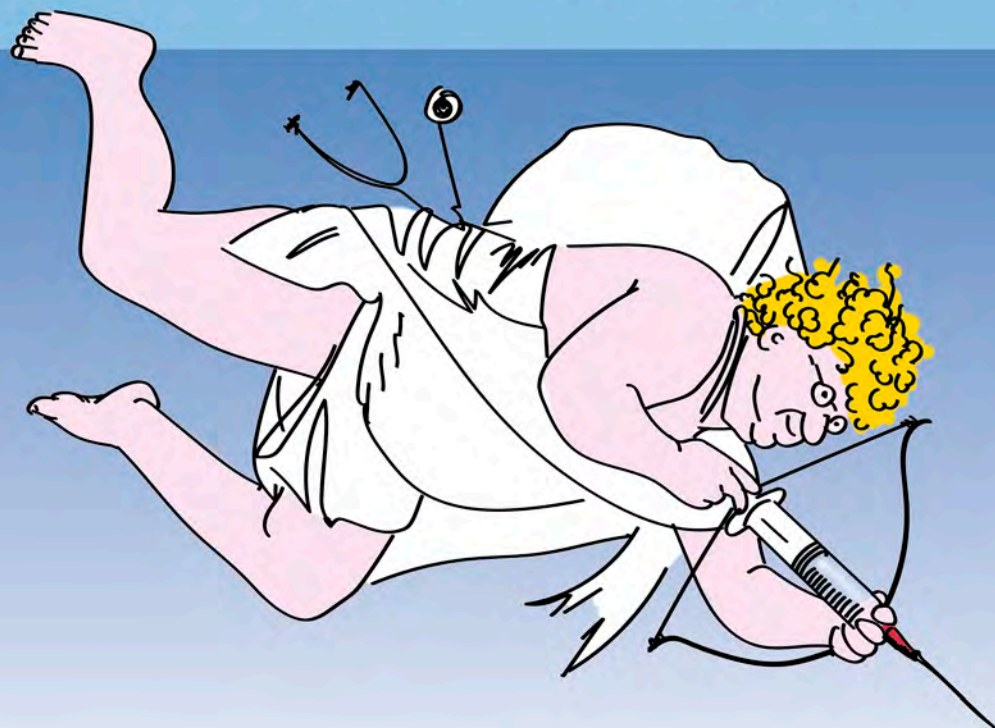
Łódź • Piotrków Trybunalski • Sieradz • Skierniewice

PANACEUM

Pismo Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi
nr 1-2 (256) – styczeń-luty 2021

ISSN 1233-9938
egzemplarz bezpłatny

**PUBLICYSTYKA,
REPORTAŻ**

**Od szczepionki
do szczepienia**

**Z ŻYCIA
ŚRODOWISKA**

**40-lecie Strajku
Studentów AM w Łodzi**

**LEKARZE
PO GODZINACH**

**Smog a ruch –
jak to pogodzić?**

Wprawiając Państwa w walentynkowy nastrój, prezentujemy wzruszające wiersze dr Bogumiły Kempieńskiej-Mirosławskiej. Znają Państwo twórczość Pani Doktor z nieco innej strony, gdyż na łamach „Panaceum” opisuje wydarzenia z historii medycyny. Tym bardziej cieszymy się, że możemy przybliżyć Państwu poetyckie oblicze naszej niezwyklej Autorki.

Wiersze z tomiku
„Życie niedokończone”

wyznanie

nie mówię kocham
bo nie kocham
nie mówię jesteś mój
bo nie jesteś
nie mówię weź mnie
bo czyż można się z kamieniem kochać
i nie umierać i nie szlochać
nie zamieniając swego ciała w ból

nie mówisz odejdziesz
bo odejdziesz
nie mówisz wolna bądź
bo jestem
nie mówisz – to chwila bez znaczenia
bo czyż można nadać znaczenie
tym kilku słowom rzuconym od niechcenia
tak pół na pół

a jednak wciąż wyciągasz ku mnie ręce
i rzeźbisz postać mą w kamieniu
a ja – tylko mogę być – nic więcej...
więc niech tak zostanie, nic nie zmieniaj...

Cztery żywioły: powietrze

a czasem jestem jak powietrze
bo jestem wszędzie – tam i tu
i jak powietrze liście na wietrze
wprawia w ruch
tak me dotknięcie
w taniec miłości wprawia twe ciało
i twoje ręce

i czasem jestem jak powietrze
bo nie wiadomo czy jest gdy jest
i jak powietrze
gdy braknie go
w bezdechu ból wprowadzę cię
gdy braknie mnie

a czasem jestem jak powietrze
nie zamkniesz mnie więc w dłoniach swych

i stanem ducha jest mój stan
więc mego szeptu dzisiaj słuchaj –
– jak bez wolności umrę ja,
tak bez powietrza nie możesz żyć

nieprzygotowanie

wcale nie jestem dzisiaj gotowa
gotowa z tobą do miłości
choć twoje ręce nieśmiało błędzą
szukając śladów namiętności
na moim ciele

wcale nie jesteś dzisiaj gotowy
gotowy ze mną do podróży
choć bilet wczoraj wykupiony
powrotną drogę jutro wróży
gdyż słów zbyt wiele

a słowa me ostre są jak horyzont
co łamie przestrzeń gdzieś pół na pół
i tak pół chce połowa nie chce
podróż w miłość sprzed lat stu

Wiersze niepublikowane

dzieło

budowali dom
na skale
opoką był on
a ona wiatrem
i wodą i słońcem

budowali dom
na piasku
a on był czasem
ona przestrzenią pełną

budowali dom
a oni z gliny
ulepieni
zostawiali ślady rąk

i stanęły mury
a między nimi
słowa
pustostany myśli

bezielesność

więc dotknij mnie myślą
lub inaczej
dotknij moją myśl swoją
niech zamyślą się obie w uścisku
co na to moje ciało?
zadrży? zaśnie?
więc nieważna jest starość
skoro myślą patrzymy na siebie
teraz czas bez znaczenia
nie stawia muru nie jest koleiną
tylko trwa
my między jego kroplami
tylko naznaczeni myślą
więc niepotrzebne ciało
nie potrzebna młodość
myśl wiecznie trwa bezchwilą

Wiersz z tomiku „Przemiany”

niepewność

chciałabym się zestarzeć
z tobą
jednak bardziej niż bez ciebie

i czekałbyś na mnie
na ławce pod drzewem
albo pod niebem

liczylibyśmy krople deszczu
bo wiatr zbyt ulotny
by mógł je policzyć

i słońce byśmy chwyтали
w sieć pajęczą
i w nasze źrenice

chciałabym się zestarzeć
z tobą

tylko nie wiem
co mogłoby się wydarzyć
bez ciebie

O szczepieniach i nie tylko...

Do rąk Szanownych Czytelników oddajemy pierwszy numer „Panaceum” w nowym 2021 roku. Wraz z jego nadejściem czekaliśmy na wielki przełom i wydaje się, że on nastąpił – w końcu jest szczepionka.

Nie obyło się oczywiście bez wielkich emocji generowanych przez różne środowiska z mniej lub bardziej merytorycznych przyczyn. Jak wiadomo, „najciemniej jest zawsze przed samym światłem”. W środku tych emocji wypłynęła sprawa kolejności, w jakiej odbędą się szczepienia poszczególnych grup społecznych. Nie dość stwierdzić, że tradycyjnie znalazła się grupa cwaniaków, którzy wpełchnęli się do kolejki, nie zważając na resztę społeczeństwa. Jest to tym bardziej przykre, że tłumy pacjentów z kolejnych grup szczepionkowych bezskutecznie szturmują punkty szczepień, a wśród nich na swoją kolejkę czekają członkowie rodzin lekarskich. Na łamach obecnego numeru zamieszczamy zatem liczne opinie dotyczące problemów związanych ze szczepieniami przeciw SARS-CoV-2. W rozmowie z ekspertką prof. Renatą Talar-Wojnarowską, specjalistką z dziedziny gastroenterologii poruszamy też problem konieczności promowania szczepień wśród pacjentów przewlekle chorych (s. 12–13).

Na łamach aktualnego numeru podsumowujemy również działalność lekarskiego samorządu w ubiegłym roku (s. 7–8). Dla nas, jako redakcji, był to rok dobrych zmian. Mamy nadzieję, że Państwo dostrzegli te zmiany i równie pozytywnie je oceniają.

Polecam również Państwa uwadze wspomnienie autorstwa prof. Jarosława Fabisia oraz prof. Andrzeja Lubińskiego w 40 rocznicę strajku studenckiego (s. 18–19). Wydarzenie to jego uczestnicy nazwali „przepustką do lepszego jutra”, a plakat promujący obchody rocznicy mogą Państwo znaleźć na okładce naszego pisma.

Ze spraw bieżących poruszamy problem nowelizacji ustawy w sprawie kadr medycznych spoza Unii Europejskiej (s. 16–17). Samorząd lekarski stanowczo sprzeciwia się dopuszczaniu do pracy w zawodzie lekarza i lekarza dentystry osób, które nie legitymują się odpowiednim medycznym wykształceniem. W dziale prawnym znajdą natomiast Państwo obszernie opracowanie dotyczące świadczeń covidowych dla lekarzy (s. 24–25).

W bieżącym numerze z przyjemnością polecam uwadze cykl artykułów dotyczących życia kulturalnego, które toczy się w naszym mieście

i najbliższej okolicy, pomimo obostrzeń pandemicznych (s. 32). Wraz z nowym rokiem rozpoczynamy też nowy cykl artykułów, w których bohaterem każdego odcinka będzie jeden eksponat – obraz, rzeźba, zabytkowy mebel lub kolekcja szkła (s. 34). Tradycyjnie zachęcam do przeczytania tekstów naszych stałych felietonistów. Muszę napisać jednak, że nie do końca zgadzam się z opinią Marcina Wojtczuka, który w swoim felietonie napisał, że „poza zwykłą rzeczywistością” spotkał się tylko „z jedną straszniejszą rzeczą, a było to *Requiem* Pendereckiego” (s. 41). Byłam na wielkim koncercie z udziałem Mistrza w 2009 r. w Teatrze Wielkim w Łodzi w ramach obchodów 65 rocznicy likwidacji łódzkiego getta. Muzyka była absolutnie niezwykła, a my wyszliśmy z koncertu po prostu zahipnotyzowani jego dźwiękami.

W numerze znajdą Państwo również przygotowany specjalnie dla łódzkich lekarzy horoskop na Nowy 2021 Rok (s. 35). Podsumowując, nasza astrolog twierdzi – będzie dobrze. ●

Patrycja Proc
przewodnicząca Kolegium
Redakcyjnego „Panaceum”
panaceum@oil.lodz.pl

na dzień dobry

Nasz redakcyjny kolega odznaczony!

Pod koniec stycznia, podczas Sprawozdawczo-Wyborczego Zgromadzenia Izby Adwokackiej w Łodzi, nasz redakcyjny kolega, adwokat Jerzy Ciesielski otrzymał odznaczenie samorządowe – Adwokatura Zasłużonym.

Jerzy od 2005 r. przybliża Czytelnikom „Panaceum” problemy medyczne i etyczne, wynikające z konkretnych spraw sądowych. Prowadzi ciekawe statystyki dotyczące swoich

artykułów, ale w tym miejscu postanowiliśmy ujawnić jedną, acz imponującą – w aktualnym numerze czytają Państwo 131 artykuł „Z lekarskiej wokandy”. Jak często podkreśla, jako „prawnikowi z lekarskiej rodziny” zawsze było mu po drodze, by w dziennikarstwie łączyć prawo i medycynę.

Jurku, serdecznie gratulujemy! ●

Redakcja

2021

SPISANE NA GORĄCO

3 Nowy rok

SŁOWO PREZESA

4 Z notatnika rzecznika

6 Wszechobecna „polaczkowatość”

ZAPISKI SEKRETARZA

PUBLICYSTYKA, REPORTAŻ

7 To już prawie rok z pandemią!

PODSUMOWANIE ROKU

9 Długa droga od szczepionki do szczepienia

KORONAWIRUS

10 Czy to narodowa demobilizacja?

CHAOS KOMUNIKACYJNY A SZCZEPIENIA

12 Pacjenci przewlekle chorzy powinni być szczepieni

ROZMOWA Z DR HAB. N. MED. RENATĄ TALAR-WOJNAROWSKĄ

14 Co dalej z elektroniczną dokumentacją medyczną?

ZGŁĘBNIK STOMATOLOGICZNY

15 Odkrywanie Ameryki

REFLEKSJE FABIANA

Z ŻYCIA ŚRODOWISKA

16 Plaster na nieoczyszczoną ranę

LEKARZE SPOZA UNII EUROPEJSKIEJ

17 Komunikat Okręgowej Komisji Wyborczej OIL w Łodzi

18 40 rocznica Strajku Studentów Akademii Medycznej w Łodzi

OBCHODY

19 Jubileuszowy pamiętnik strajkowy

19 Prezes NRL Osobowością Medyczną Roku

IZBOWE AKTUALNOŚCI

20 Delegatura Skierniewicka

20 Pomoc dla rodzin lekarzy zmarłych na COVID-19

BLIŻEJ PRAWA

21 Lekarz gwarant

Z LEKARSKIEJ WOKANDY

22 Prawniczy newsletter medyczny

24 Dodatkowe świadczenie covidowe dla lekarzy

PORADNIK PRAWNY

Z HISTORII MEDYCYNY

26 Praktyka lekarska – cz. II

PRAWO SANITARNE DRUGIEJ RZECZYPOSPOLITEJ

27 Jerzy Apoloniusz Gliński

PORTRETY NIEPOSPOLITYCH MEDYKÓW

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

28 Wspomnienia o zmarłych lekarzach

LEKARZE PO GODZINACH

31 W obcych językach...

DROBNE PRZYJEMNOŚCI

32 Wystawa czynna półtora dnia

ŁÓDZKA KULTURA

33 Klub Lekarza nadal online

ŻYCIE KULTURALNE OIL

33 Zbliża się XXI Ogólnopolska Biesiada Literacka UPPL

LITERATURA I SZTUKA

34 Fotoplastykon

HISTORIA JEDNEGO EKSPONATU

35 Ekskluzywny horoskop lekarski na rok 2021

36 Smog

SPORT I REKREACJA

38 Trzy filiżanki etiopskiej kawy – cz. II

KARTKI Z PODRÓŻY

OPINIE, LISTY, POLEMIKI

39 Podziękowania

39 Anioły i upadłe anioły

40 Senior – *persona non grata*

41 *Mehr Licht! Mehr Licht!* Zosienko, otwieraj okieńko!

42 Jaką babcią się czujesz?

PORA RELAKSU

43 Krzyżówka

43 Sudoku

BIULETYN ORL

44 Sprawozdania i uchwały

47 Obowiązek statystyczny

zapraszamy na
www.oil.lodz.pl

Nowy rok

Paweł Czekalski, prezes ORL w Łodzi

Mamy nowy rok. Nowy na miarę naszych czasów. Nowy rok witaliśmy pozamykani w domach lub, jak co poniektórzy, wymknąwszy się z tychże pomimo zakazów, by wspólnie, choć przez chwilę przy tradycyjnym blasku i huku fajerwerków cieszyć się, że idzie nowe. Nie było chyba nikogo, kto z tej okazji nie życzyłby normalności w nowym roku i upragnionego końca pandemii. Niektórzy z nas już zaszczepieni, inni czekając na cudowny lek pełni nadziei, że wreszcie stanie się coś, co pozwoli powrócić do dawnego rytmu życia. Otaczający świat jeszcze tak niedawno jawiący się niczym wesołe miasteczko pełne atrakcji, z których nie chcemy rezygnować nawet w sytuacji globalnego zagrożenia, jakim jest pandemia koronawirusa, nagle zamarł, jakby ktoś wyłączył prąd. Nie wiadomo jeszcze, jak długo to potrwa. Doświadczamy teraz wielu sytuacji, wobec których jesteśmy bezradni, nie bardzo umiemy sobie radzić z tym, na co nie mamy wpływu.

Z badań socjologicznych wynika, że jeśli chodzi o zagrożenia, bardziej niż wypadków komunikacyjnych, utraty pracy, przemocy oraz chorób nowotworowych czy sercowo-naczyniowych obawiamy się chorób zakaźnych. Nawiasem mówiąc, w tych samych badaniach stwierdzono, że mimo przyjmowanej informacji, że koronawirus jest groźniejszy od grypy sezonowej, to jednocześnie spora część społeczeństwa obawia się szczepionki. Generalnie zaczęliśmy się obawiać otaczającego nas świata, który stał się wrogi i nieprzyjazny. Straciliśmy zaufanie do rządzących, do mediów, do statystyk. Tu jednak w tych samych badaniach okazuje się, że w Polsce społeczeństwo najbardziej przynajmniej w kwestii zdrowia ufa rodzinie, podczas gdy na całym świecie w kwestii bezpieczeństwa zdrowotnego i nadziei na rozwiązanie problemu pandemii globalnie wzrosło zaufanie do lekarzy

i naukowców. Przypadek? Nie, to skutek prowadzonej przez lata kampanii odzierania społeczeństwa z ideałów, a w tym przypadku: z zaufania do nas, lekarzy. Teraz okazuje się, że większe znaczenie ma zdanie obcego z Facebooka czy kuzynki, ciotki i sąsiadki z wykształceniem co najwyżej tzw. niepełnym średnim niż opinia lekarza czy profesora. Chociaż, o zgrozo, i wśród osób wykształconych, niejednokrotnie będących samodzielnymi pracownikami nauki znajdują się heretycy.

Nowy rok, nowe nadzieje, nowe sukcesy i świetlana przyszłość... to perspektywa, jaką wpajają rządowe media suwerenowi. Na sam początek rząd zaprasza nowych lekarzy. Już nie będzie monopolu białej mafii, pazernej i nieodouczonej. Będą nowi lekarze, lepsi niż Polsce, ba, lepsi niż unijni. Pierwsi, jacy po ministerialnym namaszczeniu zgłosili się do jednej z izb po – jak im się wydawało – należne w tej sytuacji prawo wykonywania zawodu, nie mogli okazać dyplomu ukończenia uczelni wyższej, dyplomu o specjalizacji – a byli wśród nich chirurg, anestezjolog, pediatra i urolog – zaświadczenia o niekaralności czy też o pozytywnej etycznie postawie moralnej. Orzeczenia o stanie zdrowia czy też o znajomości języka polskiego również nie posiadali. To tylko niektóre z braków. Lekarze ci nie spełniają wymogów, jakie są stawiane medykom polskim czy też mającym wykształcenie nabyte w krajach Unii Europejskiej. A za drzwiami do wykonywania naszego pięknego zawodu stoi niemal tysięczna grupa młodych polskich lekarzy, którzy nie zdali LEK czy LDEK. Czy nie można w miejsce wątpliwego autoramentu kandydatów spoza UE umożliwić pracę tym właśnie młodym koleżankom i kolegom na specjalnych zasadach, tak jak to ma miejsce w przytoczonych wyżej przypadkach?

Ministerstwo zaprasza lekarzy spoza Unii Europejskiej, mając łatwym

sposobem nabycia uprawnień i zarobkami. Ogłasza to publicznie, nie dopowiadając przy tym, że prawo wykonywania zawodu przyznają okręgowe rady lekarskie na podstawie obowiązującego kodeksu postępowania administracyjnego i stosownych ustaw oraz uchwał. ORL nie jest związana decyzją ministra w tym względzie i musi przestrzegać prawa, począwszy od 17 art. Konstytucji RP, nakazującego samorządowi sprawowanie pieczy nad wykonywaniem zawodu.

Pandemia trwa, mamy akcję szczepień, w toku której udało się zaszczepić całkiem sporą grupę lekarzy, także emerytów, choć obecnie ze względu na zmianę rządowych priorytetów dalsze szczepienia nas, lekarzy i naszych rodzin, bo to one mogą stać się ogniskami epidemii, mogą być problemem. Rzeczywistość jest, jaka jest, co zatem zrobić, by nie zagryźć się nawzajem? Może wzorem starożytnych Greków, należy żyć w przekonaniu, że świat nie zmienimy, ale możemy zmienić siebie. Zmienić po to, aby czuć się w psychologicznym sensie szczęśliwymi.

Nie chodzi tu jednak o rezygnację z prób „polepszenia” świata. Naszym ludzkim zadaniem jest sobie z tym światem poradzić. Ze światem, który zmienia się dynamicznie, zaskakuje i nie jest tak do końca przewidywalny. Zmieniamy zatem świat, zaczynając od siebie, pracujemy nad tym i koncentrujemy się tylko na tym, na co mamy wpływ, ale starajmy się oswoić to, na co nie mamy wpływu. Róbmy swoje najlepiej, jak potrafimy, nie godząc się na bylejaką wrogość, zawiść i brak szacunku. Niech nowy rok przyniesie nowe nadzieje, realizujemy marzenia i trwajmy na szańcu. Jeszcze będzie normalnie. Tego nam wszystkim życzę. ●

Paweł Czekalski

słowo
prezesa

Rozporządzenie MZ: szpitale otrzymają pełne kwoty pomimo niewykonania świadczeń

W środę (2 grudnia ub.r.) na stronie RCL opublikowano projekt rozporządzenia ministra zdrowia zmieniającego rozporządzenie ws. ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej. Nowa regulacja ma umożliwić wypłatę świadczeniodawcom pełnej kwoty zobowiązania za listopad i grudzień 2020 r., pomimo niewykonania wszystkich zakontraktowanych świadczeń.

ŹRÓDŁO: „RYNEK ZDROWIA”

NIL: tarcza 2.0 dla szkolnych gabinetów

Naczelna Rada Lekarska zaapelowała do premiera o objęcie podmiotów wykonujących działalność leczniczą, które nie mogą udzielać świadczeń zdrowotnych, wsparciem finansowym w ramach tzw. tarczy antykryzysowej 2.0. W szczególności pomocy potrzebują szkolne gabinety stomatologiczne.

Tarcza 2.0 to program rządowy wsparcia finansowego dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców w związku z zwalczaniem skutków epidemii COVID-19. Na liście podmiotów, które mogą starać się o wsparcie, znalazło się 38 branż – bez stomatologii.

ŹRÓDŁO: DENTONET

„Lekarze jak z bajki”

Calineczka, Herkules, Alladyn – w te m.in. postaci wcielił się lekarze i lekarki z Małopolski. W ten sposób powstał niezwykły kalendarz „Lekarze jak z bajki”. Dochód z jego sprzedaży zostanie przeznaczony na zakup środków ochrony osobistej dla szpitali w regionie.

Jak tłumaczą pomysłodawcy akcji, w czasie pandemii w relacje lekarz–pacjent wkroczyły dziwne stroje – kombinezony, skafandry, przyłbice i maski, które nie tylko utrudniają zbadanie pacjenta, ale przede wszystkim uniemożliwiają rozmowę, dotyk, czasem budzą strach. W projekt zaangażowało się 17 medyków.

ŹRÓDŁO: INTERIA

Określenie „długi Covid” to trywializacja problemu.

Zdaniem lekarzy przedłużające się objawy to zespół chorobowy

Miliony ludzi na świecie, którzy przeszli COVID-19, mogą cierpieć z powodu przedłużających się objawów, a co za tym idzie, mieć trudności z powrotem do normalnego życia i pracy. Problem jest na tyle poważny, że amerykańscy eksperci ds. zdrowia publicznego oraz lekarze uznali, że stan post-covid należy uznać za zespół chorobowy, nadać mu nazwę i zacząć poważnie traktować.

ŹRÓDŁO: GAZETA.PL

Łódzki wojewoda skierował do placówek covidowych 138 medyków z innych szpitali i oddziałów

Od początku września do połowy grudnia 2020 r. do pracy przy zwalczaniu epidemii wojewoda w ten sposób „przemieścił” 138 osób, w tym 107 lekarzy, 23 pielęgniarki, 7 ratowników medycznych i technika analityka medycznego. Takie uprawnienia daje mu ustawa sprzed 12 lat o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

ŹRÓDŁO: „EXPRESS ILUSTROWANY”

Co dalej ze szpitalem w hali Expo?

W regionie zlikwidowano ponad 100 łóżek dla pacjentów z COVID-19

Po wielu pytaniach towarzyszących powstaniu szpitala tymczasowego w hali Expo okazuje się, że jak na razie pozostanie on pusty.

Wojewoda łódzki, Tobiasz Bocheński podkreślał, że szpital zostanie uruchomiony wyłącznie w sytuacji największego kryzysu. Tłumaczył, że hala Expo zostanie wykorzystana w charakterze placówki awaryjnej, w przypadku całkowitego braku miejsc w innych szpitalach.

ŹRÓDŁO: „GAZETA WYBORCZA”

W wyniku cyberataku hakerów łódzki szpital okradziono na prawie pół miliona złotych!

Ofiarą wirtualnego przestępstwa padł szpital im. Pirogowa. W wyniku

złamania zabezpieczeń do systemu informatyczno-finansowego z kasy szpitala zniknęło niemal pół miliona złotych. Sprawą internetowej napaści zajęli się śledczy z Wydziału do Walki z Cyberprzestępczością Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi. Jak dołądało się zatrzymać tylko jednego sprawcę – jest nim 22-latek Oskar Ch. Akt oskarżenia w jego sprawie trafił już do Sądu Okręgowego w Łodzi.

ŹRÓDŁO: „DZIENNIK ŁÓDZKI”

NFZ: placówki mogą rozliczyć świadczenia do końca czerwca

W związku z obostrzeniami wynikającymi z epidemii COVID-19, placówki medyczne mają czas na rozliczenie z NFZ świadczeń za 2020 rok do końca czerwca 2021 r. – poinformował w środę (16 grudnia ub.r.) na stronie internetowej NFZ.

Narodowy Fundusz Zdrowia przypomni sposób rozliczania przez placówki medyczne tzw. 1/12 kontraktu. Wyjaśnił, że to mechanizm polegający na wypłacie placówce części środków z umowy z NFZ na 2020 r., pomimo niewykonania lub częściowego wykonania przez nią świadczeń, wynikających z tej umowy.

ŹRÓDŁO: PAP

Wiemy, ile kosztowała budowa szpitali tymczasowych w Polsce. Gigantyczna kwota

Ponad 518 milionów złotych – tyle kosztowała budowa 19 szpitali tymczasowych w Polsce. Dane na ten temat ujawnił tuż przed świętami resort zdrowia. Co więcej, kwota nie obejmuje budowy wielkiej placówki na Stadionie Narodowym w Warszawie.

Informację na temat wydatkowanych środków ujawnił 22 grudnia ub.r. wiceminister zdrowia Waldemar Kraska. Zestawienie obejmuje środki wydane na budowę 19 placówek – we Wrocławiu, Ciechocinku, Lublinie, Zielonej Górze, Łodzi, Krakowie, Opolu, Rzeszowie, Białymstoku, Katowicach, Sopocie, Kielcach, Nidzicy, Szczytnie, Poznaniu i Szczecinie. Łącznie wydane środki to 518 163 483 złotych.

To kwota według stanu na 7 grudnia ubiegłego roku.

Informacja na temat kosztów budowy szpitali tymczasowych nie zawiera rządowej inwestycji na Stadionie Narodowym. Jak ujawnił poseł opozycji Dariusz Joński, miesięczny koszt funkcjonowania placówki to prawie 21,5 miliona złotych.

ŹRÓDŁO: WP.PL

Dodatki covidowe: chaos w legislacji powoduje roszczenia lekarzy

Lekarze chcą składać pozew zbiorowy o wypłatę drugiej pensji dla wszystkich medyków pracujących przy zwalczaniu epidemii. Prawnicy wskazują jednak, że szanse na wygraną są niewielkie, skoro roszczenie jest wywiezione z przepisów, które nie zostały opublikowane w Dzienniku Ustaw.

Do 15 grudnia ub.r. miały być wypłacone personelowi medycznemu dodatki za listopad z tytułu pracy przy zwalczaniu epidemii. Dodatki w postaci 100 procent wynagrodzenia zasadniczego, przyznane mocą polecenia ministra zdrowia.

ŹRÓDŁO: „POLITYKA ZDROWOTNA”

Czy rok 2021 okaże się przełomowy dla pacjentów z chorobami rzadkimi w Polsce?

Choroby rzadkie zostały uznane przez Unię Europejską za priorytetowy obszar w zakresie zdrowia publicznego. Trudno się temu dziwić, skoro odpowiadają za 30 proc. hospitalizacji na oddziałach dziecięcych oraz 40–45 proc. zgonów przed 15 rokiem życia.

Ponad 50 proc. chorób rzadkich ujawnia się w wieku dziecięcym. Aż 30 proc. pacjentów z chorobami rzadkimi umiera przed ukończeniem 5 roku życia. Choroby rzadkie odpowiadają za 30 proc. hospitalizacji na oddziałach dziecięcych oraz 40–45 proc. zgonów przed 15 rokiem życia; stanowią też od 10 do 15 proc. chorób przewlekłych u osób dorosłych.

W Polsce problem zdrowotny związany z chorobami rzadkimi może więc

dotyczyć nawet od ok. 2,5 do 3 mln osób.

ŹRÓDŁO: „RYNEK ZDROWIA”

Pożar w Matce Polce w Łodzi. Ewakuacja pacjentów

Dramatycznie rozpoczął się poniedziałkowy (4 stycznia) poranek w Instytucie Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi. W głównym budynku szpitala pojawił się ogień, który tzw. szachtem elektrycznym objął trzy kondygnacje. Trzeba było ewakuować prawie 150 osób, w tym ok. 70 pacjentów.

Ogień pojawił się w szachcie elektrycznym na poziomie zero w pobliżu starego bloku operacyjnego. W szachcie sięgnął do drugiego piętra. Strażacy odpowiedzieli na wezwanie pomocy bardzo szybko. Musieli ewakuować 144 osoby. Ze względu na zagrożenie około 70 pacjentów przeniesiono na inne oddziały.

ŹRÓDŁO: „FAKT”

ZUS w 2021 r. w górę

W 2021 r. miesięczna składka ZUS płacona przez przedsiębiorców, a więc również przez lekarzy, wzrośnie o około 15,60 zł – w efekcie wyniesie około 1447 zł.

Najniższa wpłata mikroprzedsiębiorcy do ZUS w nowym roku wyniesie 637,18 zł, najwyższa 1447,08 zł miesięcznie – informuje „Rzeczpospolita”.

Kwota podstawowej składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez mikroprzedsiębiorców – korzystających z ulgi przez pierwsze dwa lata od założenia działalności – jest wyliczana na podstawie minimalnego wynagrodzenia. W 2021 r. wzrasta ono do 2800 zł. Najniższa wpłata do ZUS-u dla przedsiębiorców korzystających z ulg w 2021 r. wyniesie około 637,18 zł, a więc 28 zł miesięcznie więcej niż obecnie.

Podwyżka podstawowej obowiązkowej składki, którą płać pozostali przedsiębiorcy – bez prawa do ulg – będzie w 2021 r. mniejsza i wyniesie 15,60 zł. W efekcie składka miesięczna składka ZUS wzrośnie do około 1447 zł.

Wynika to z wolniejszego wzrostu prognozowanego wynagrodzenia w 2021 r.

ŹRÓDŁO: DENTONET ZA „RZECZPOSPOLITA”

Powrót do planowych operacji i zabiegów

Planowe przyjęcia były ograniczone do minimum w związku z trudną sytuacją epidemiczną. Teraz NFZ rekomenduje ich wznowienie. – Oznacza to, że wszystkie zawieszane zabiegi będą się mogły odbywać. Oczywiście o tym, czy zabieg się odbędzie oraz o kolejności pacjentów decyduje lekarz, biorąc pod uwagę ryzyko zakażenia się koronawirusem – dodaje A. Leder, rzeczniczka NFZ. Planowe przyjęcia pacjentów były zawieszane od połowy października.

ŹRÓDŁO: RADIO ŁÓDŹ

Pierwszy w regionie stymulator serca z bluetooth

W szpitalu im. Kopernika w Łodzi przeprowadzono po raz pierwszy w regionie łódzkim i jeden z pierwszych w kraju, zabieg wszczepienia najnowszej generacji stymulatora serca. Urządzenie ma opcję transmisji danych opartej na technologii bluetooth. Wiąże się to ze znaczną poprawą jakości życia i przeżywalności pacjentów z niewydolnością serca.

Stymulator wszczepiono 58-letniemu mężczyźnie, u którego leczenie farmakologiczne nie dawało poprawy – wyjaśnia dr n. med. Andrzej Bisinger. – To najnowsze urządzenie pozwala na zdalne kontrolowanie jego pracy poprzez smartfon, którego używa pacjent. W ten sposób zapewniona jest ciągłość nadzoru nad pacjentem, a w momencie wystąpienia zdarzeń niepożądanych, chory jest od razu informowany. Alert z aplikacji mobilnej będzie wysyłany również do ośrodka prowadzącego chorego

ŹRÓDŁO: RADIO ŁÓDŹ

Justyna Kowalewska
rzecznik prasowy OIL w Łodzi

Informacje zebrane
19 stycznia 2021 r.

z notatnika
rzecznika

Wszechobecna „polaczkowość”

Mateusz Kowalczyk, sekretarz ORL w Łodzi

zapiski
sekretarza

W nowy rok weszliśmy pod hasłem szczepień przeciwko COVID-19. Wszystko inne zeszło na dalszy plan. Coś, o czym rządzący mówili od dawna, niemal modlili się jak o mannę z nieba, w końcu stało się faktem. Jest szczepionka! Wydawać by się mogło, że niemal rok trwania pandemii to wystarczający czas, aby przygotować logistyczny, strategiczny plan szczepień tak, aby poszło szybko i sprawnie. To też chyba wystarczający czas na zabiegi polityczno-dyplomatyczno-administracyjne, aby swoim rodakom zapewnić dostateczną liczbę szczepionek. Jednak nowy rok, stary my. Tempo szczepień pozostawia wiele do życzenia, jest trzeci tydzień stycznia, nadal duży odsetek tzw. grupy zero, który wyraził chęć szczepienia, nie doczekał się swojej kolejki.

Dystrybucja szczepionek to również temat rzeka. Dostawy do szpitali węzłowych w jeden jedyny dzień tygodnia tak, aby nie było możliwości szczepień w weekendy. To tylko jeden z absurdów, które pojawiły się już od startu i dopiero z czasem były prostowane. Nie twierdzę, że inna ekipa rządząca zrobiłaby to lepiej. Nawet śmiem twierdzić, że niemal na pewno nie.

Jest to jednak kolejna sytuacja, która pokazuje jak na dłoni naszą największą narodową przywarę, często w Internecie powtarzaną i określaną jako tzw. polaczkowość. Co to takiego? To obciach i bylejakość połączone z odwiecznym cwaniactwem, kombinatoryką i myśleniem, jak zrobić, a się nie narobić i by inni mieli gorzej. To tak pokrótce. Źródeł tych zachowań można szukać na wielu płaszczyznach, choć głównie w pogmatwanej historii naszego kraju. Tylko gwoli ścisłości dodam, że jest to oczywiście ogromne uproszczenie i świadome (bo na potrzeby tekstu) powielanie stereotypów.

Już na etapie powstania szczepionki moje obawy nie były związane z techniką jej powstania, tempem, ale z jej potencjalną dystrybucją i dostępnością. Wiem bowiem, w jakim kraju żyję. I nawet jeśli eksperci później zatwierdzili, aby z jednej próbki „wycisnąć” o jedną dawkę więcej, niż zaleca producent, to jednak na tę wiadomość uśmiechnąłem się pod nosem. Co za przypadek, że my też na to wpadliśmy. Może i żyję krótko na tym świecie, ale wystarczająco, żeby wiedzieć, że jeśli w czymkolwiek pojawia się choć promil szansy, żeby zrobić to inaczej, czasem „przycwaniakować”, wykombinować, to my to zrobimy lub już zrobiliśmy. Dlatego nie dziwiła mnie „Janda Gate”.

Każdemu z nas zdarzyło się, że niemedycyjni znajomi dzwonili z pytaniem, czy kogoś znamy, możemy coś załatwić, przyspieszyć, dowiedzieć się. Każdy postawiony przed jakąś trudną sytuacją, np. tym, że wymianę biodra będzie miał za 4 lata (przykład *stricte* hipotetyczny), wydzwania po znajomych i szuka kolegi znajomego, co to zna szwagra wujka dyrektora, który ponoć może przyspieszyć mu kolejkę o 2 miesiące. Przyzwyczailiśmy się, że tak było i jest. Nic dziwnego, że taka sama sytuacja miała miejsce ze szczepionkami.

Ot, taki nasz lokalny folklor. Pacjenci od lat pogodzili się z tym, że tak wygląda funkcjonowanie w systemie (może po części dlatego, że nie znają innego), my chyba też. I tak sobie funkcjonujemy razem w tym marazmie i tylko od czasu do czasu udajemy zdziwionych co bardziej głośniejszymi medialnymi wydarzeniami, zapominając, że dziesiątki pomniejszych patologii trawi ten system codziennie. Złośliwi nawet twierdzą, że kto w polskiej ochronie zdrowia pracuje, ten w cyrku się nie śmieje. Mnie na pewno nie jest do śmiechu, jak widzę sposób

nieudolnego podziału szczepionek pomiędzy różne grupy społeczne. Seniorzy stoją na mrozie od 5 rano, by zapisać się na szczepienie, którego nie ma, infolinia nie działa, bo ma problemy techniczne. Nauczycielom szczepienia z pierwszeństwem nie przysługują, choć dzieci wróciły do szkół.

A wisienką na torcie jest obecny (w chwili pisania tego felietonu) przestój w wykonywaniu szczepień z powodu ograniczeń dostaw szczepionki, której to podobno mamy pod dostatkiem i zapewniłymi ilościami, aby dla nikogo nie zabrakło. Czego tu można nie rozumieć? Wszystko jasne jak dotąd. Konia z rzędem temu, kto zrozumie ideę przyświecającą zaproponowanej kolejności szczepień i całej tej narodowej operacji.

Czasami zastanawiam się, ile jest w stanie znieść polski pacjent. I stwierdzam, że nie ma drugiego takiego narodu, który najpierw stworzyłby tak poplątany i nielogiczny system, później przez lata notorycznie go „ulepszał”, aż na końcu się w nim urządził i co najwyżej okraszył paroma epitetami od czasu do czasu.

Można by tak ironizować dalej i żartować, gdyby nie fakty. A one są nieubłagane. W 2020 r. w Polsce zmarło najwięcej osób od czasu zakończenia II wojny światowej i o 70 tysięcy więcej niż w roku poprzedzającym. Czy to ten moment? Czy pandemia i cała jej otoczka wraz z ostatnimi zawirowaniami ze szczepieniami w końcu obudzą polskiego pacjenta na tyle, że zacznie domagać się poprawy ochrony zdrowia? Co jeszcze musi się stać, żeby ludzie przejrzeni na oczy? Czy w końcu postawimy na jakość, zamiast „polaczkowości”? Czy zdrowie będzie w końcu naszym priorytetem? Oby tak było w nadchodzącym roku, tego nam wszystkim życzę. ●

To już prawie rok z pandemią!

Agnieszka Danowska-Tomczyk

Przełom roku to zawsze czas podsumowań. Choć mogłoby się wydawać, że minione 12 miesięcy zdominował jeden tylko temat, to okazuje się, że o wiele więcej spraw poruszało medyków w 2020 r.

Styczeń 2020 nie zapowiadał jeszcze światowej rewolucji, jaką przeżywamy do dziś za sprawą pandemii koronawirusa. Przeglądając nr 1-2/2020, który powstał dokładnie 12 miesięcy temu, cofamy się do odległej galaktyki społecznej. Zachęcamy do eksperymentu, by odnaleźć to wydanie (papierowe na dnie szuflady lub internetowe, dostępne na stronie <https://oil.lodz.pl/aktualnosci/panaceum/archiwum-wydan-papierowych>) i spojrzeć choćby na zdjęcia osób bez maseczek. To nie wszystko! Na fotografiach siedzą ludzie podczas spotkań, bez zalecanego dystansu! Wigilia lekarzy seniorów, tańce mikołajkowe, turniej szachowy czy tenisowy, którego laureatki pozują w przyjaznym uścisku! Dziwne emocje wzbudzają te zdjęcia, podobnie jak oglądanie w TV, np. osoby witające się przez podanie dłoni... W styczniu tematem przewodnim numeru było bezpieczeństwo lekarzy: rosnąca agresja wśród pacjentów wywoływała dyskusję o tym, jakie prawa ma lekarz w kontekście oddziałowych (i gabinetowych) awanturników.

Świat żył wówczas tragicznymi doniesieniami z Australii, gdzie płonęły lasy, a enigmatyczne wieści o tajemniczym wirusie z Wuhan przetwarzane były raczej w krótkie depesze, a w co bardziej rozrywkowym środowisku – w żarty na temat zgubnych skutków jedzenia nietoperzy...

Początek roku dla lekarzy i lekarzy dentyków był również stresujący ze względu na wprowadzenie e-recept. Już kilka tygodni później to budzące duże niepokoje rozwiązanie, uratowało system ochrony zdrowia przed całkowitą katastrofą organizacyjną,

w związku z wprowadzeniem na szeroką skalę teleporad.

Luty 2020. Na świecie odwoływane zostały pierwsze duże wydarzenia z racji zagrożenia płynącego z zakażeń SARS-CoV-2, m.in. targi technologiczne w Bostonie. Przykład tego, jak niebezpieczny jest wirus i jak przebiega proces zakażenia w mikroskali, cały świat obserwował w newsach na temat luksusowego statku wycieczkowego Diamond Queen. Początkowo nie nakazano opuszczenia wycieczkowca, mimo stwierdzonych dwóch zakażeń... Co było dalej, można sobie przypomnieć lub – posiadając aktualną wiedzę – wydedukować...

Marzec 2020. Trzeci numer „Panaceum” trafił do lekarskich skrzynek niemalże równocześnie ze zdiagnozowaniem polskiego pacjenta „O”, za chwilę miała zacząć się pandemiczna rewolucja. Choć można powiedzieć, że i w redakcji doszło do małej rewolucji (o wręcz przyjemnych skutkach), gdyż wtedy opublikowaliśmy pierwszy numer w nowym formacie i na nowym papierze. Zresztą szefowa kolegium redakcyjnego swój „wstępniak” nazwała „Zmiany” – jeśli Patrycji zdziwiłaby się praca lekarza dentystry, spokojnie może zająć się przepowiadaniem przyszłości... Marcowy numer nadal oscylował wokół tematów ważnych dla medyków, między innymi projektu nowelizacji ustawy w sprawie AOS. Samorząd lekarski podjął inicjatywę obywatelskiego projektu uchwały dotyczącej warunków rekrutacji do miejskich przedszkoli. Dziś, rok później, zapowiedziano, że mali zaszczepieni łodzianie dostaną więcej punktów w zgłoszeniu.

Jeszcze hucznie obchodziliśmy Ostatki i Dzień Kobiet, w Klubie Lekarza odbył się m.in. gorący wieczór flamenco. W środę, 11 marca zamknięto m.in. kina, w czwartek zmarła pierwsza ofiara COVID-19, w piątek – 13 marca ogłoszono pierwszy tzw. lockdown, zamykając na długie tygodnie Polaków w domach.

Nie odbył się też XXXVIII Okręgowy Zjazd Lekarzy we Włtyniu, zaplanowany na 28 marca. W kolejnych tygodniach, samorządowcy liczyli, że uda się przeprowadzić go stacjonarnie w późniejszym terminie, ostatecznie odbył się w trybie korespondencyjnym.

Kwiecień 2020. Nasza okładka ciekawie oddawała nastroje: lekarz osłuchujący planetę ziemię – problem był globalny, ale jednocześnie już też bardzo „nasz”, bardzo tu i teraz. Kuba, grafik przygotowujący „Panaceum” do druku sprawdził, że w tym numerze 67 razy padło słowo „koronawirus” – odmieniane przez wszystkie przypadki, używane w przeróżnych kontekstach. Oprócz szeregu porad dla lekarzy i lekarzy dentyków, jak odnaleźć się w nowej, szokującej rzeczywistości, pisaliśmy m.in. o pięknych inicjatywach łódzkich restauratorów, którzy, choć sami boleśnie odczuwali zamknięcie gospodarki, wspierali służby medyczne darmowymi posiłkami. Wtedy ruszył też nowoczesny portal internetowy OIL. Na początku kwietnia minister Szumowski oklaskiwał lekarzy i z pewnością nie spodziewał się, że kilka miesięcy później, jego polityczny kompan mentalnie spoliczkuje medyków, zarzucając im brak zaangażowania w walkę z COVID-19.

cd. na s. 8

podsumowanie roku

cd. ze s. 7

W siedzibie OIL w Łodzi trwała jedna z największych akcji logistycznych, związanych z przekazywaniem sprzętu i środków ochrony osobistej ze zbiórki zainicjowanej przez arcybiskupa G. Rysia, a także z darowizny fundacji Dominiki Kulczyk.

Kwietniowe „Panaceum” ostatni numer w tym roku, w którym dokonaliśmy sprawozdań z wydarzeń izbowych – znów proroczy tytuł „Ostatnie takie ostatki jazzowe?” zapowiadał relację z hucznego pożegnania karnawału, a tuż obok można było przeczytać o tym, kto zwyciężył w Biesiadzie Literackiej – organizacja tegorocznej edycji w siedzibie Klubu Lekarza nadal stoi pod znakiem zapytania.

Maj 2020. Pandemia nieco ustąpiła, luzowane są kolejne restrykcje, niemniej kraj spowit „ostry cień mgły” i Polska coraz silniej żyła nowym terminem wyborów prezydenckich. W „Panaceum” staraliśmy się poruszać tematy wokół pandemii, ale szukać dla nich szerszych kontekstów. Na przykład w wywiadzie z ekspertkami ds. komunikacji, poruszyliśmy temat tego, skąd w pacjentach jeszcze więcej agresji i jak sobie z nią radzić.

Czerwiec 2020. Mimo że za oknem lato coraz śmieiej mościło się w otoczeniu, medyków i społeczeństwo

zajmowały sprawy m.in. testów. Był to też dobry czas na podsumowanie zbiórek – na konto OIL wpłynęło ponad 2 mln zł z darowizn – dział księgowości miał pełne ręce roboty.

Wakacje 2020. Autorka okładek do naszego magazynu odmówiła rysowania koronawirusa na pierwszą stronę, pod jakąkolwiek postacią. Z pokorą przyjęliśmy to postanowienie, które również idealnie ukazało społeczne zmęczenie pandemią. Na łamach „Panaceum” poruszaliśmy tematy ważne i aktualne. Przedstawiliśmy szanse, ale i zagrożenia telemedycyny, zaprezentowaliśmy osiągnięcia łódzkich naukowców, a także radziliśmy, jak zaplanować bezpieczną podróż na wakacje.

W sierpniu w Warszawie przedstawiciele ORL w Łodzi reprezentują środowisko w strajku lekarzy, który w ogromnym upale przeszedł sprzed Ministerstwa Zdrowia pod gmach Sejmu.

Żegnamy również odchodzącą na emeryturę wieloletnią sekretarz redakcji Alinę Paradowską.

Wrzesień 2020. Redakcja „Panaceum” organizuje panel dyskusyjny na temat możliwości teleporad dla... lekarzy. Czy udałoby się zorganizować takie konsultacje, np. lekarzy POZ-etu ze specjalistami? W toku dyskusji wyłynęło wiele ciekawych wątków – po szczegóły odsyłamy do numeru 9/2020. Systemowo samorządowcy komentują nowelizację ustawy o zawodzie lekarza. Z okładki zastanawiamy się nad rezultatem walki z COVID, dziś wiemy, że ta była jeszcze nierozstrzygnięta.

W siedzibie OIL, a nie jak dotychczas w sali koncertowej Filharmonii Łódzkiej wręczono 466 praw wykonywania zawodu lekarzom i lekarzom dentystom.

Październik 2020. Posiedzenie Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi odbyło się w trybie korespondencyjno-hybradowym, każde kolejne spotkanie było transmitowane za pośrednictwem platformy Go To Meeting, przy znaczącym ograniczeniu

obecności członków ORL w Izbie. Podniosło to bezpieczeństwo zarówno samorządowców, jak i pracowników Biura OIL, bez szkód na jakości obrad.

W październiku minister Sasin zarzucił medykom brak zaangażowania w walce z COVID-19, czym rozsierdził środowisko od morza do Tatr i od Odry do Bugu. Dwa tygodnie później do wściekłych na polityków lekarzy dołącza kilkumilionowe grono Polaków, oburzonych wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego. Manifestacje w większych i mniejszych miastach pobudziły do działania i wyciągnęły ze społecznego marazmu młodych ludzi, którzy dotychczas używali argumentu, że nie interesuje ich polityka. Zamknięcie numeru 11 „Panaceum” w atmosferze tych protestów było dużym wyzwaniem emocjonalnym.

Listopad 2020. Nasza okładka planowana w połowie października zachichotała z przebiegu zdarzeń: triumf zaszczepionego lekarza pierwotnie dotyczył szczepienia na grypę, tymczasem w momencie, gdy gazeta trafiła do rąk lekarzy i lekarzy dentystów, ogłoszono, że jeszcze w tym roku rozpoczyna się szczepienia na COVID.

Pod koniec listopada Okręgowa Izba Lekarska w Łodzi założyła swój kanał na platformie YouTube. Tam właśnie przeniósł się Klub Lekarza, którego stacjonarną aktywność w siedzibie Izby skutecznie na blisko rok wstrzymała pandemia.

Grudzień 2020. Świąteczne nastroje przenikały się z wątpliwościami wokół ustawy antycovidowej. Ostatnie tygodnie roku to też duże kontrowersje związane z budową szpitali tymczasowych (o ich koszcie piszemy w tym numerze). Na sam koniec roku – promyk nadziei, czyli szczepionki.

Świat się zmienił, to pewne – czy na zawsze? Dla tych, którzy stracili bliskich lub nadwyrężyli własne zdrowie z powodu zakażenia koronawirusem – z pewnością na zawsze. Czy ci, którzy nie dostali tej najsurowszej lekcji, będą umieli wyciągnąć wnioski z losów innych? ●

W kwietniu w rozładowywaniu sprzętu dla medyków pomagali łódzcy harcerze

Długa droga od szczepionki do szczepienia

Choć o szczepionce na COVID-19 mówiono praktycznie od początku pandemii, to gdy wreszcie się ona pojawiła, okazało się, że organizacja szczepień – delikatnie mówiąc – kuleje.

Przypominamy, jak wyglądała organizacja szczepień grupy zerowej, wszak w okresie przedświątecznym wiele osób miało głowy zaprzątnięte nieco inną tematyką.

21 grudnia 2020 – Ministerstwo Zdrowia ogłasza, że pracownicy służb medycznych będą szczepieni w pierwszej kolejności i mogą się zapisywać na szczepienia w miejscu zatrudnienia.

22 grudnia 2020 – Ministerstwo Zdrowia informuje, że 26 grudnia blisko 10 000 dawek szczepionki firmy Pfizer trafi do Polski.

26 grudnia 2020 – 10 000 fiolek z belgijskiego magazynu firmy Pfizer trafia do Agencji Rezerw Materiałowych w Wądole pod Tomaszowem Mazowieckim. Szczepionki podróżują bussem w temperaturze -72 stopni Celsjusza w specjalnych kartonach wyłożonych suchym lodem. Z ARM szczepionki zostają wysłane do 72 szpitali na terenie całego kraju.

31 grudnia 2020 – wybucha „afery szczepionkowej”, z doniesień medialnych wynika, że w WUM poza kolejnością zaszczepiono osoby niezwiązane z ochroną zdrowia. Na liście znaleźli się między innymi aktorka Krystyna Janda czy były premier, a obecnie europoseł Leszek Miller.

W kolejnych dniach lista nazwisk rośnie, pojawiają się na niej zarówno nazwiska znanych artystów, jak i biznesmenów z okolic Warszawy.

4 stycznia 2021 – Minister Zdrowia zleca kontrolę w WUM. Polska żyje „afery szczepionkową”.

11 stycznia 2021 – według prestiżowego sondażu United Surveys dla „Dziennika Gazety Prawnej” i RMF FM ze szczepionki chce skorzystać aż 68 procent dorosłych Polaków. Przypominamy, że w połowie grudnia

chęć zaszczepienia się najszybciej jak to możliwe deklarowało zaledwie 17 procent respondentów.

15 stycznia 2021 – rozpoczęcie przyjmowania zgłoszeń od osób chcących się zaszczepić za pomocą systemu e-rejestracji. System nie wytrzymuje, wielokrotnie się zawiesza, ostatecznie zostaje jednak odblokowany.

16 stycznia 2021 – w ciągu pierwszej doby w systemie zarejestrowało się 1 100 000 Polaków, a 280 000 seniorów zarejestrowało się już na konkretne terminy szczepień.

17 stycznia 2021 – w grupie zero podawana jest druga dawka szczepionki.

18 stycznia 2021 – Ministerstwo Zdrowia podaje na Twitterze, że zaszczepionych jest już 469 466 pacjentów.

18 stycznia 2021 – firma Pfizer ogranicza dystrybucję szczepionek na Europę. W niektórych polskich punktach szczepień wstrzymano podawanie szczepionki tak, by rezerw wystarczyło na podanie drugiej dawki osobom już zaszczepionym. Minister Dworczyk zapewnia, że szczepienia dla seniorów rozpoczną się planowo 25 stycznia.

19 stycznia 2021 – z danych *Our World in Data* wynika, że pierwsze miejsce na świecie pod względem liczby podanych szczepionek na 100 osób zajmuje Izrael (30,14), na drugim miejscu Zjednoczone Emiraty Arabskie (19,93), na trzecim Gibraltar (7,42). Kolejne miejsca na liście zajmują: Seszele, Wielka Brytania, Stany Zjednoczone, Dania, Malta, Słowenia i Włochy.

Z tego samego badania wynika, że najwięcej dawek szczepionki dziennie podaje się w Stanach Zjednoczonych (798,707 dawek), w Chinach (357,143 dawki) i Wielkiej Brytanii (261,404 dawki).

20 stycznia 2021 – rozpoczynają się szczepienia szczepionką firmy Moderna. Do Polski trafiło 29 000 dawek, wszystkie do szpitali węzłowych. W drugim transporcie do Polski ma trafić 40 000 szczepionek, również kierowanych do szpitali.

Szczepionka firmy Moderna nie musi być przechowywana w tak niskiej temperaturze, jednak w jednej fiolece jest aż 10 dawek, które trzeba zużyć w ciągu kilku godzin po otwarciu.

20 stycznia 2021 – Ministerstwo Zdrowia podaje, że zaszczepiono już 541 000 osób. Liczba dawek dostarczonych do punktów szczepień to 757 000. W magazynach jest nieco mniej niż pół miliona szczepionek. MZ informuje również o zmianie rozporządzenia dotyczącego szczepień. W etapie pierwszym zaszczepieni zostaną wszyscy seniorzy (powyżej 60 r.ż.), osoby z chorobami przewlekłymi i przedstawiciele służb mundurowych. ●

opr. Justyna Kowalewska

Jednym z pierwszych medyków zaszczepionych przeciw COVID-19 był prof. R. Kordek, rektor UM w Łodzi

Chaos komunikacyjny a szczepienia

Czy to narodowa demobilizacja?

O tym, jak chaos komunikacyjny może wpływać na decyzje szczepionkowe i jak mogłaby wyglądać alternatywna rzeczywistość bez popełnionych wcześniej błędów w informowaniu Polaków o pandemii, „Panaceum” rozmawia z dr. Maciejem Onaszem z Katedry Systemów Politycznych w Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego.

koronawirus

„PANACEUM”: Jakie błędy komunikacyjne popełnił rząd na początku pandemii i jakie ma to przełożenie na dzisiejsze podejście społeczeństwa do szczepień?

DR MACIEJ ONASZ: Należy pamiętać, że oceniamy cały proces z perspektywy prawie roku. To zachęca do stawiania ostrych tez, czasami również do zapominania, że wcześniej, np. w marcu zeszłego roku, nie wiedzieliśmy o wirusie tego, co wiemy dzisiaj. Decydenci również nie wiedzieli. Niestety, z perspektywy zarządzania pandemią, najważniejsze było wpisanie jej w bieżącą walkę polityczną. Nie jesteśmy pod tym względem wyjątkiem, ale są państwa (choćby nasi zachodni sąsiedzi), w których udało się uzyskać swojego rodzaju „zawieszenie politycznej broni” w sprawie koronawirusa. Niestety, u nas decyzje były najczęściej oceniane nie przez pryzmat ich jakości, ale zgodnie z polityczną oceną decydenta. Dlatego politycy koalicji czy też ośrodki medialne i publicyści im przychylnie miały skłonność do wybielania, a druga strona do ciągłej krytyki. Działo się to niezależnie od podejmowanych konkretnych decyzji i najprawdopodobniej wyglądałoby to identycznie niezależnie od ich treści.

– Czy brak powołania eksperckiej rady lekarzy na początku pandemii można uznać za błąd prowadzący do ogólnego chaosu, który mógł mieć wpływ na przyszłe wydarzenia w 2020 roku?

– Braku powołania, np. rady złożonej z lekarzy praktyków, nie oceniam jako szczególnie złej decyzji, choć z perspektywy czasu można powiedzieć, że mogłaby ona pomóc i usprawnić proces komunikowania.

Należy pamiętać, że państwo znalazło się w sytuacji kryzysowej, co skłania do upraszczania i skracania łańcuchów decyzyjnych. Wybrano model, w którym zarządzanie pandemią jest oparte na wcześniej istniejących instytucjach (z nieznacznym, słabo widocznym udziałem nowych, mających charakter czysto konsultacyjny). Środowisko lekarskie wykazało się bardzo dużą aktywnością, co należy docenić.

– Teraz mamy chaos informacyjny w związku ze szczepieniami. Czy można połączyć jakoś sympatie polityczne z opiniami na temat szczepień?

Trudno oprzeć się wrażeniu, że cały system szczepień, włącznie z zawartą w nim logistyką, nie tylko został przygotowany zbyt późno, ale wręcz nadal nie został on ukończony

– Zaufanie do działań władzy a zaufanie do programu szczepień to płaszczyzny trochę się rozmiągają. Duże znaczenie ma stosunek poszczególnych grup do takich kwestii jak rozwój, globalizacja, ogólny stosunek do tego, co nowe, jeszcze niekoniecznie poznane. Badania wskazują, że gotowa do szczepień jest większa część elektoratów Lewicy czy Koalicji Obywatelskiej niż Zjednoczonej Prawicy i Polskiego Stronnictwa Ludowego. Bardzo wyraźnie widać to na przykładzie Konfederacji – to ugrupowanie skupiło się na budowaniu przekazu do grupy sceptycznej względem szczepień. Oczywiście wzmacnia to, niejako przy okazji, narrację antyszczepionkową, ale ich celem nie jest samo w sobie

wzmocnienie przekazu antynaukowego (i – co należy podkreślać – skrajnie szkodliwego z perspektywy całego społeczeństwa), ale dotarcie do istniejącego i zdiagnozowanego potencjalnego elektoratu.

W większym stopniu wynika to z ogólnego stosunku do rzeczywistości, o którym wspominałem niż z oceny działań ekipy rządzącej. Można powiedzieć, że stosunek do obecnej władzy i stosunek do szczepień – w istotnej części społeczeństwa – nie wynikają z siebie, ale mają wspólne przyczyny.

– Mimo że pandemia jest z nami już od blisko roku, można odnieść wrażenie, że aktualne działania rządu dalej są nie tylko mocno spóźnione, ale i mało wiarygodne. Czy nie da się zapanować nad pełną chaosu polityką komunikacyjną rządzących?

– Jednym z największych albo i największym mankamentem ogółu działań w ramach zarządzania pandemią przez władzę jest ciągły stan niepewności. Przez kolejne miesiące, ale szczególnie od drugiej połowy 2020 r., kolejne przepisy zmieniały się wielokrotnie, nierzadko w przeciągu kilku dni między ich zapowiedzią i wprowadzeniem. Bardzo często decyzje były podejmowane lub komunikowane zbyt późno.

W sytuacji takiej niepewności czy chaosu trudno jest odnaleźć się ogółowi społeczeństwa. Podobnie, niestety, wygląda proces szczepień. Zasady i podział na kolejne grupy ulegały ciągłym zmianom. Jest to gmatwanina informacji, zapowiedzi, przecieków, fejkniusów nie do przebrnięcia przez większość społeczeństwa. Ostatecznie wiemy,

że szczepienia trwają, ale na jakich zasadach mają się odbywać? Większość może mieć ogromne trudności z odnalezieniem wiarygodnych informacji i prostego przekazu, mówiącego o tym, kiedy i gdzie się zgłosić.

– I do tego mamy niejednorodny przekaz „z góry” na temat szczepień. Mam tu na myśli sceptyczne wypowiedzi o szczepionkach prezydenta RP...

– Warto zwrócić uwagę na (niezbyt częstych, ale występujących na eksponowanych stanowiskach) polityków, w tym obozu rządzącego, wyrażających swoje negatywne poglądy na temat szczepień. Poglądy – co chciałbym podkreślić, nawet mimo faktu, że reprezentują zupełnie inną dziedzinę nauk niż nauki medyczne – całkowicie oderwane od obecnego stanu wiedzy naukowej. Tolerowanie takich postaw na szczytach władzy z pewnością nie sprzyja promocji racjonalnego stosunku do szczepionek i szczepień.

– Rząd mimo pojedynczych „buntowników” zachęca do szczepień, choćby reklamami (najnowsza kampania #SzczepimySię z udziałem Cezarego Pazury). Czy wspomaganie się „znanyimi twarzami” ma szansę wpłynąć na społeczeństwo i zwiększyć procent ludzi chcących zaszczepić się przeciwko COVID-19?

– Biorąc pod uwagę początkowy sceptycyzm dużej części społeczeństwa (nawet – w niektórych badaniach – względnej większości) wobec szczepień, należy podkreślić, że każde świadomie wykorzystane narzędzie mające zmienić to nastawienie będzie działaniem pozytywnym, także promowanie szczepień przez osoby znane i lubiane (sportowców, ludzi kultury, autorytety społeczne).

– Być może komunikacja szczepień bazująca na mechanizmie społecznego dowodu słuszności (np. „zaszczepił się praktycznie cały personel szpitala”) mogłaby mieć dużo większy potencjał perswazyjny?

– Wykorzystywanie mechanizmu społecznego dowodu słuszności także ma sens. Stąd też tak istotne było,

że po początkowych negatywnych informacjach o grupie zero (np. że część lekarzy nie zamierza się szczepić) – niezależnie od tego, czy były to informacje prawdziwe czy zmanipulowane – ostatecznie środowisko medyczne jednoznacznie opowiedziało się za szczepieniem.

– Czy według Pana afera ze szczepieniami w sferze elity artystycznej ma szansę pozytywnie wpłynąć na decyzje Polaków?

– Tutaj mamy do czynienia z pewnym paradoksem. Afera wokół szczepienia celebrytów poza kolejnością wpłynęła bardzo pozytywnie na chęć poddania się szczepieniu w społeczeństwie. Mamy do czynienia z sytuacją wykreowania (lub wzmocnienia) przeświadczenia o istnieniu bardzo ograniczonego i reglamentowanego dobra, do którego dostęp jest utrudniony, a osoby zaliczane do elity robią co w ich mocy, aby to dobro uzyskać. I to w sposób niezgodny z przepisami i zasadami moralnymi. Niezależnie od oceny działań tej grupy celebrytów (w mojej opinii działania takie zasługują na jednoznaczne potępienie), efekt uboczny całej afery wydaje się bardzo pozytywny. Podziękowania jednak należą się w pierwszej kolejności studentom UWM oraz dziennikarzom, którzy tę sprawę nagłośnili.

– Rządowy system szczepień jest szeroko komentowany przez ekspertów, ale i samych obywateli. Jak ocenia Pan działania rządu w tym zakresie?

– Trudno oprzeć się wrażeniu, że cały system szczepień, włącznie z zawartą w nim logistyką, nie tylko został przygotowany zbyt późno, ale wręcz nadal nie został on ukończony. Wskazują na to nieustanne zmiany zarówno dotyczące organizacji (np. zamieszczenie dotyczące szczepień w weekendy), jak i wyznaczenia kolejnych grup do szczepienia. W Izraelu, będącym niewątpliwym światowym liderem w dziedzinie zaszczepienia na koronawirusa, prace nad systemem dystrybucji szczepionki rozpoczęto jeszcze w lipcu, gdy nie była ona fizycznie dostępna. Jeżeli spojrzemy

Do zwiększenia deklaracji szczepionkowych z pewnością przyczynił się dość jednolity głos środowiska lekarskiego, które w przeważającej większości zaszczepiło się

na to z perspektywy nauki o decydowaniu, to jest to przykład adaptacji antycypacyjnej – przewidywania określonej sytuacji i podejmowania działań przed wystąpieniem bodźca decyzyjnego. Jest to najtrudniejszy do zastosowania w praktyce, ale zarazem najefektywniejszy model.

– Gdybyśmy mogli cofnąć się w czasie i ustrzec się wszystkich popełnionych błędów, to jak wyglądałaby alternatywna rzeczywistość?

– Oczywiście możemy zacząć wyobrażać sobie świat idealny, w którym wszyscy uczestnicy sporu politycznego usiedliby w marcu ubiegłego roku do stołu, zaprosili najwybitniejszych specjalistów, przygotowali warianty działań na wszelkie możliwe scenariusze i później je realizowali. Możemy do tego dodać uzyskanie lepszego dostępu do szczepionek, dzięki czemu dzisiaj mielibyśmy zaszczepionych nie 500 tysięcy, ale – powiedzmy – 5 milionów osób. „Tylko, że takich rzeczywistości nie ma”, pozwolę sobie sparafrazować słowa padające w popularnym filmie. ●

Rozmawiała
Marta Chruścińska

Pacjenci przewlekle chorzy powinni być szczepieni

„Panaceum” rozmawia z dr hab. n. med. Renatą Talar-Wojnarowską, profesorką Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, konsultantką wojewódzką w dziedzinie gastroenterologii, z Oddziału Klinicznego Gastroenterologii Ogólnej i Onkologicznej Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. N. Barlickiego

gastroenterologia

„PANACEUM”: Pani Profesor, nadal jesteśmy w środku epidemii, dlatego nie sposób zacząć inaczej niż od pytania o związku koronawirusa z układem pokarmowym. Czy obserwuje Pani Profesor objawy ze strony układu pokarmowego w trakcie przebiegu COVID-19 u swoich pacjentów?

PROF. RENATA TALAR-WOJNAROWSKA: Obserwujemy objawy ze strony układu pokarmowego u tych chorych, takie jak biegunki, wymioty czy cechy uszkodzenia wątroby, choć są to objawy, które często występują też w przebiegu innych chorób. Cały czas mam jednak nadzieję, że dzięki szczepieniom niedługo uda się zahamować epidemię. Chciałabym zaapelować do wszystkich lekarzy prowadzących pacjentów gastroenterologicznych, aby nie dyskwalifikować tych chorych ze szczepień. Niedawno zostało opublikowane stanowisko Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii i konsultanta krajowego w tej dziedzinie, określające zasady prowadzenia szczepień u chorych leczonych immunosupresyjnie lub terapią biologiczną. Pacjenci pytają, czy mogą się szczepić – szczepmy się, jestem przekonana, że jest to jedyna droga, aby wpłynąć na przebieg epidemii.

– Jakich pacjentów konkretnie ma Pani Profesor na myśli?

– Mówimy tu o chorych na nieswoiste zapalenia jelit, którzy przewlekle przyjmują leki immunosupresyjne w takich jednostkach, jak choroba Leśniowskiego-Crohna czy wrzodziejące zapalenie jelita grubego. To jest grupa pacjentów szczególnie mi bliska, gdyż prowadzę programy leczenia biologicznego tych chorób. Ani leczenie immunosupresyjne, ani terapia biologiczna nie są przeciwwskazaniami

do szczepienia, jeżeli chory jest w remisji. Szczepienie nie jest także powodem do modyfikacji leczenia podstawowego. Jedynie pacjenci z ciężkim rzutem zapalenia jelit powinni czasowo wstrzymać się ze szczepieniem przeciwko COVID-19.

– Na czym polega terapia biologiczna?

– W gastroenterologii terapia ta dotyczy najcięższych postaci nieswoistych zapaleń jelit. Są to programy lekowe finansowane przez NFZ, do których zakwalifikowani są chorzy, którzy nie reagują na standardowe leczenie. Pacjenci są leczeni przeciwciałami przeciwko TNF- α lub o innym mechanizmie działania, takimi jak wedolizumab lub ustekinumab. W tej chwili zabiegamy o to, aby wydłużyć czas trwania terapii biologicznej, co wiąże się oczywiście z finansowaniem tego leczenia przez NFZ. Obecnie pacjent dostaje leki indukujące remisję choroby, a następnie leczenie podtrzymujące tę remisję. I tu jest największy problem, ponieważ faza podtrzymania remisji jest finansowana przez NFZ tylko przez pewien okres, maksymalnie do 12 lub 24 miesięcy. Później musimy przerwać leczenie i czekać na kolejne ciężkie zaostrzenie choroby. Taki jest wymóg administracyjny, co jest trudne do zaakceptowania. Mówimy tu o młodych chorych, najczęściej między 20 a 35 rokiem życia, a eksperci dowodzą, że dla płatnika bardziej opłacalne byłoby kontynuowanie leczenia podtrzymującego w tej grupie chorych niż leczenie powikłań i opłacanie świadczeń z powodu absencji chorobowych. Na niektórych oddziałach gastrologicznych są oddzielne sale przeznaczone tylko do leczenia biologicznego, taka sala powstała też

w oddziale, w którym pracuję. Myślę, że trzeba dążyć do tego, aby ta terapia nie była przerywana, a okres jej stosowania zależał od stanu pacjenta.

– Czy któreś choroby układu pokarmowego wymagają odroczenia szczepienia?

– Odroczenie szczepienia jest konieczne w przypadku ostrych chorób infekcyjnych, w tym ostrych chorób w obrębie przewodu pokarmowego. Czasowo szczepienie powinno być także odłożone przy zaostrzeniu nieswoistych zapaleń jelit. Jednak w gastroenterologii nie ma bezwzględnych, trwałych przeciwwskazań do szczepienia przeciwko COVID-19, o ile pacjent oczywiście nie ma ogólnych przeciwwskazań, jak np. reakcja anafilaktyczna. Najwięcej wątpliwości wiąże się ze stosowaniem glikokortykosteroidów i tiopuryn, o ile to możliwe każde szczepienie jest zalecane przed włączeniem leczenia immunosupresyjnego, ale – jak mówiłam – możemy także chorych szczepić i kontynuować to leczenie.

– Czy są problemy z kontynuacją terapii gastroenterologicznej w czasie epidemii?

– Terapia biologiczna była i jest kontynuowana mimo epidemii i obostrzeń sanitarnych. Jednak w czasie nasilenia epidemii odwoływane były planowane badania i zabiegi endoskopowe, nadal zdarza się, że pacjenci nie zgłaszają się z obawy przed zakażeniem. Reorganizacji uległy zasady działania poradni gastroenterologicznych. Teraz w większości placówek przeprowadzane są zarówno teleporady, jak i wizyty stacjonarne. Uważam, że teleporady są dobrym rozwiązaniem w wielu sytuacjach i docelowo ta forma hybrydowa – teleporady i wizyty stacjonarne – powinna być utrzymana. Z drugiej strony

w gastroenterologii bez badania fizykalnego łatwo można się pomylić. Na samym początku epidemii zadzwoniła do mnie w ramach teleporady 55-letnia chora, skarżąca się tylko na wzdęcia, bez zaburzeń wypróżniania, bez bólów brzucha, z prawidłowymi parametrami laboratoryjnymi, niechorująca przewlekłe. Zleciłam leczenie i poprosiłam o wykonanie kontrolnego USG jamy brzusznej. Po kilku dniach chora zadzwoniła z wynikiem USG i okazało się, że to nie wzdęcie, a wodobrzusze, ostatecznie spowodowane rozsianym rakiem jajnika. Przez telefon trudno jest to rozpoznać. Dlatego uważam, że wszyscy pacjenci pierwszorazowi, których nie znamy albo którzy mają nowe objawy, powinni mieć bezpośredni kontakt z lekarzem. Teleporady zostawiłabym na wizyty kontrolne i w celu przedłużenia leczenia.

– **Wspomniała Pani Profesor o pacjentach onkologicznych, czy u nich szczepienia są zalecane?**

– Pacjenci onkologiczni też oczywiście powinni być szczepieni, takie są zalecenia ekspertów w dziedzinie onkologii. Natomiast w ramach mojej specjalizacji spotykamy się z innym problemem. Aktualnie pacjenci częściej trafiają do nas z zaawansowanym procesem nowotworowym, kiedy mają już przerzuty odległe. Oczywiście leczenie onkologiczne nie zostało wstrzymane w czasie epidemii, ale bardzo spadła liczba procedur diagnostycznych, takich jak gastroskopia czy kolonoskopia. Trudno jest bez tych badań postawić prawidłową diagnozę, a nie wiemy, czy bóle brzucha u danego chorego nie są pierwszym objawem choroby nowotworowej, z kolei krwawienie z przewodu pokarmowego może wynikać z choroby wrzodowej, ale może to też być rak żołądka. Oczywiście mówimy: „zostań w domu”, ale w przypadku niepokojących objawów konieczna jest diagnostyka endoskopowa, zwłaszcza że często może być ona wykonywana w pracowniach endoskopowych poza szpitalami. Musimy stłumić epidemię, ale nie możemy zapominać o innych chorobach.

– **Czy wiadomo, jaka jest skala spadku liczby wykonywanych badań endoskopowych?**

– Uważa się, że jest to spadek o około 20–30 procent. Kierownicy pracowni endoskopowych informują też o istotnym zmniejszeniu zgłaszalności do programu badań przesiewowych wczesnego wykrywania raka jelita grubego. W województwie łódzkim w wielu placówkach endoskopowych, nie tylko w Łodzi, ale także w Zgierzu, Bełchatowie lub Piotrkowie Trybunalskim, prowadzony jest taki program. Umożliwia on wykonanie raz na 10 lat bezpłatnej kolonoskopii u osób pomiędzy 50 a 65 rokiem życia lub powyżej 40 roku życia w przypadku obciążenia rodzinnego w kierunku raka jelita grubego. Warto podkreślić, że ten program nie został wstrzymany w czasie epidemii i nadal jest kontynuowany. Nie rezygnujemy z tego badania, zwłaszcza, że jest to jedno z nielicznych badań przesiewowych w onkologii, które – przy prawidłowym wyniku – wystarczy wykonać raz na 10 lat.

– **W jaki sposób można się zgłosić się na takie badanie?**

– Wystarczy wypełnić ankietę ze strony Programu badań przesiewowych – raka jelita grubego (pbbp.org.pl) i zgłosić się do wybranej placówki. Nie musimy angażować lekarza POZ-etu, nie potrzeba żadnego skierowania, badanie przeznaczone jest dla osób bezobjawowych.

– **A jakie są objawy, które powinny nałonić pacjenta do wykonania kolonoskopii poza programem przesiewowym?**

Na pewno każdy epizod świeżej krwi w stolcu, nawet jeżeli mamy wywiad guzków krwawniczych, czyli żylaków odbytu. Ponadto zaburzenia wypróżniania, narastające zaparcia, biegunki, niezamierzona utrata masy ciała – takie sytuacje powinny być zweryfikowane endoskopowo. Z kolei jeżeli chodzi o diagnostykę raka trzustki, to warto pamiętać, że poza klasycznymi objawami tego nowotworu, świeżo wykryta cukrzyca u szczupłej osoby, bez czynników ryzyka i bez wywiadu

rodzinnego, powinna wzbudzić czujność onkologiczną, bo może być pierwszym objawem raka. Warto pomyśleć o badaniach diagnostycznych, takich jak tomografia komputerowa i endosonografia. Ta ostatnia daje równoczesną możliwość biopsji trzustki, a więc możliwość weryfikacji histopatologicznej. Takie badania są wykonywane w szpitalu im. Barlickiego, nie zostały wstrzymane w czasie epidemii. To ważne, aby mimo trudnej sytuacji epidemiologicznej pacjenci się na nie zgłaszali.

– **Pojawiają się też doniesienia, że odporność organizmu zależy od mikroflory jelit, jak Pani Profesor odniosłaby się do tej kwestii?**

– Mikrobiota jelitowa ma wpływ nie tylko na choroby układu pokarmowego, mówi się o jej znaczeniu także w onkologii, pulmonologii, neurologii, a nawet w przebiegu zaburzeń psychicznych. W zakresie gastroenterologii właściwie nie ma jednostki chorobowej, w której nie rozważano by wpływu zaburzeń mikrobioty jelitowej na jej przebieg. Jest też coraz więcej wskazań do wdrażania procedury tzw. przeszczepu stolca. My w Klinice wykorzystujemy obecnie ten zabieg przy leczeniu nawrotowej infekcji *Clostridium difficile*. Wśród chorych bardzo popularne jest też stosowanie probiotyków, jednak spośród wielu dostępnych preparatów wybieramy te, które zawierają szczepy bakteryjne przebadane w danej jednostce chorobowej. Na przykład we wrzodziejącym zapaleniu jelita grubego odpowiedni probiotyk może mieć wpływ na długość remisji choroby. Również pacjenci z objawami chorób czynnościowych, takich jak wzdęcia, biegunki, bóle brzucha, których przyczyną często jest przewlekły stres, co obecnie ze względu na sytuację epidemiologiczną jest dość powszechne, dobrze reagują na przyjęcie takich preparatów.

– **Bardzo dziękuje za rozmowę. Miejmy nadzieję, że już niedługo stres związany z epidemią wygaśnie wraz z nią.** ●

Rozmawiała
Patrycja Proc

Co dalej z elektroniczną dokumentacją medyczną?

zgłębnik stomatologiczny

O Elektronicznej Dokumentacji Medycznej (EDM) pisaliśmy już w poprzednim numerze „Panaceum” (12/2020). W ostatnich dniach na stronie Naczelnej Izby Lekarskiej (www.nil.org.pl) pojawił się Komunikat Zespołu ds. EDM Prezydium NRL pod przewodnictwem lek. stom. Andrzeja Cisto w sprawie prowadzenie dokumentacji medycznej w postaci elektronicznej. Kwestię EDM reguluje § 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z 6 kwietnia 2020 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (DzU 666). Z przepisu wynika, że nie ma bezwzględnego wymogu przejścia na elektroniczną postać dokumentacji medycznej od 1 stycznia 2021 r. Przepis ma następujące brzmienie:

§ 1. 1. Dokumentacja medyczna, zwana dalej „dokumentacją”, jest prowadzona przez podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych, zwany dalej „podmiotem”, w postaci elektronicznej. 2. Dokumentacja może być prowadzona w postaci papierowej, jeżeli przepis rozporządzenia tak stanowi lub warunki organizacyjno-techniczne uniemożliwiają prowadzenie dokumentacji w postaci elektronicznej. 3. Dokument prowadzony w jednej z postaci, o których mowa w ust. 1 i 2, nie może być jednocześnie prowadzony w drugiej z nich.

Sytuacja jest analogiczna, jak w przypadku braku możliwości wystawienia e-recept na skutek braku dostępu do systemu P1, ale brak postępowania się EDM od stycznia 2021 r. może też wynikać ze „względów organizacyjnych”. Zwolnienie to nie obejmuje placówek medycznych, które już posługują się jednym z dokumentów EDM. Dokumenty te określa Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 8 maja 2018 r. w sprawie rodzajów elektronicznej dokumentacji medycznej (DzU poz. 941) i są to: 1) informacja o rozpoznaniu choroby, problemu zdrowotnego lub urazu, wynikach przeprowadzonych badań,

przyczynie odmowy przyjęcia do szpitala, udzielonych świadczeniach zdrowotnych oraz ewentualnych zaleceniach; 2) informacja dla lekarza kierującego świadczeniobiorcą do poradni specjalistycznej lub leczenia szpitalnego o rozpoznaniu, sposobie leczenia, rokowaniu, ordynowanych lekach, środkach spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobach medycznych, w tym okresie ich stosowania i sposobie dawkowania oraz wyznaczonych wizytach kontrolnych; 3) karta informacyjna z leczenia szpitalnego; 4) karta badania diagnostycznego.

W tej chwili nie ma jednego uniwersalnego terminu, po którym papiero-

Przy wyborze programu należy też kierować się „minimalnymi wymaganiami technicznymi i funkcjonalnymi” skierowanymi do usługodawców, a podanymi na stronie CSIOZ.

wa dokumentacja bezwzględnie nie może być dłużej prowadzona i musi ją zastąpić dokumentacja elektroniczna. Jednak wydaje się, że w perspektywie długofalowej Ministerstwo Zdrowia zmierza do zastąpienia wersji papierowej dokumentacji wersją EDM.

Należy podkreślić, że do wystawienia dokumentu EDM konieczne jest zainstalowanie odpowiedniego programu gabinetowego do prowadzenia dokumentacji medycznej. Inaczej niż w przypadku e-recept i e-skierowań, które można też wystawiać za pomocą ogólnie dostępnego systemu gabinet.gov.pl, którym posługuje się wiele mniejszych placówek dentystycznych.

Na stronie NIL można znaleźć przewodnik po programach komputerowych dostępnych na naszym rynku.

Katalog firm dostarczających takie oprogramowanie powstał na podstawie danych przesłanych do NIL przez zainteresowane firmy. Niewątpliwe wybór produktów jest znacznie szerszy, a na bieżąco opinie i rekomendacje można śledzić na portalach społecznościowych w grupach tematycznych dla lekarzy dentyków. Przy wyborze programu należy też kierować się „minimalnymi wymaganiami technicznymi i funkcjonalnymi” skierowanymi do usługodawców, a podanymi na stronie Centrum Systemów Informacyjnych w Ochronie Zdrowia (CSIOZ). W zamyśle doku-

ment ten miał być przewodnikiem dla lekarza w trakcie oceny kupowanego produktu oraz punktem odniesienia w przypadku problemów z funkcjonalnością programu. Miał też zapewnić dobrą funkcjonalność w komunikacji między naszym systemem teleinformatycznym a Systemem Informacji Medycznej (SIM), którym z ramienia ministra zdrowia zarządza CSIOZ. Kolejnym punktem do rozważenia przy zakupie programu jest zapewnienie bezpieczeństwa gromadzonych przez placówkę danych. Niestety pomimo interwencji samorządu, Ministerstwo Zdrowia nie znowelizowało do tej pory odpowiedniego rozporządzenia i brakuje w nim oficjalnego schematu, tzw. zrzutu danych. Bez tego zapisu brak jest procedury bezpiecznego kopiowania i przenoszenia zgromadzonych danych w komputerze. Ostatnim punktem jest ubieganie się o rekompensatę finansową, jednak dostępne metody są bardzo okrojone i obwarowane licznymi ograniczeniami. Reguluje je Zarządzenie nr55/2019/DEF wydane przez Prezesa NFZ w dniu 31 maja 2019 r. ●

opr. Patrycja Proc

źródło: www.nil.org.pl

Odkrywanie Ameryki

Fabian Obzejta

Czas pandemii, niosący za sobą liczne ograniczenia, zamykający w domach, ograniczający konferencje, kursy i spotkania, zmusił również do rozmów z dziećmi, które często stawiają proste pytanie: „Dlaczego?”.

Proste pytanie zmusza do formułowania prostych odpowiedzi. Dlaczego Kolumb odkrył Amerykę? Dlatego, że chciał odkryć krótszą drogę do Azji Wschodniej. Poszukiwanie krótszej drogi doprowadziło do tego, że 12 października 1492 r. uznawany jest oficjalnie za datę odkrycia Ameryki. Czy to wtedy Kolumb powiedział: „nie sztuką jest oceniać czyny po ich dokonaniu, gdyż wówczas pozornie wydają się proste?”. Niedoceniający pracy naukowców nad szczepionką antycydową i szybkim wprowadzeniem jej do szczepień, powinni się zastanowić nad przytoczonym cytatem. Bagatelizowanie znaczących odkryć i poszukiwań, znanym Polakom powiedzeniem: „o, odkrył Amerykę!”, ma widoczne złe konsekwencje dla społeczeństwa. Brak zaufania do szczepionki i konieczności szczepień jest tego doskonałym przykładem. Prawdopodobnie jeśli epidemiolodzy i wirusolodzy nie wypowiadają się na temat ewangelizacji, to zapewne tego samego, ale w odwrotnym kierunku oczekują od teologów. Wypada się trzymać swoich kompetencji.

Odkryciem Ameryki ostatnich tygodni 2020 r. stało się wykrycie przez studentów tzw. załatwiactwa w dostępie do świadczeń zdrowotnych. Załatwianie stało się stałym elementem funkcjonowania polskiej ochrony zdrowia i dotyczy głównie wejścia na drogę do pozyskania pomocy medycznej, bez oczekiwania. Jedyna inna droga pokonania tyrana, jakim jest czas, to pomoc doraźna. Dlatego, odpowiada dziecko, na SOR-ach jest, jak jest.

„Bohaterowie” 18 szczepień poza kolejnością, ustąpili w mediach dość szybko informacji o z marnowaniu

kilkudziesięciu dawek szczepionki w wyniku logistycznych zaniedbań. Plan szczepień niekoniecznie musi się nazywać narodowy, ale z pewnością winien pokazywać przesłanki kolejności szczepień oparte na zaleceniach epidemiologów.

Dlaczego tak, jak w większości krajów, za walkę z pandemią nie odpowiada przede wszystkim minister zdrowia? Dlatego, że pandemia w Polsce stała się elementem gier politycznych. W związku z powyższym coraz więcej związanych z nią działań otrzymuje przymiotnik narodowy. Popularyzacja szczepień, aż się prosi, by bez żadnych konotacji nawiązać do historii ziemniaka. Król Francji Ludwik XVI był propagatorem ziemniaka, nakazał ogrodenie małych plantacji ziemniaków i pilnowanie ich przez wojsko. Gdy świadomie zaprzestawano ich pilnowania, dochodziło do wykradania, dzięki czemu rozpowszechniła się we Francji ich uprawa. Być może wyżej przytoczony efekt psychologiczny zadziałał w polskich warunkach. Kolejki chętnych do szczepienia oblegają punkty szczepień. Logistyka tymczasem mimo wszystko szwankuje.

W artykule 68 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej czytamy między innymi, że każdy ma prawo do ochrony zdrowia, równego dostępu do świadczeń zdrowotnych realizowanych ze środków publicznych, a władze są zobowiązane do zwalczania chorób epidemicznych i mają zapobiegać negatywnym dla zdrowia skutkom degradacji środowiska. Obywatel pyta, czy dostęp do świadczeń zdrowotnych rzeczywiście nie zależy od jego sytuacji materialnej? Takie sformułowanie znalazł właśnie w wyżej przytoczonym 68 artykule i ma wątpliwości, bo właśnie zasłyszał powiedzenie, że lekarze dzielą się na lekarzy dla ludzi i lekarzy dla siebie. W tle tego powiedzenia umieszcza oczywiście swoje prywatne zasoby finansowe.

Realizacji równego dostępu do świadczeń zdrowotnych powinna służyć polityka zdrowotna prowadzona przez władzę. Władza publiczna wybierana jest w wyborach demokratycznych, a w swoich decyzjach powinna się wspierać opiniami specjalistów od zdrowia publicznego i organizacji ochrony zdrowia. Opinie te powinny być powszechnie dostępne i sygnowane na przykład przez przewodniczącego rady medycznej przy premierze. Prawo do ochrony zdrowia znajduje się w konstytucjach wielu państw. Jest wiodącym hasłem kampanii wyborczych, co powinno skłaniać raczej do przedstawiania pomysłów, jak to prawo będzie realizowane. Po co obiecywać coś, co jest zagwarantowane prawem najwyższym. George Orwell mówił: „polityka została wymyślona po to, aby kłamstwo brzmiało jak prawda”.

Wydaje się, że żadną miarą nie powinno to dotyczyć polityki zdrowotnej. Co prawda Konstytucja mówi tylko o środkach publicznych i nie zauważa ewentualnego wspierania się finansami prywatnymi, ale rynek usług medycznych nie może się rządzić wolnościami, co do czego jest dość powszechna zgoda, stąd termin – regulowany rynek usług medycznych. Co może użyć obywatel, wspierając się środkami prywatnymi i czy uruchomienie ich na rzecz pozyskania świadczenia zdrowotnego daje pewność jego uzyskania? Chyba nie do końca, skoro emerytowany dobrze sytuowany lekarz z Polski, po wielu latach pracy w Niemczech, pytany o ewentualny powrót na stałe do Polski mówi, że nie powróci, podając jako główną przyczynę brak pewności dostępu do świadczenia zdrowotnego.

Trwa sztafeta pokoleń, kolejne pokolenia włączają się w system ochrony zdrowia obarczony wadami, nie wypada ich „częstować” odkrywaniem Ameryki, zaszczepieni seniorzy do boju! ●

refleksje
fabiana

Plaster na nieoczyszczoną ranę

Pod koniec listopada 2020 r. rząd przyjął nowelizację ustawy w sprawie kadr medycznych spoza Unii Europejskiej, która przewiduje możliwość zatrudniania na uprzywilejowanych zasadach lekarzy, pielęgniarki, położne i ratowników medycznych. Wielokrotny sprzeciw środowisk lekarskich jak dotąd nie przyniósł rezultatu. Samorząd lekarski dopracowuje rozwiązania, które mają zapobiec niebezpieczeństwu zatrudniania lekarzy bez nostryfikacji dyplomów i znajomości języka polskiego.

lekarze spoza ue

Do tej pory, by pracować w Polsce, lekarze spoza Unii Europejskiej musieli przejść długi i skomplikowany proces nostryfikacji dyplomów. Musieli także posiadać status imigracyjny oraz znać język, co poświadczał egzamin. Mieli również obowiązek odbycia trwającego nieco ponad rok stażu. Wszystko po to, by utrzymać wysokie standardy opieki medycznej i merytorykę zawodów medycznych.

Nowe przepisy bardzo liberalizują te wymagania. Zdaniem przedstawicieli samorządu lekarskiego, przede wszystkim ze szkodą dla pacjentów. – *To nie jest tak, że my się rękami i nogami bronimy przed lekarzami z zagranicy – mówi dr Paweł Czekalski, prezes Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi. – Przecież wielu kolegów z innych krajów pracuje w Polsce i robi to świetnie. Nam chodzi o to, żeby lekarze spoza UE musieli spełniać takie same warunki, jak nasi absolwenci uczelni medycznych. Na podstawie przepisów zawartych w nowej ustawie, możemy się spodziewać najazdu ludzi, którzy nawet nie będą musieli przedstawić dyplomu ukończenia studiów ani znać słowa po polsku. To ogromne i niepotrzebne ryzyko. Lekarzy brakuje, ale nie możemy sobie pozwolić na obniżenie poziomu leczenia.*

Podobnie sprawę komentuje prof. Andrzej Matyja, prezes Naczelnej Rady Lekarskiej. W wywiadzie dla „Rynku Zdrowia” czytamy: *Polscy lekarze nie boją się konkurencji, ale niepokoi obniżenie standardów. Chodzi o to, by zasilata nas kadra, wobec której postawiono te same wymagania, co studentom polskich uczelni. Z kolei w rozmowie z „Polityką Zdrowotną” czytamy: Trzeba domagać się od ustawodawcy gwarancji, że lekarz będzie miał odpowiednie kompetencje, dzięki czemu nie*

będzie zagrażał bezpieczeństwu pacjenta – podkreśla prezes Naczelnej Rady Lekarskiej A. Matyja.

Samorząd lekarski jeszcze na etapie prac nad ustawą apelował do parlamentarzystów i Ministerstwa Zdrowia, zarówno na poziomie izb regionalnych, jak i głosem Izby Naczelnej. Ustawodawca pozostał jednak obojętny na wszystkie argumenty. W stanowisku nr 19/P-VIII/2020 Prezydium ORL w Łodzi z 20 listopada czytamy:

Po raz kolejny zademonstrowano całkowite lekceważenie bezpieczeństwa pacjentów, zarówno tych, którzy zostali zakażeni wirusem SARS-CoV-2, jak i tych, którzy chorują na inne choroby i w dobie epidemii nie znajdują ze względu na działania rządzących należytej pomocy medycznej. Postanowienia projektu są krańcowo groźne dla bezpieczeństwa zdrowotnego obywateli, gdyż pozwalają na dopuszczenie do zawodu lekarzy bez konieczności weryfikacji i legalizacji zdobytego dyplomu lekarza, a także poświadczenia zdobytych specjalizacji, na podstawie i w zakresie określonym w decyzji Ministra Zdrowia. Jedynym zabezpieczeniem będzie 3-miesięczny okres pracy pod nadzorem innego lekarza, który za postępowanie podopiecznego będzie w pełni odpowiadał przed polskim wymiarem sprawiedliwości. Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi nie godzi się na to, żeby pacjenci byli leczeni przez osoby, które nie są w stanie wykazać swoich kwalifikacji, a przedstawią jedynie skany dokumentów, bez ich uwierzytelnienia, czy nawet poświadczenia, że są zgodne z wymogami kraju ich wystawienia. Do tego osoby te, w założeniach projektu, nie muszą nawet w najmniejszym stopniu władać językiem polskim. [...] Przyjęcie projektu ustawy, bez jakiegokolwiek refleksji nad jego skutkami,

godzić będzie nie tylko w Konstytucję RP, ale w zdrowie i życie Polaków. Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi domaga się odrzucenia tego projektu w pierwszym czytaniu.

– *Powoli ustawa o zawodzie lekarza i lekarza dentystry przestaje być zgodna ze swoim tytułem, to zaczyna być ustawa o zawodzie felczera i technika stomatologicznego. Z całym szacunkiem do tych zawodów – dodaje dr P. Czekalski. – W tej chwili lekarz, aby otrzymać prawo wykonywania zawodu, musi udokumentować kształcenie, które jest uznawane na terenie Unii Europejskiej. Minimum pięcio- lub sześćoletnie studia, odpowiedni staż pracy wraz z obowiązkowymi kursami i w ramach kształcenia specjalizacyjnego, całą ścieżkę specjalizacyjną, która dokumentuje, że ten lekarz jest specjalistą w swojej dziedzinie. – dodaje P. Czekalski.*

Nic więc dziwnego, że samorząd lekarski zwrócił się o interpretację nowych przepisów do znawców prawa. Szczegółową opinię w tej sprawie przedstawił między innymi prof. zw. dr hab. Jan Zimmermann z Uniwersytetu Jagiellońskiego. W przedstawionej opinii prawnej Profesor stwierdza, że okręgowe rady lekarskie mogą, a nawet powinny badać przesłanki potrzebne do przyznania kandydatury prawa wykonywania zawodu. Zdaniem Profesora okręgowe rady lekarskie mogą wydawać zarówno decyzje pozytywne, jak i decyzje negatywne w zakresie swoich kompetencji – nie są więc związane uprzednią decyzją Ministra Zdrowia. W opinii prawnej wskazano, że okręgowa rada lekarska w trakcie badania spełniania przez kandydata przesłanek warunkujących przyznanie prawa wykonywania zawodu może oceniać, czy

posiadany przez niego dyplom lekarza/lekarza dentystry spełnia minimalne wymogi kształcenia określone w prawie unijnym. Opiniujący uważa ponadto, że przy braku odpowiedniej regulacji w ustawie można bezpośrednio zastosować art. 27 Konstytucji RP, który stanowi, że w Rzeczypospolitej Polskiej językiem urzędowym jest język polski, co oznacza, że osoby, które uzyskają w Polsce prawo wykonywania zawodu lekarza, są zobowiązane do używania w swojej działalności języka polskiego.

Zmiana przepisów wymusza na okręgowych radach lekarskich (to nadal one, a nie minister przyznają prawo wykonywania zawodu) wypracowanie schematów postępowania w przypadku wniosku ministra

o przyznanie prawa wykonywania zawodu lekarzowi spoza UE. Nad nowymi przepisami pochylił się prawnicy zarówno regionalnych rad, jak i NRL. Podczas Konwentu Prezesów, który odbył się 18 stycznia, udało się wypracować schemat postępowania dla wszystkich izb w Polsce.

Schemat zakłada między innymi, że to nie minister, a konkretny lekarz musi wystąpić do ORL z wnioskiem, jeśli tego nie zrobi, rada nie może przyznać PWZ. Rady będą się również domagać od chcącego podjąć w Polsce pracę lekarza dokumentów zgodnych z Dyrektywą 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 7 września 2005 r. (art. 24), w szczególności dyplom ukończenia studiów, łącznie z dokumentami umożliwiającymi ocenę

przebiegu studiów, (czas trwania, zakres i ocenę efektów) oraz dokumenty dotyczące znajomości języka polskiego (np. egzamin NIL). Dodatkowo okręgowe rady lekarskie będą wymagać od lekarzy spoza Unii Europejskiej, aby wszystkie dokumenty były przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego.

- Te działania nie mają na celu utrudnienia podjęcia pracy w Polsce kolegom spoza UE - zapewnia dr P. Czekalski. - Wynikają one z obowiązujących przepisów i mają na celu chronić pacjentów, a także lekarzy, którzy biorą przecież odpowiedzialność za pracę kolegów, przed skutkami wprowadzanych ad hoc nieprzemyślanych rozwiązań. ●

Justyna Kowalewska

KOMUNIKAT

Koleżanki i Koledzy,

Powoli kończy się VIII kadencja władz naszego samorządu lekarskiego, rozpoczęliśmy zatem przygotowania do Okręgowego Zjazdu Lekarzy IX kadencji.

Aby udało nam się zwołać kolejny Okręgowy Zjazd Lekarzy, potrzebna jest nasza wspólna mobilizacja. W tych trudnych czasach samorząd zawodowy, choć czasem niedoceniany, jest niezwykle potrzebny i nieraz udowodnił swoją rolę. Warto, byśmy do władz Izby wybrali mądrych i aktywnych przedstawicieli. Wszystko zależy od naszej aktywności w procesie wyborczym.

Apeluję o aktualizację w Rejestrze Lekarzy danych dotyczących miejsca pracy oraz adresu do korespondencji, abyśmy mogli przypisać wszystkich do odpowiedniego rejonu wyborczego oraz aby dotarli do Państwa materiały wyborcze.

Proszę śledzić komunikaty Okręgowej Komisji Wyborczej na stronie internetowej OIL w Łodzi oraz w „Panaceum”. Za interesowanych odsyłam do kalendarza wyborczego i regulaminu wyborów. ●

Lidia Klichowicz
przewodnicząca OKW

KOMUNIKAT OKRĘGOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ OKRĘGOWEJ IZBY LEKARSKIEJ W ŁODZI

Zbliża się okres wyborów do organów izb lekarskich IX kadencji.

Pierwszym etapem całej procedury wyborczej będzie utworzenie rejonów wyborczych.

W związku z powyższym Komisja informuje, że przyjmuje pisemne wnioski grupy lekarzy lub lekarzy dentystrów albo lekarzy i lekarzy dentystrów, członków tej samej delegatury OIL, o utworzenie rejonu wyborczego dla tych lekarzy/lekarzy dentystrów.

Wzór wniosku stanowi „załącznik nr 2 a” regulaminu wyborów, który jest dostępny na stronie internetowej OIL, w siedzibie OIL w Łodzi oraz w siedzibach delegatur.

Wniosek, podpisany przez minimum 40 członków OIL w Łodzi, posiadających czynne prawo wyborcze, należy złożyć w siedzibie OIL/delegaturze OIL do 4 marca 2021 r. (uchwała ORL w Łodzi z 2 lutego 2021 r. określa minimalną liczebność rejonu wyborczego).

Aby wybory przebiegały bez zakłóceń i zakończyły się sukcesem, Okręgowa Komisja Wyborcza przypomina wszystkim

członkom OIL w Łodzi o konieczności uaktualnienia w Rejestrze Lekarzy Biura OIL w Łodzi następujących danych:

- adresu do korespondencji,
- podstawowego miejsca pracy lub wykonywania praktyki.

Kolejne, szczegółowe informacje dotyczące zasad i organizacji wyborów będą systematycznie, wraz z trwaniem akcji wyborczej, zamieszczane na stronie internetowej OIL w Łodzi.

KONTAKT

Łódź:

ela.sadura@hipokrates.org
k.krupska@hipokrates.org
tel. 42 6831727, 42 6831760

Piotrków Trybunalski:

piotrkow@hipokrates.org
tel. 44 6491734

Sieradz:

sieradz@hipokrates.org
tel. 43 8275723

Skierniewice:

skierniewice@hipokrates.org
tel. 46 8323147

40 rocznica Strajku Studentów Akademii Medycznej w Łodzi

Czas biegnie o wiele szybciej, niż nam się wydaje, a historia zatacza koło, choć jej bieg wydaje się być nieprzewidywalny. Aż trudno uwierzyć, że upłynęło już 40 lat od Strajku Studentów Akademii Medycznej w Łodzi. Był to wyjątkowy okres zarówno w historii naszej Uczelni, naszego kraju, jak i dla pokolenia strajkujących.

obchody

Strajki studenckie inspirowane – mówiąc językiem PRL – sukcesem „sił proletariackich” w tamtym okresie były kluczowym elementem zmagania z reżimem komunistycznym o wolność kraju i niezależność Uczelni. W duchu budzącego się sprzeciwu oraz jego materializacji w postaci związku NSZZ Solidarność, zrodził się drugi – akademicki – front tej batalii, której wyniku nikt nie umiał wtedy do końca przewidzieć. Epigenetycznie zakodowany instynkt walki o ideały i wolną Polskę zwyciężył ponownie, zataczając kolejne historyczne koło w dziejach naszego kraju.

Genezą strajku studentów było odrzucenie 13 listopada 1980 r. przez Sąd Wojewódzki w Warszawie, wniosku o zarejestrowanie Niezależnego Zrzeszenia Studentów, założonego 20 października 1980 r. W konsekwencji 6 stycznia 1981 r. w Łodzi na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego rozpoczęła się akcja protestacyjna „Solidarne czekanie”, połączona z okupacją budynku wydziału. Stopniowo do strajkujących przyłączały się kolejne wydziały Uczelni, a 21 stycznia 1981 r. doszło do pierwszych rozmów studentów z delegacją Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. W związku z tym, że strona rządowa negatywnie odpowiedziała na postulaty studentów, rozmowy zostały zerwane jeszcze tego samego dnia, a Wojciech Walczak oraz Wiesław Urbański proklamowali strajk okupacyjny.

W odpowiedzi na zaistniałą sytuację grupa członków komitetu

założycielskiego Niezależnego Zrzeszenia Studentów Akademii Medycznej w Łodzi, na hasło „Pomożecie?” w strajku ogłoszonym przez kolegów z siostrzanego związku Uniwersytetu, oplakatowała uczelnię, zapraszając studentów Akademii Medycznej na spotkanie informacyjne dotyczące proklamacji

było się 23 stycznia 1981 r. w auli Collegium Anatomicum. Nikt nie spodziewał się takiego odzewu. Skala zainteresowanych uczestników zgromadzenia przekroczyła nasze oczekiwania i miała kluczowe znaczenie dla powodzenia akcji strajkowej. Nikt wówczas nie zdawał sobie do końca sprawy z tego, że zapowiadany scenariusz relegowania z uczelni i „ubrania w kamasze” stanie się realny. Odpowiedź studentów była ogromna. Dawała poczucie rosnącej siły i szans na zwycięstwo. W trakcie spotkania informacyjnego wybrano emisariuszy, których zadaniem miało być nawiązanie kontaktów z członkami Niezależnego Zrzeszenia Studentów innych uczelni medycznych i uzyskanie

wsparcia strajkujących w Łodzi. Protestom studenckim nadano w ten sposób wymiar ogólnokrajowy. Łącznie w strajku Akademii Medycznej w Łodzi udział wzięło blisko 1500 studentów, a na siedzibę protestu wybrano gmach Farmacji.

W tym miejscu należy wspomnieć o dołączeniu do strajku członków Socjalistycznego Związku Studentów

Polskich, stanowiącego agendę Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Wydaje się, że był to element przemyślanej strategii rządzących, którzy stopniowo oswajali się z koniecznością utraty władzy i próbowali przygotować się programowo i organizacyjnie do mających nadejść zmian. Nigdy nie poznaliśmy do końca prawdziwego celu takiego ruchu

Związku, który w tamtych czasach odegrał ważną i pożyteczną rolę w życiu społeczności studenckiej. Jego udział w strajku stanowił istotną zachętę dla niezdecydowanych, redukując strach i obawy przed możliwymi konsekwencjami. Z historycznego punktu widzenia należy nadmienić, że obok przewodniczącego komitetu strajkowego z ramienia NZS i zarazem pierwszego przewodniczącego – Stanisława Nowaka, to właśnie przewodniczący SZSP – Krzysztof Szaflik został włączony przez komitet strajkowy do grupy negocjatorów ze stroną rządową.

Toczące się negocjacje z ówczesnym ministrem nauki zaowocowały podpisaniem umów gwarantujących spełnienie postulatów studenckich. W tym miejscu należy wspomnieć

o ówczesnym rektorze Akademii Medycznej, prof. Antonim Kotełko, który w naszym odczuciu wspierał strajk i był przyjaźnie nastawiony do działań studentów. Jednym z ważnych dla środowiska Akademii Medycznej postulatów było ukończenie budowy Centrum Kliniczno-Dydaktycznego Uczelni. Nikt wówczas nie przypuszczał, że ten postulat zostanie zrealizowany dopiero po blisko 35 latach, dzięki uporowi kolejnych rektorów i ostatecznej determinacji rektora, prof. Pawła Górskiego, który oddał ten obiekt do użytku.

„Czterdzieści lat minęło jak jeden dzień” to słowa piosenki z kultowego serialu „Czterdziestolatek”, które doskonale oddają atmosferę tegorocznej rocznicy.

Z ogromnym sentymentem, dumą i satysfakcją wspominamy strajk jako jedno z ważniejszych wydarzeń w życiu wszystkich strajkujących. Skromne poczucie współuczestnictwa w ważnych wydarzeniach nie jest dane każdemu pokoleniu, zależy bowiem od różnych czynników i splotu okoliczności. Korzystając z okazji, chcielibyśmy pogratulować Strajkującym zdania niełatwego egzaminu dojrzałości. Sprawdzań stanowił przepustkę

do lepszego jutra, choć może nie udało się spełnić wszystkich postulatów, w pełni zrealizować wizji wszystkich strajkujących.

Przyszłość nieuchronnie przynosi nowe wyzwania, chociażby niedawny, słuszny strajk rezydentów. Dlatego, w roku tej niezwykle ważnej rocznicy, pragniemy złożyć społeczności akademickiej naszej Uczelni najlepsze życzenia.

By kolejne pokolenia, w obliczu trudnych sytuacji, umiały dokonać właściwego wyboru, zachowując w pamięci tę kartę historii, którą zapisało pokolenie strajku '81, wspierane przez liczne grono wspaniałych pedagogów naszej Uczelni. ●

[W imieniu Komitetu Organizacyjnego 40 rocznicy Strajku Studentów AM w Łodzi:](#)

[prof. Jarosław Fabiś – współzałożyciel NZS Akademii Medycznej w Łodzi, członek komitetu strajkowego,](#)

[prof. Andrzej Lubiński – członek komitetu strajkowego i redaktor naczelny „Łoży – Niezależnego Pisma Studentów Akademii Medycznej w Łodzi”](#)

Prezes NRL Osobowością Medyczną Roku

W dniu 14 stycznia odbyła się gala konkursu „Sukces Roku w Ochronie Zdrowia – Liderzy Medycyny”, którego najważniejszą nagrodę w kategorii „Osobowość Medyczna Roku” otrzymał Prezes Naczelnej Rady Lekarskiej Andrzej Matyja.

Laudację wygłosił (z odtworzenia) Marszałek Senatu RP Tomasz Grodzki, w której podkreślił m.in., że prof. A. Matyja sprostał czasowi pandemii, czasowi przewodzenia naszemu środowisku z godnością i sprawnością organizacyjną chirurga, którym jest na co dzień. (Pełne wystąpienie jest dostępne na stronie Naczelnej Izby Lekarskiej.)

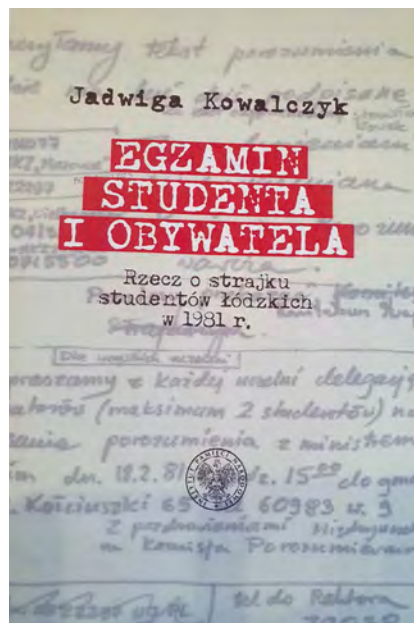
Przyjmując statuetkę z rąk Prezesa Wydawnictwa Termedia Janusza Michalaka, Prezes NRL powiedział, że jest to ogromne wyróżnienie i podziękował Marszałkowi T. Grodzkiemu za ciepłe słowa od „kolegi chirurga”. Wyrazy uznania i wdzięczności skierował m.in. do swojego zespołu II Katedry Chirurgii Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego, rektora UJ, dyrektora krakowskiego Szpitala Uniwersyteckiego, koleżanek i kolegów z Naczelnej Rady Lekarskiej, samorządów zawodów medycznych. Dziękując żonie i dzieciom, zażartował – od prawie 40 lat tolerują takiego faceta jak ja, który ma dwie kochanki: chirurgię i Izbę Lekarską.

W przemówieniu Prezes nawiązał do „tragicznego” ze względu na pandemię roku 2020, podkreślając, że mimo ciężkiej sytuacji polscy medycy stanęli na wysokości zadania. Nagrodę zadeptykował całemu środowisku – to wyróżnienie jest dla Was – dla wszystkich lekarzy i lekarzy dentyków, pielęgniarek, fizjoterapeutów, ratowników, farmaceutów i innych zawodów medycznych. To Wy jesteście Osobowościami Roku.

Na koniec swojego wystąpienia, Prezes NRL zwrócił się do pacjentów, których zapewniał, że byliśmy i jesteśmy dla Was. I nigdy Was nie opuścimy. ●

wyróżnienie

Jubileuszowy pamiętnik strajkowy

Zapewne miłą pamiątką dla wszystkich weteranów strajku będzie wydana przy naszej skromnej współpracy przez IPN książka poświęcona naszemu strajkowi. Jej główną część stanowi opublikowany w całości pamiętnik strajkowy spisany przez Jadwigę Kowalczyk. To bogato ilustrowane, 360-stronicowe wydawnictwo jest już gotowe.

Informacje na temat obchodów będą regularnie zamieszczane na stronie www.strajkam81.pl oraz Facebooku – profil nazywa się „Strajk AM'81”.

Zachęcam wszystkich bardzo gorąco do aktywnego udziału w tym wydarzeniu. ●

Marek Janaszkiwicz

Redakcja

Co słycać w delegaturach

delegatura
skierniewicka

Medycyna oparta na faktach czy na mediach społecznościowych?

Rządzący w Rzeczypospolitej dzięki nieocenionej Unii Europejskiej stworzyli nam wszystkim możliwość zaszczepienia się przeciw COVID-19. Ustalono, że tzw. grupa zero to szeroko pojęty personel medyczny. Jako medycy stanęliśmy przed wyborem: skorzystać z tej szansy czy też nie.

W kierowanej przeze mnie Delegaturze Skierniewickiej akcja szczepień ruszyła tuż po świętach Bożego Narodzenia w tak zwanych szpitalach węzłowych (Skierniewice, Łowicz, Brzeziny, Rawa Mazowiecka). Ministerstwo Zdrowia chwali się, że wyszczepialność w Polsce na 7 stycznia 2021 r. jest więcej niż zadowalająca i że w Europie jesteśmy na 3 miejscu tuż za Niemcami i Włochami, co chyba nie jest do końca prawdą, chociażby dlatego, że Wielka Brytania też leży w Europie, podobnie

jak Hiszpania, Dania i Chorwacja. Wróćmy jednak na własne podwórko.

Mogę z odpowiedzialnością napisać, że np. w Rawie Mazowieckiej w Szpitalu św. Ducha na 8 stycznia 2021 r. mieliśmy około 100 osób zaszczepionych, dużo to czy mało? Trzeba przyznać, że zarówno wśród lekarzy, jak i pielęgniarek jest całkiem niemało sceptyków szczepienia. Słyszałem różne opinie na temat szczepionek z ust personelu medycznego, począwszy od ryzyka możliwości uszkodzenia genomu, po takie, jak te, że szczepionki są produkowane z abortowanych płodów ludzkich bądź też, że są w nich umieszczone specjalne mikrochipy. Udając się na wycieczkę do niezbyt odległej przeszłości, tzn. w czas, gdy spustoszenie siała choroba Heinego-Medina, wówczas myśl ludzka dała inspirację do produkcji szczepionki przeciwko tej chorobie i ruszyła masowa

akcja szczepień. Nie pamiętam czy dobrowolnych, ale jako lekarz pracujący 34 lata w swojej praktyce nie spotkałem się z pacjentem z tym schorzeniem. Oczywiście w tamtych czasach nie było współczesnych mediów społecznościowych, ale czy wtedy obaw przed szczepionką było mniej? Dzisiaj dzięki demokracji mamy wolny wybór: szczepić się lub nie.

Kończąc te rozważania, życzę wszystkim koleżankom i kolegom Delegatury Skierniewickiej mądrych wyborów. Szacunek dla drugiego człowieka oparty powinien być na zrozumieniu i poszanowaniu jego niezależnych decyzji życiowych, przyszłość pokaże, czy były one słuszne. ●

Robert Filipczak
wiceprezes ORL w Łodzi,
przewodniczący Delegatury
Skierniewickiej

OGŁOSZENIE

Wsparcie dla dziecka lekarza z Naszej OIL

KOLOROWY ŚWIAT FUNDACJA FUNDUSZ DZIECIOM

Uratuj mnie!
#22 Julian Groblewski

Juliek urodził się 22.05.2013 roku jako zdrowe dziecko, niestety w następnych miesiącach życia rozwinęła się padaczka, która nie pozwala Julkowi prawidłowo się rozwijać. Juliek nie potrafi samodzielnie siedzieć i chodzić. Codzienna rehabilitacja przynosi efekty, jednakże koszty rehabilitacji są ogromne. Dlatego też prosimy o przekazanie 1% podatku na leczenie i rehabilitację Juliana, aby mógł stać się samodzielny.

Przełącz swój 1% Wpisz w PIT KRS 0000161880
Fundacja Pomocy Dzieciom Kolorowy Świat
W rubryce cel szczegółowy wpisz: #22 Julian Groblewski

Twój 1% to SUPERONATER i ratuje moje życie!

subkonto.org

Pomoc dla rodzin lekarzy zmarłych na COVID-19

Minister Zdrowia może wnioskować o przyznanie przez Prezesa Rady Ministrów rent specjalnych owdowiałym i osieroconym członkom rodzin lekarzy, którzy zmarli z powodu COVID-19, (na podstawie art. 82 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych), przy czym zakażenie wirusem SARS-CoV-2 miało związek z wykonywaniem zawodu.

W celu złożenia ww. wniosku wymagane jest przesłanie na adres j.bizon@hipokrates.org wypełnionej tabeli, którą można pobrać ze strony:

- <https://oil.lodz.pl/aktualnosci/koronawirus/pomoc-dla-rodzin-lekarzy-zmarlych-na-covid-19.html>

Niestety należy pamiętać, że przy gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu danych obowiązują przepisy RODO. Przy przesyłaniu dalej powyższych informacji należy dodać:

Przekazanie danych osobowych jest równoznaczne z:

- wyrażeniem zgody na udostępnienie przez [dane właściwej ORL] zawartych w formularzu danych osobowych do Naczelnej Izby Lekarskiej, mieszczącej się przy ul. Sobieskiego 110, 00-764 Warszawa, w celu udzielenia pomocy w uzyskaniu od Ministerstwa Zdrowia wsparcia finansowego dla rodzin lekarzy zmarłych na COVID-19,
- wyrażeniem zgody na udostępnienie przez Naczelną Izbę Lekarską, mieszczącą się przy ul. Sobieskiego 110, 00-764 Warszawa zawartych w formularzu danych osobowych do Ministerstwa Zdrowia, ul. Miodowa 15, 00-952 Warszawa w celu wnioskowania Ministra Zdrowia o przyznanie przez Prezesa Rady Ministrów rent specjalnych na podstawie art. 82 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych. ●

Lekarz gwarant

Jerzy Ciesielski, adwokat

Teksty pisane przeze mnie dla „Panaceum” stanowią w istocie nieustanny przegląd orzecznictwa Okręgowego Sądu Lekarskiego obejmujący materię poszczególnych spraw, ich komentarz i opatrzenie subiektywnymi opiniami. Klasyczne, publikowane w zbiorach urzędowych i czasopismach naukowych, podsumowania dorobku judykatury w określonym przedziale czasowym są porządkowane tematycznie, głównie według kryterium: prawo materialne (normy regulujące zachowanie się ludzi) oraz prawo procesowe (organizacja aparatu, dbającego o przestrzeganie prawa materialnego). Niniejszy tekst należy zakwalifikować do prawa materialnego, albowiem dotyczy odpowiedzialności lekarza za uchybienie obowiązkowi bycia „gwarantem życia i zdrowia człowieka”.

W dniu 6 czerwca 2018 r. Z.W. (inicjały zmienione) wobec niewystąpienia przez dłuższy czas krwawienia miesięcznego powzięła przypuszczenie, że jest w ciąży. Tego samego dnia wybrany przez nią ginekolog, po badaniu przedmiotowym i ultrasonograficznym, orzekł, że Z.W. w ciąży nie jest i przepisał jej Luteinę na wywołanie miesiączki. Tej jednak nadal nie było. Z.W. wykonała zatem trzy testy ciążowe z pozytywnymi wynikami. Tym razem (29 czerwca) ginekolog rozpoznał ciążę. Zapewnił także ciążarną o prawidłowym przebiegu jej błogostawionego stanu. W czasie kolejnej wizyty 14 lipca 2018 r. potwierdził opinię, że rozwój płodu jest zgodny z kalendarzem ciąży.

W dniu 1 sierpnia 2018 r. w czasie kolejnej wizyty ciążarna podała lekarzowi informację o nawracających bólach brzucha i intensywnych wymiotach. I tym razem otrzymała zapewnienie, że nie ma powodu do żadnych obaw. Następnie 8 sierpnia 2018 r. ciążarna zaobserwowała u siebie obrzęki rąk i nóg. O tym, co się dzieje, Z.W. zawiadomiła lekarza SMS-em, ale ten odpowiedział, że jest na urlopie. Z.W.

skorzystała z pomocy innego ginekologa, który stwierdził ciążę obumarłą.

Powołany przez Prokuraturę w K. biegły z zakresu ginekologii i położnictwa rozstrzygnął, że lekarz prowadzący Z.W. posiadał wszelkie dane, by rozpoznać poronienie chybione. Czas pozostawania obumarłego płodu w macicy ocenił na 6–7 tygodni. Jednocześnie wyraził opinię, że stan ten nie stanowił zagrożenia życia i zdrowia kobiety ciężarnej.

Obowiązek pełnienia przez lekarza funkcji gwaranta życia i zdrowia ludzkiego uregulowany jest w ustawach o zawodzie lekarza i lekarza dentystry, ustawie o izbach lekarskich, o prawach pacjenta i rzeczniku Praw Pacjenta, w Kodeksie Etyki Lekarskiej, ale też w Kodeksie karnym (art. 160). Lekarz podlega odpowiedzialności karnej, jeżeli naraża człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, w tym w wyniku zaniechania powstałego na skutek błędu w diagnozie (jak tu – nierozpoznanie obumarcia płodu). Przystępstwo z art. 160 Kodeksu karnego ma charakter skutkowy, powtórzy: jest dokonane z chwilą wywołania stanu bezpośredniego niebezpieczeństwa dla człowieka utraty życia lub spowodowania ciężkiego uszczerbku na jego zdrowiu.

Wobec niewystąpienia stanu bezpośredniego niebezpieczeństwa prokurator umorzyła postępowanie karne wobec niestwierdzenia przestępstwa.

Natomiast Okręgowy Sąd Lekarski dopatrzył się winy lekarza w obrębie artykułu 8 Kodeksu Etyki Lekarskiej – niedołożenie należytej staranności w postępowaniu lekarskim przez nierozpoznanie ciąży obumarłej. Ustalenie naruszenia normy deontologicznej nie wymaga wystąpienia skutku w postaci narażenia pacjenta na jakiegokolwiek uszczerbek.

W związku z poruszonym tematem, chciałem wskazać żywe nadal

w Internecie opinie, w tym zawarte w publikacji: *Lekarz jako gwarant życia i zdrowia człowieka w rozumieniu art. 160 Kodeksu karnego*, miesięcznik „Puls” Okręgowej Izby Lekarskiej w Warszawie, nr 11/15 z 28 października 2015 r. Teza pierwsza: „Funkcjonowanie art. 160 kk w przedstawionym tu kształcie [czyli w brzmieniu dziś także obowiązującym – dopisek J.C.] sprawia, że ciężar odpowiedzialności za ryzyko związane z chorobą i pobytem pacjenta w szpitalu spada przede wszystkim na personel medyczny, z czym trudno w pełni się zgodzić”. Teza druga: „Przypisując lekarzowi rolę gwaranta życia i zdrowia pacjenta, Kodeks karny ustanawia bardzo rygorystyczny standard wykonywania zawodu. Można się zastanawiać, czy nie bardziej wymagający, aniżeli wynikający z reguły *primum non nocere*. Oto bowiem lekarz ma nie tylko nie zaszkodzić pacjentowi, ale zapewnić mu nie narażenie na jakiegokolwiek dodatkowe ryzyko, niezależnie od tego, czy wpłynęło to w jakiegokolwiek sposób na zdrowie i życie chorego”.

Otóż autor po pierwsze w ostatnim z cytowanych zdań ewidentnie chybienia – lekarz odpowiada karnie nie za każde narażenie pacjenta na uszczerbek zdrowia lub utratę życia, ale tylko za narażenie bezpośrednie. Po drugie obowiązek nienarażania pacjenta idealnie wpisuje się w zasadę „przede wszystkim nie szkodzić”. Protest przeciwko ponoszeniu przez lekarzy i personel medyczny ryzyka leczenia jest zaskakujący. A któż ryzyko to miałby ponosić? Państwo, samorządy, czy pacjenci?

Przypisując lekarzowi rolę gwaranta życia i zdrowia pacjenta, prawo, a zwłaszcza Kodeks karny ustanawiają bardzo rygorystyczny standard wykonywania zawodu. Ale nie sposób tego zawodu pojmować inaczej, jak „nasza misja, to wszystko dla Twojego zdrowia”. ●

z lekaarskiej wokandy

Ograniczenia w związku z COVID-19

Od **28 grudnia 2020 r.** zaczęło obowiązywać rozporządzenie Rady Ministrów z 21 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (DzU 2020 r., poz. 2316), które zmieniono rozporządzeniem z 27 grudnia 2020 r. (DzU 2020 r., poz. 2353).

Działalność lecznicza

4 listopada 2020 r. weszła w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 3 listopada 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (DzU 2020 r., poz. 1943). Zmiany dotyczą wymagań stawianych pomieszczeniom i urządzeniom szpitala zlokalizowanego w miejscu nieprzeznaczonym dotychczas do udzielania świadczeń zdrowotnych, w którym są udzielane świadczenia zdrowotne pacjentom zakażonym wirusem SARS-CoV-2.

Choroby zakaźne

20 listopada 2020 r. weszła w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 18 listopada 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardu organizacyjnego opieki zdrowotnej nad pacjentem podejrzanym o zakażenie lub zakażonym wirusem SARS-CoV-2 (DzU 2020 r., poz. 2043). Rozporządzeniem rozszerzono katalog osób, które są uprawnione do podejmowania działań mających na celu zapobieganie szerzeniu się zachorowań na chorobę wywołaną zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19).

11 grudnia 2020 r. weszła w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 10 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 (DzU 2020 r., poz. 2212). Określa ono osoby, które mogą przeprowadzać szczepienia ochronne przeciwko COVID-19.

16 grudnia 2020 r. (z wyjątkami) weszła w życie ustawa z 9 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych

rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (DzU 2020 r., poz. 2255). Dotyczy ona m.in. unieszkodliwiania odpadów medycznych o właściwościach zakaźnych wytworzonych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

Dokumentacja medyczna

25 grudnia 2020 r. weszła w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 23 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (DzU 2020 r., poz. 2350). Zmiany dotyczą dokumentacji związanej ze szczepieniami ochronnymi przeciwko COVID-19.

31 grudnia 2020 r. weszła w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 28 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie skierowań wystawianych w postaci elektronicznej w Systemie Informacji Medycznej (DzU 2020 r., poz. 2414).

Umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej

3 grudnia 2020 r. (z mocą od 1 listopada 2020 r.) weszła w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (DzU 2020 r., poz. 2142). Rozporządzenie reguluje niektóre kwestie związane z zaprzestaniem udzielania świadczeń w związku z epidemią.

1 stycznia 2021 r. weszła w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 17 grudnia 2020 r. w sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (DzU 2020 r., poz. 2304–2305).

NFZ

1 stycznia 2021 r. weszła w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia

z 9 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wykazu świadczeń opieki zdrowotnej wymagających ustalenia odrębnego sposobu finansowania (DzU 2020 r., poz. 2214).

1 stycznia 2021 r. (z wyjątkami) weszła w życie ustawa z 10 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (DzU 2020 r., poz. 2345). Ustawa zmienia również ustawę o zawodach lekarza i lekarza dentystry w zakresie:

- przetwarzania niektórych danych osobowych rezydentów,
- finansowania rezydentur,
- informacji przekazywanych przez podmioty prowadzące rezydenturę.

Świadczenia gwarantowane

4 grudnia 2020 r. weszła w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 2 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (DzU 2020 r., poz. 2155).

29 grudnia 2020 r. weszła w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 23 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (DzU 2020 r., poz. 2375). Do 31 marca 2021 r. wydłużono okres zwolnienia z wymagań stawianych świadczeniodawcom w zakresie warunków realizacji świadczeń odnoszących się do wymaganego personelu lekarskiego oraz pielęgniarskiego, pod warunkiem zapewnienia przez kierownika podmiotu leczniczego ciągłości procesu leczniczego i bezpieczeństwa zdrowotnego świadczeniobiorców.

Szczepienia ochronne

1 stycznia 2021 r. weszła w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 9 października 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (DzU 2020 r., poz. 1964). Obowiązkiem szczepień ochronnych objęto choroby zakaźne wywołane przez rotawirusy.

Ochrona radiologiczna

20 listopada 2020 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 18 listopada 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szkoleń w dziedzinie ochrony radiologicznej pacjenta (DzU 2020 r., poz. 2044). Wprowadzono możliwość przeprowadzania egzaminów na odległość.

Wykonywanie zawodu lekarza

29 listopada 2020 r. weszła w życie ustawa dnia 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19 (DzU 2020 r., poz. 2112). Ustawa m.in.:

- wprowadza ułatwienia w wykonywaniu zawodu lekarza dla osób, które uzyskały kwalifikacje poza UE,
- zmienia zasady kierowania do pracy przy zwalczaniu epidemii,
- przyznawała dodatek dla pracowników podmiotów leczniczych uczestniczących w wykonywaniu świadczeń osobom chorym na COVID-19 (przepis ten został zmieniony ustawą z 28 października 2020 r. o zmianie ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19 opublikowanej w DzU 2020 r., poz. 2113),
- daje podstawę do odmowy udzielenia pomocy publicznej podmiotom naruszającym ograniczenia, nakazy i zakazy w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej wprowadzone w związku ze stanem epidemii,
- wprowadza zasadę „dobrego Samarytanina”, jednak ograniczoną do stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii i w ramach rozpoznawania i leczenia COVID-19.

30 grudnia 2020 r. (z wyjątkami) weszła w życie ustawa z 27 listopada 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zapewnienia w okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii kadr

medycznych (DzU 2020 r., poz. 2401). Ustawa, w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii:

- przyznaje lekarzom denty stom prawo udzielania takich samych świadczeń zdrowotnych, jakich udzielają lekarze,
- rozszerza – w stosunku do ustawy z 28 października 2020 r. (DzU 2020 r., poz. 2112) – ułatwienia w wykonywaniu zawodu lekarza dla osób, które uzyskały kwalifikacje poza terytorium UE,
- wprowadza możliwość zwolnienia z przeszkolenia po 5-letniej przerwie w wykonywaniu zawodu,
- wprowadza możliwość zastąpienia przeszkolenia uzupełniającego nałożeniem obowiązku udzielania świadczeń zdrowotnych pod nadzorem,
- Ustawa wydłuża do 1 lipca 2021 r. okres wypłacania lekarzom specjalistom wynagrodzenia podwyższonego w trybie art. 4 ustawy z 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (DzU poz. 1532 i 2383).

Recepty

1 stycznia 2021 r. (z wyjątkami) weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 23 grudnia 2020 r. w sprawie recept (DzU 2020 r., poz. 2424).

Do 30 czerwca 2021 r. recepty mogą być realizowane na zasadach dotychczasowych. Dopuszcza się stosowanie druków recept zgodnych ze wzorem obowiązującym przed dniem wejścia w życie:

- 1) niniejszego rozporządzenia, 2) rozporządzenia Ministra Zdrowia z 13 kwietnia 2018 r. w sprawie recept (DzU poz. 745, z późn. zm. 3) – jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Inne

5 listopada 2020 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia

z 4 listopada 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu informacji gromadzonych w Systemie Ewidencji Zasobów Ochrony Zdrowia oraz sposobu i terminów przekazywania tych informacji (DzU 2020 r., poz. 1949). Zgodnie z rozporządzeniem, w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii wywołanego zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, usługodawca będący podmiotem leczniczym wykonującym działalność leczniczą w rodzaju świadczenia szpitalne przekazuje do SEZOZ informacje obejmujące dane o:

- 1) ogólnej liczbie łóżek przeznaczonych dla pacjentów z podejrzeniem zakażenia lub zakażonych wirusem SARS-CoV-2, z uwzględnieniem podziału łóżek na łóżka dla pacjentów poniżej oraz powyżej 18 roku życia,

- 2) liczbie wolnych łóżek przeznaczonych dla pacjentów z podejrzeniem zakażenia lub zakażonych wirusem SARS-CoV-2, z uwzględnieniem podziału łóżek na łóżka dla pacjentów poniżej oraz powyżej 18 roku życia,

- 3) liczbie zajętych łóżek przez pacjentów z podejrzeniem zakażenia lub zakażonych wirusem SARS-CoV-2, z uwzględnieniem podziału łóżek na łóżka dla pacjentów poniżej oraz powyżej 18 roku życia,

- 4) liczbie wolnych łóżek przeznaczonych dla pacjentów zakażonych wirusem SARS-CoV-2 wymagających zastosowania leczenia respiratorem, z uwzględnieniem podziału łóżek na łóżka dla pacjentów poniżej oraz powyżej 18 roku życia,

- 5) liczbie zajętych łóżek przeznaczonych dla pacjentów zakażonych wirusem SARS-CoV-2 wymagających zastosowania leczenia respiratorem, z uwzględnieniem podziału łóżek na łóżka dla pacjentów poniżej oraz powyżej 18 roku życia

– niezwłocznie od zmiany w zakresie przekazanych danych, nie rzadziej niż co trzy godziny. ●

Jarosław Klimek
radca prawny

prawniczy
newsletter
medyczny

Dodatkowe świadczenie covidowe dla lekarzy

Polecenie Ministra Zdrowia z 1 listopada 2020 r. skierowane do Prezesa NFZ w przedmiocie dodatkowego świadczenia dla osób wykonujących zawód medyczny budzi wątpliwości interpretacyjne i staje się kością niezgody pomiędzy lekarzami a ich pracodawcami, o czym świadczą chociażby stanowiska OZZL oraz Ministerstwa Zdrowia, publikowane na związkowej stronie internetowej.

poradnik prawny

Na wstępie rozważań należy podnieść, zdaje się najważniejsze – określić miejsce wskazanego polecenia w katalogu źródeł prawa. Przepisy dające legitymację Ministrowi Zdrowia do wydawania tego rodzaju aktów prawnych zostały uchylone [mowa tu o art. 10-10c ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tj. DzU poz. 1842 z późn. zm.)]. Jednakże na mocy przepisów przejściowych, tj. art. 42 ustawy z 14 sierpnia 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zapewnienia funkcjonowania ochrony zdrowia w związku z epidemią COVID-19 oraz po jej ustaniu (DzU poz. 1493) polecenia wydane przed 1 września 2020 r. zachowały swoją aktualność.

Niezależnie od podstawy prawnej, upoważniającej Ministra Zdrowia do wydania tego rodzaju aktu prawnego, polecenie nie jest prawem powszechnie obowiązującym. Podmiotem, do którego jest ono adresowane i nakazuje wypłatę określonych środków finansowych jest Narodowy Fundusz Zdrowia. Tenże dokonuje tego na wniosek i na rzecz podmiotu leczniczego, którego kierownik ma wskazać wysokość łącznej kwoty niezbędnej do zapewnienia świadczeń dodatkowych dla wszystkich osób uprawnionych do ich otrzymania. Następnie podmiot leczniczy dokonuje wypłaty osobom uprawnionym. Polecenie jest tylko i wyłącznie aktem prawa wewnętrznego, co ma znaczenie w kontekście dochodzenia ewentualnych

roszczeń. Ustawodawca nie zdecydował się bowiem na wprowadzenie stosownego zapisu ustawowego.

Kto ma prawo do świadczenia dodatkowego?

Tworząc polecenie, Minister Zdrowia zróżnicował sytuację osób wykonujących zawód medyczny w zależności od miejsca udzielania świadczeń zdrowotnych. I tak, osoby wykonujące zawód medyczny w podmiocie leczniczym umieszczonym w wykazie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z 2 marca 2020 r., aby uzyskać prawo do świadczenia dodatkowego muszą uczestniczyć w udzielaniu świadczeń zdrowotnych i mają bezpośredni kontakt z pacjentami z podejrzeniem i z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Na marginesie należy wskazać, że w ostatniej części zdania użycie spójnika „i” nie jest właściwe. Powinien on zostać zastąpiony spójnikiem „lub”, który jest używany w dalszych punktach polecenia oraz załącznika, a także w komunikatach na stronach NFZ. Wydaje się bowiem, że chodzi o kontakt z pacjentami z podejrzeniem lub z zakażeniem SARS-CoV-2, np. w przypadku konieczności przeprowadzenia zabiegu ratującego życie pacjenta przywiezionego do szpitala przez zespół ratownictwa medycznego. Przyjmując, że spójnik „i” został użyty celowo, to jeżeli pacjent z podejrzeniem zakażenia okaże się niezakażony SARS-CoV-2, wówczas osoby uczestniczące w udzielaniu mu świadczeń zdrowotnych nie będą miały prawa do dodatkowego świadczenia.

Takiego wymogu nie przewidziano natomiast w stosunku do osób wykonujących zawód medyczny

w jednostkach PRM lub w izbie przyjęć. Minister Zdrowia w pkt 1 ppkt b) polecenia nie zawarł przesłanki, aby osoby te uczestniczyły w udzielaniu świadczeń zdrowotnych i miały bezpośredni kontakt z pacjentami z podejrzeniem lub z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Oznacza to, że każda osoba wykonująca zawód medyczny udzielająca każdemu pacjentowi świadczeń zdrowotnych w jednostkach PRM lub w izbie przyjęć ma prawo do świadczenia dodatkowego.

Motywów powyższego zróżnicowania nie znajdziemy w ogólnodostępnych stanowiskach Ministra Zdrowia lub Narodowego Funduszu Zdrowia. Wydaje się, że przyjęto założenie, iż osoby wykonujące zawód medyczny w jednostkach PRM lub w izbie przyjęć są zawsze narażone na kontakt z pacjentem z podejrzeniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2. Znajdują się bowiem „na pierwszej linii”, kiedy to jedną z pierwszych czynności medycznych jest, co do zasady, potwierdzenie lub wykluczenie zakażenia.

Nie wynika to jednak z publikowanych uzasadnień i wyjaśnień Ministra Zdrowia. Biorąc pod uwagę tekst samego aktu, można dojść do przeciwnych wniosków. W pkt 4 lit. b) tirecie 3 załącznika do polecenia mowa jest bowiem o przekazywaniu przez kierownika podmiotu leczniczego informacji o osobach, które w okresie od 1 listopada 2020 r. uczestniczą w udzielaniu świadczeń zdrowotnych w bezpośrednim kontakcie z pacjentami z podejrzeniem lub zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Można na tej podstawie przypuszczać, że Minister Zdrowia zakładał jednak objęcie dodatkiem

specjalnym wyłącznie osoby wykonujące zawody medyczne, które miały bezpośredni kontakt z pacjentami z podejrzeniem lub z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Przeciwna interpretacja prowadziłaby do sytuacji, w której lekarz dyżurujący w oddziale, w którym nie przebywają pacjenci zakażeni SARS-CoV-2, a nawet niemający styczności z pacjentami z podejrzeniem zakażenia SARS-CoV-2, będzie miał prawo do dodatku specjalnego z uwagi na udzielanie świadczeń zdrowotnych w izbie przyjęć.

Udzielają czy uczestniczą w udzielaniu?

Uwagę zwraca także używany przez Ministra Zdrowia aparat pojęciowy. W poleceniu mowa jest bowiem o: osobach wykonujących zawód medyczny, udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz o uczestniczeniu w udzielaniu świadczeń zdrowotnych.

Przez osobę wykonującą zawód medyczny rozumie się osobę uprawnioną na podstawie odrębnych przepisów do udzielania świadczeń zdrowotnych oraz osobę legitymującą się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub w określonej dziedzinie medycyny (art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tj. DzU z 2020 r. poz. 295 z późn. zm.). Identyfikacja tych osób jest jasna i nie wymaga szerszej analizy.

Świadczenie zdrowotne definiuje się natomiast jako działanie służące profilaktyce, zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działanie medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich udzielania (art. 5 pkt 40 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. DzU z 2020 r. poz. 1398 z późn. zm.). Przy tak ogólnej definicji problematyczne może być określenie, które osoby wykonujące zawód medyczny „udzielają”, a które „uczestniczą w udzielaniu” świadczenia zdrowotnego.

Nie powinno budzić wątpliwości, że druga kategoria jest pojemniejsza. Więcej osób można bowiem zakwalifikować jako uczestniczących. Węższą kategorią jest natomiast udzielanie świadczenia zdrowotnego. Niezależnie od liczby osób, należy rozstrzygnąć, czy każda z nich udziela świadczenia zdrowotnego, czy też jedynie uczestniczy w jego udzielaniu. Ta wydawałoby się subtelna, niedostrzeżalna na co dzień różnica determinuje prawo do uzyskania świadczenia dodatkowego. Trzeba bowiem zaznaczyć, że tylko osoba udzielająca świadczenia zdrowotnego w jednostce PRM lub izbie przyjęć spełnia przesłanki zawarte w poleceniu Ministra Zdrowia. Tytułem przykładu można przywołać konsultację lekarską. Czy należy ją potraktować jako udzielenie świadczenia zdrowotnego, czy też uczestniczenie w udzielaniu świadczenia zdrowotnego? Wydaje się, że taka konsultacja może być potraktowana jako uczestniczenie w udzielaniu świadczenia zdrowotnego, gdyż jest elementem całości składającej się na proces leczenia pacjenta lub też jako udzielanie świadczenia zdrowotnego w postaci działania medycznego wynikającego z procesu leczenia.

Dobieranie kryteriów musi być przemyślane

Biorąc pod uwagę budzącą uzasadnione wątpliwości treść polecenia, a przede wszystkim uprawnienia kontrolne Narodowego Funduszu Zdrowia w zakresie celowości wydanych środków, odpowiedzialność spoczywająca na kierownikach podmiotów leczniczych jest bardzo duża. To oni muszą na podstawie niejasnych kryteriów określić, czy dana osoba wykonująca zawód medyczny może otrzymać świadczenie dodatkowe. Nie powinno dziwić, że kierownik stara się zabezpieczyć interesy podmiotu leczniczego, jak też zatrudnianych w nim osób wykonujących zawody medyczne, często poszukując dodatkowych, obiektywnych danych, jak np. czas pracy lub liczba udzielonych

świadczeń zdrowotnych pacjentom z podejrzeniem lub z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2.

Z informacji znajdujących się na stronach NFZ (komunikat z 2 grudnia 2020 r.)* można wnioskować, że nie wymaga się wykazania, przez jaki czas i w jakiej liczbie konkretna osoba uczestniczyła lub udzielała świadczeń zdrowotnych pacjentom z podejrzeniem lub z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Nie jest to też zakazane. Warto przy tej okazji dodać, że w tym samym komunikacie podkreśla się, że udzielanie świadczeń medycznych pacjentom z podejrzeniem i z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 nie może być incydentalne. Jak to ocenić? Incydentalny oznacza mający małe znaczenie lub zdarzający się bardzo rzadko. Kryterium to nie jest wyrażone w poleceniu ani w załączniku do niego. Daje się jednak w ten sposób sygnał, przede wszystkim dla podmiotu, który w przyszłości może podlegać kontroli, że nie każda osoba uczestnicząca lub udzielająca świadczeń zdrowotnych pacjentom z podejrzeniem i z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 powinna otrzymać świadczenie dodatkowe. Stąd uzasadnione jest ważenie przez kierownika podmiotu leczniczego tego, czy biorąc pod uwagę zakres obowiązków, organizację pracy w podmiocie leczniczym, czas oraz liczbę udzielanych świadczeń zdrowotnych, osoba wykonująca zawód medyczny udziela lub uczestniczy w udzielaniu świadczeń zdrowotnych pacjentom z podejrzeniem lub z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 i jest uprawniona do uzyskania dodatkowego świadczenia. Dobieranie kryteriów musi być przemyślane i nie powinno prowadzić do dyskryminacji poprzez różnicowanie uprawnień pracowników wykonujących ten sam rodzaj pracy. Nie daje to także podstaw do proporcjonalnego zmniejszenia wysokości świadczenia dodatkowego (niepodzielność), gdyż nie przewiduje się tego w poleceniu. ●

adw. dr Amadeusz Małolepszy

*<https://www.nfz.gov.pl/aktualnosci/aktualnosci-centrali/dodatkowe-wynagrodzenie-dla-medykow-jak-i-kiedy-bedzie-wypłacane,7863.html>

Praktyka lekarska

W poprzednim numerze „Panaceum” opublikowaliśmy pierwszą część historycznego materiału o organizacji ochrony (wtedy „służby”) zdrowia w II Rzeczypospolitej. Zachęcamy do lektury kolejnej części.

prawo sanitarne
drugiej
rzeczypospolitej

Nabywanie i utrata uprawnień zawodowych

Wedle art. 3 rozporządzenia „prawo stałego wykonywania praktyki lekarskiej miały osoby, które są: a) obywatelami państwa polskiego, b) posiadają dyplom lekarski, wydany lub uznany przez jeden z wydziałów lekarskich uniwersytetów w Państwie Polskim, c) odbyły jednoroczną praktykę szpitalną po uzyskaniu dyplomu lekarskiego, d) są zapisane na liście członków izby lekarskiej. Za równoznaczne z dyplomami lekarskimi, wydanymi lub uznanymi przez uniwersytety polskie uznawano (*signum temporis*) dyplomy uprawniające do wykonywania na terytorium Cesarstwa Austro-Węgierskiego, Rzeszy Niemieckiej i Cesarstwa Rosyjskiego.

Zgodnie z art. 5 ustawy prawo wykonywania zawodu lekarza należy się osobie, która: 1) jest obywatelem polskim lub (też *signum temporis*) obywatelem innego niż Rzeczypospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej, 2) posiada dyplom ukończenia studiów na kierunku lekarskim wydany przez polską szkołę wyższą, potwierdzający posiadanie kwalifikacji w zakresie podstawowego kształcenia i ukończenie co najmniej sześcioletnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim, obejmujących co najmniej 5700 godzin dydaktycznych zajęć teoretycznych i praktycznych, w tym dwusemestralnego praktycznego nauczania klinicznego na szóstym roku studiów, 3) posiada pełną zdolność do czynności prawnych, 4) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu lekarza, 5) wykazuje nienaganną postawę etyczną.

Nieco inaczej ukształtowana jest natomiast kwestia „rejestracji” lekarzy. W międzywojniu (art. 5 rozporządzenia) przed przystąpieniem do wykonywania praktyki lekarskiej lekarz obowiązany był „zarejestrować się u wojewódzkiej władzy administracji ogólnej”

(wojewoda), składając dowody swych uprawnień, a wojewoda wydawał mu pisemne zaświadczenie o uprawnieniu do wykonywania praktyki. Następnie lekarz zgłaszał się do izby lekarskiej, która niezwłocznie wpisywała go na listę swych członków. Praktyka lekarska rozpoczynała się od dnia zgłoszenia się do izby lekarskiej.

Współcześnie zgodnie z art. 5 ustawy prawo wykonywania zawodu przynajmniej okręgowa rada lekarska wpisując lekarza do prowadzonego przez siebie rejestru i potwierdzając ten wpis dokumentem „Prawo wykonywania zawodu lekarza” zawierającym numer prawa wykonywania zawodu.

W aktualnie obowiązujących zapisach ustawowych wykonywanie zadań administracji publicznej w zakresie potwierdzania uprawnień zostało powierzone w całości organom samorządu lekarskiego. Dla zwolennika samorządowego organizowania się społeczeństwa i grup zawodowych w nim funkcjonujących rozwiązania współczesne będzie bliższe.

Stosownie do art. 14 ust. 1 rozporządzenia lekarz mógł być pozbawiony prawa wykonywania praktyki lekarskiej na stałe lub na określony czas: a) wyrokiem sądu powszechnego, b) wyrokiem sądu dyscyplinarnego izby lekarskiej, zatwierdzonym przez Radę Dyscyplinarną przy Ministrze Opieki Społecznej. Lekarz mógł stracić czasowo prawo wykonywania praktyki lekarskiej (art. 13 ust. 2 rozporządzenia), gdy z powodu choroby psychicznej lekarza, wykonywana przez niego praktyka lekarska może zagrozić „oczywistem” [takie było oryginalne brzmienie normy prawnej] niebezpieczeństwem życiu lub zdrowiu osób leczonych. Decyzję w tej sprawie podejmował wojewoda na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej wyłonionej przez zarząd izby lekarskiej. Na wniosek zainteresowanego lekarza,

nie wcześniej jednak niż po upływie roku od dnia zawieszenia lekarza w prawie wykonywania praktyki lekarskiej, wojewoda zarządzał ponowne jego komisyjne badanie.

Z porównania ze współczesną normą ustawy (art. 14) wynika, że tak samo, jak w dwudziestoleciu międzywojennym, lekarzem przestaje być osoba, która utraciła obywatelstwo polskie. Nie można też wykonywać zawodu lekarza (*signum temporis*) także z powodu utraty obywatelstwa innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jeżeli lekarz nie nabywa równocześnie obywatelstwa innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Także współcześnie nie może być lekarzem osoba ubezwłasnowolniona.

Zawieszenie lub ograniczenie prawa do wykonywania zawodu (art. 12 ustawy) następuje, jeżeli okręgowa rada lekarska stwierdzi, że istnieje uzasadnione podejrzenie niezdolności lekarza do wykonywania zawodu lub ograniczenia w wykonywaniu ściśle określonych czynności medycznych ze względu na stan zdrowia uniemożliwiający wykonywanie zawodu lekarza. Celem wydania orzeczenia w tym zakresie Okręgowa Rada Lekarska powołuje z własnej inicjatywy (a nie na wniosek wojewody) komisję złożoną z lekarzy specjalistów z odpowiednich dziedzin medycyny i odpowiednio do stanowiska komisji podejmuje uchwałę o zawieszeniu lekarza w prawie wykonywania zawodu albo o ograniczeniu w wykonywaniu określonych czynności medycznych. Współcześnie szybciej, bo już po sześciu miesiącach lekarz, w stosunku do którego podjęto uchwałę dotyczącą wykonywania zawodu, może wystąpić do okręgowej rady lekarskiej o uchylenie uchwały. ●

Jerzy Ciesielski
adwokat

Kolejne części cyklu
zaprezentujemy
w następnych
numerach
„Panaceum”

Jerzy Apoloniusz Gliński

Ryszard Poradowski

Był jednym z tych medyków, którzy odcisnęli swój ślad na życiu Łasku u progu XX w. Nie pochodził z tego miasta, ale za swój obowiązek uważał służyć mu i pomagać mieszkańcom, jak zresztą wielu lekarzy tamtej epoki.

O doktorze Jerzym Apoloniuszu Glińskim nie zapomniano w Łasku, szczególnie o jego zasługach na niwie społecznej. Przez wiele lat prezesował miejscowej straży ogniowej (dziś OSP), służył swoją wiedzą medyczną, jednocześnie starał się poprawić warunki życia mieszkańców, co nie było łatwe w tamtych czasach.

Urodził się 30 kwietnia 1873 r. w Wasylówce, na Kijowszczyźnie, jako syn powstańca 1863 r. Wilhelma i Bronisławy z Gimbutów. Po ukończeniu gimnazjum w Białej Cerkwi rozpoczął studia medyczne w Uniwersytecie Warszawskim. Już na początku nauki uczestniczył w patriotycznej manifestacji ulicznej dla uczczenia insurekcji kościuszkowskiej, co kończy się aresztowaniem, kilkumiesięcznym więzieniem na Pawiaku i zsyłką na dwa lata do guberni permskiej. Jest to trudny okres dla młodego człowieka.

Po powrocie z zsyłki kontynuuje studia w Dorpacie na tamtejszym uniwersytecie słynącym z wysokiego poziomu nauczania i liberalnej polityki w stosunku do Polaków. W 1899 r. otrzymuje tytuł doktora wszech nauk lekarskich i przyjeżdża do Łasku. Podobnie jak on postępowało wówczas wielu młodych medyków, którzy właśnie na prowincji, gdzie wciąż więcej było znachorów niż z prawdziwego zdarzenia medyków, dostrzegają szansę dla siebie. Zapewne jest w tym odrobina wciąż modnego politywizmu, ale młodzieńczej fantazji i patriotyzmu.

W grodzie nad Grabią jako ginekolog prowadzi wolną praktykę, jednocześnie leczy okoliczne rodziny

ziemiańskie. Zaborca jednak nie zapomina o swoim poddanym i wysyła go na wojnę rosyjsko-japońską (1904–1905). Młody medyk jest bystrym obserwatorem walk frontowych, które opisuje w korespondencjach nadsyłanych do „Tygodnika Ilustrowanego”.

Gdy po zakończeniu wojny wraca do Łasku, zostaje pomocnikiem lekarza odcinkowego kolei, jednocześnie leczy w miejscowym szpitalu. W 1906 r. obejmuje obowiązki dyrektora tej placówki i pełni je aż do 1916 r.

Lata do I wojny światowej, a potem okres poprzedzający odzyskanie przez Polskę niepodległości, są czasem wyjątkowej aktywności społecznej medyka. Działa m.in. w Łaskiej Straży Ogniowej powstałej w 1900 r. (to nie przypadek, że w tamtych czasach kilku medyków prezesuje straży!), wygłasza odczyty i referaty w kółkach rolniczych, prawdopodobnie wspiera też działalność patriotyczną mieszkańców. W 1908 r. wybrany zostaje prezesem straży ogniowej i obowiązki te pełni aż do 1917 r. To za jego prezesury strażacy z Łasku zdobywają drugie miejsce w konkursie sprawnościowym podczas Wystawy Przemysłu i Rolnictwa w Częstochowie, za co otrzymują wielki srebrny medal (1909). Doktor dba też o dzieci i młodzież, urządzając im – chyba po raz pierwszy w dziejach tej miejscowości – lodowisko. Udziela się też towarzysko, zostając ojcem chrzestnym, m.in. przyszłego aktora Zbigniewa Rakowieckiego. W tym czasie w Łasku z małżeństwa z Mieczysławą z Jaroszewskich (1883–1933) na świat przychodzą dwaj jego synowie: Jerzy (ur. 1908) i Jarosław (ur. 1911).

Podczas pobytu w Łasku pasjonuje się też sztuką, wspierając Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych w Warszawie (jeszcze w 1917 r. w dorocznym sprawozdaniu wymieniany jest jako jedyny członek z Łasku).

W październiku 1917 r. Jerzy Gliński zostaje lekarzem powiatowym w Warszawie. W roku następnym pracuje w Dyrekcji Zdrowia Tymczasowej Rady Stanu. Działa też w towarzystwach lekarskich.

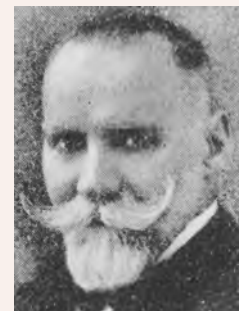
W lutym 1921 r. przenosi się do Bydgoszczy, gdzie przy ul. 20 Stycznia nr 20 zakłada prywatną lecznicę chirurgiczno-ginekologiczną i położniczą. I tu podobnie – jak wcześniej w Łasku czy Warszawie – jest aktywnym działaczem m.in. bydgoskiego Związku Lekarzy, współorganizuje Naukowe Bydgoskie Towarzystwo Lekarskie na obwód Nadnotecki. Jako członek władz tego towarzystwa uczestniczy w wielu akcjach na rzecz mieszkańców. Znajduje też czas na pracę społeczną w Polskim Związku Zachodnim, Towarzystwie Gimnastycznym „Sokół” (jest prezesem jednego z gniazd) i Radzie Artystyczno-Kulturalnej (od 1934).

Gdy wybucha wojna i do Bydgoszczy wkraczą Niemcy, znajduje się na liście osób przeznaczonych do natychmiastowego aresztowania, co potwierdzają odkryte po wojnie, nadpalone podczas niszczenia, oryginalne dokumenty niemieckie. W świetle hitlerowskich planów, jako przedstawiciel miejscowej inteligencji stanowi szczególne zagrożenie dla III Rzeszy. Rozstrzelany zostaje 1 listopada 1939 r. podczas jednej z egzekucji. Miejsce jego pochówku nie jest znane.

Choć minęło kilkadziesiąt lat od opuszczenia Łasku przez doktora J. A. Glińskiego, pozostał po nim w mieście trwały ślad. Jego dom, odkupiony w 1920 r. przez sejmik, przez wiele lat pełnił rolę szpitala.

PS. Autor dziękuje Archiwum Państwowemu w Bydgoszczy za cenną pomoc i udostępnienie materiałów dotyczących J. Glińskiego. Przy opracowaniu biogramu pomocne okazały się też lokalna prasa i materiały poświęcone Łaskiej Straży Ogniowej. ●

portrety
niepospolitych
medyków

Wspomnienie o Andrzeju Wiśniewskim

Andrzej pochodził z Łodzi. Rozpoczął swoją medyczną drogę w Instytucie Medycyny Pracy w Oddziale Ostrych Zatruc. Brzeziny to jego ostatnie miejsce zamieszkania. Pracował w „Matce Polce” jako starszy asystent w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii. Następnie także w Ostrowskim Szpitalu jako anestezjolog – i dorosłych, i tych maleństw, które potrzebowały pomocy takich jak On. Pracował także w Kępnie – tam miał ostatnie przed nagłą śmiercią dyżury. W Sieradzu był szefem OIOM-u, potem SOR-u. Z pasji był ratownikiem – karetka i pomoc potrzebującym były całym Jego życiem. Na co dzień mądry i rozważny, a przede wszystkim nad wyraz spokojny, w karetce – żywił, bo tam liczyły się sekundy i potrzebne

były natychmiastowe decyzje. Kochał tę pracę...

Był mentorem wielu wspaniałych ratowników, którzy z ogromnym szacunkiem wyrażali się o Jego profesjonalizmie. Jako Prezes Stowarzyszenia Medycyny Ratunkowej zachęcał młodych ratowników do podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez organizację rywalizacji ratowniczej. Zmarł, bo pomagał w czasie pandemii chorąb. Jako anestezjolog i ratownik był zawsze na pierwszej linii frontu.

Dużo złego mówi się o służbie zdrowia. A jest tak, jak w każdym zawodzie: są ludzie pasjonaci i są ci, którzy nigdy nie powinni rwać się do takich zawodów. Dlatego proszę – nie generalizujemy! Czasy są i tak straszne, a ludzie powinni sobie

pomagać, a nie walczyć ze sobą. A my ponieśliśmy stratę nie do zniesienia...

Odpuccywjaj, Kochany!

żona Iza Wiśniewska

Andrzej Wiśniewski w latach 1989–2001 był delegatem Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi, brał czynny udział w budowaniu korporacji lekarskiej, a w pierwszej i drugiej kadencji piastował funkcję wiceprezesa ORL w Łodzi. Był członkiem Komisji Informacyjnej OIL w Łodzi, która redaguje pismo „Panaceum”. Lubiany w środowisku lekarskim, ceniony za inteligencję i zdolności organizacyjne, każdemu działaniu oddawał się z pasją i ogromnym zaangażowaniem. ●

*Życie jest jak płomień palący się świecy,
zostanie zdmuchnięty lub dotrwa
[do końca,
lecz zgaśnie na pewno.*

(Autor nieznan)

W dniu 27 grudnia 2020 r. zmarł **Ryszard Dębecki**, lekarz dentysta, specjalista protetyki, wieloletni (1971–1991) dyrektor Medycznego Studium Zawodowego nr 1 w Łodzi

(placówki mieszczącej się przy ulicy Piotrkowskiej 114). Szkoły, którą absolwenci z racji dobrego przygotowania do pracy w zawodzie technik dentystryczny i higienistka stomatologiczna, uczynili popularną w naszym mieście i kraju.

Dyrektor Ryszard Dębecki sobie tylko wiadomymi metodami starał się wyposażać szkolne pracownie zawodowe w najnowocześniejszy sprzęt i pomoce naukowe w tych trudnych czasach. Myślał o przygotowaniu młodzieży do pracy i życia. Uczył otwartości na wszelkiego rodzaju nowoczesność wprowadzaną do protetyki i higieny stomatologicznej. Dyrektor dbał, aby młodzież w „Jego szkole” była kształcona przez najlepszych fachowców.

Techników dentystrycznych wybierał wśród absolwentów „własnej” szkoły po dobrej praktyce zawodowej. Zachęcał i stwarzał warunki do podejmowania studiów uniwersyteckich. Wszyscy pracownicy działalności podstawowej – obok wykształcenia medycznego średniego czy uniwersyteckiego – legitymowali się przygotowaniem pedagogicznym. Zabiegał aby w „Jego szkole” młodzież była uczona i wychowywana przez ludzi prawych, umiejących

przestrzegać i szerzyć kulturę zawodową i etos pracy.

Uczniowie szkoły osiągnęli dobre i bardzo dobre wyniki nauczania i wychowania. Zdarzało się, że już przed egzaminem dyplomowym kierownicy przychodni stomatologicznych i właściciele prywatnych gabinetów stomatologicznych usiłowali zachęcić abiturientów szkoły do pracy w proponowanych placówkach.

Uczniowie cenili sobie naukę u „Dębeckiego”, kochali swojego Dyrektora, szanowali nauczycieli. Dyrektor cieszył się również uznaniem władz resortowych i oświatowych, był nagradzany i odznaczany.

Z głębokim smutkiem żegnamy Pana, Panie Dyrektorze. Pana bezinteresowna dobroć, serdeczność i prawość w postępowaniu pozostaną w naszej pamięci na zawsze.

Rodzinie przesyłamy wyrazy współczucia. ●

mgr inż. Jan Jaskólski, b. wicekurator Oświaty i Wychowania w woj. miejskim łódzkim
mgr Maria Rzepkowska, b. starszy wizytator średnich szkół med. w Wydziale Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miasta Łodzi

Naszej Drogiej Koleżance

lek. dent. **Edycie Szubert-Nowosieleckiej**

członkowi Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi

wyrazy szczerego współczucia i słowa wsparcia
z powodu śmierci
bliskiej Osoby

składają:

w imieniu Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi
Prezes *Paweł Czekalski*
w imieniu Komisji Stomatologicznej
Małgorzata Lindorf
w imieniu Komisji ds. Rejestru
i Praw Wykonywania Zawodu
Irena Elerowska
oraz
pracownicy Biura OIL w Łodzi

*Pytasz sam siebie,
ile poranków przed tobą.
Jedne drzwi się zamknęły,
Inne drzwi zostały otwarte...*

Szesnaście lat temu obiecałam Pani Doktor, że nie wygłoszę mowy pożegnalnej w takim dniu jak dzisiaj. Nie dotrzymuję słowa, za co przepraszam czcigodną, drogą Panią Doktor **Barbarę Jagiełło**, bo nawet w tak trudnym covidowym czasie nie można odejść bez pożegnania nas, koleżanek i kolegów dentystów, którzy tak wiele Pani Doktor zawdzięczają.

Elegancka, charyzmatyczna, uśmiechnięta, opiekuńcza dla swoich pracowników dentystów, asystentek, techników i sprzątaczek, ale to nie znaczy, że pobłażliwa. Pomagała dokończyć zbyt trudną ekstrakcję, udzielała porad życiowych i wskazówek nam, młodym adeptom stomatologii, przychodziła na nasze „parapetówki”. Cieszyła się z naszych sukcesów, kolejnych dzieci, znała nasze problemy, nie było dla niej spraw nie do załatwienia.

Nie można było nie znać Doktor Jagiełło, mieszkając w Łowiczu. Była znana, uznawana i rozpoznawalna. Kochała Łowicz, a Łowicz – Ją. Miała wielu przyjaciół. „Mieć wielu przyjaciół, to znaczy

nie mieć żadnego”. Czyżby Arystoteles się mylił? W ostatnim, trudniejszym okresie chyba odczuła „zaopiekowanie” przez przyjaciół, znajomych, nas – dawnych pracowników przychodni. Była niezmiernie wdzięczna za każdą formę kontaktu; sama telefonowała, żeby złożyć życzenia, podziękować za przesłane książki czy listy. Do końca życzliwa, tęskniąca do Łowicza, ale pogodzona z rzeczywistością. Do dzisiaj pozostaje w pamięci swoich pacjentów, których leczyła, no cóż, jakieś 40–50 lat temu, ale wiedząc, że mam kontakt z Panią Doktor, zawsze wykazywali zainteresowanie Jej stanem zdrowia i prosili o przekazanie gorących życzeń.

Została doceniona przez swoich wychowanków dentystów, otrzymując decyzją specjalnej kapituły, działającej przy Okręgowej Radzie Lekarskiej w Łodzi, na XXII Okręgowym Zjeździe Lekarzy 1 kwietnia 2006 r. w Piotrkowie Trybunalskim tytuł „Zasłużony Nauczyciel Lekarzy”. Była szczęśliwa i wzruszona, odbierając specjalny dyplom. Dodam tylko, iż na przestrzeni 16 lat nadawania tego zaszczytnego tytułu była jedną z dwóch wyróżnionych nim lekarzy dentystów z Delegatury Skierniewickiej, a jedyną z Łowicza.

Ja mam bardzo osobiste wspomnienia związane z Panią Doktor. Leczyła moje zęby w dzieciństwie, przyjmowała mnie do pierwszej pracy w Przychodni Stomatologicznej w Łowiczu, ułatwiała drogę do specjalizacji, regularnie spotykałyśmy się na festiwalach organowych w łowickiej kolegiacie. I najważniejsze, co zawdzięczam Pani Doktor Barbarze Jagiełło, to umiejętność gry na pianinie. Moi rodzice byli na wspólnej zabawie, na której Pani Doktor usiadła do pianina i pięknie zagrała. Decyzja była szybka – będziesz też tak grała! – i kupili mi pianino. Wtedy nie przypuszczałam, że nasze drogi się spotkają i na tak długo.

W imieniu własnym oraz wszystkich moich koleżanek i kolegów przyznajemy Pani Doktor Barbarze Jagiełło tytuł Osobowości Łowickiej Stomatologii. Żegnamy dzisiaj naszą drogą Koleżankę, ale w naszych sercach i pamięci zostawia Pani Doktor część siebie.

*Umartych wieczność dotąd trwa,
dokąd pamięć im się płaci.
Jakże byliśmy lekkomyślni
odkładając na jutro,
to co jutro odebrało.* ●

Małgorzata Lindorff

W dniu 30 listopada 2020 r. odszła od nas śp. **Wioletta Domańska**, Lekarz, Społecznik, Człowiek wielkiego serca, wyjątkowej skromności i życzliwości.

Była specjalistą chorób wewnętrznych i medycyny rodzinnej; w pierwszym etapie pracy zawodowej związana ze szpitalem w Pabianicach, następnie w Ksawerowie; gdzie od 2002 r. kierowała SPZOZ MEDiKSA.

Piastowała także funkcje społeczne: w latach 1997–2002 była radną gminy Ksawerów, a później od 2014 r. radną powiatu pabianickiego.

Zawsze niosąca pomoc, zawsze na „pierwszej linii” przegrała walkę z COVID-19.

Szanowna Pani Dyrektor, Droga Przyjaciółko! W 2002 r. została powierzona Tobie funkcja dyrektora Ośrodka

Zdrowia w Ksawerowie. Piastowałaś to stanowisko najlepiej jak można; powtarzałaś, że Ośrodek to Twoje „trzęście dziecko”.

Niestety dziś nadszedł bardzo trudny czas dla Najbliższych i dla nas – pracowników i przyjaciół z MEDiKS-y. Żegnając Cię, pragniemy podziękować i oddać cześć. Wypowiedzieć, że było zaszczytem pracować z Tobą.

Byłaś wspaniałym lekarzem oddanym pacjentom i lokalnej społeczności, mądrym i sprawiedliwym „szefem”, dobrym gospodarzem. Pracowałaś z pasją i zaangażowaniem. Stwarzałaś dobre warunki dla pacjentów przychodni, dla pracowników – stabilne miejsce pracy, które traktowaliśmy jak drugi dom. Dzięki Tobie powstał zgrany zespół. Nie było dla Ciebie rzeczy niemożliwych, nie bałaś się podejmowania odważnych decyzji.

Miałaś dużo energii, entuzjazmu. Inspirowałaś nas do nowych wyzwań.

Jednak, nade wszystko byłaś osobą szlachetną, wrażliwą na potrzeby drugiego. Człowiekiem głębokiej wiary. Wspaniałą Matką. Mówi się, że nie ma ludzi niezastąpionych, ale to nieprawda. Zbyt dużą pustkę zostawiłaś. Twój ślad w naszych sercach i umysłach jest trwały.

Żegnamy Cię, Wiolu, słowami Zbigniewa Herberta:

*Którzy o świcie wypłynęli
ale już nigdy nie powrócą
na fali ślad swój zostawili –
w głębi morza spada wtedy muszla
piękna jak skamieniałe usta*

Spoczywaj w pokoju,
będziemy pamiętać i czuwać.

 ●

Pracownicy SPZOZ MEDiKSA, przyjaciele

Bezpieczna firma

Creator®

Rehabilitacja osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym

Katalog usług medycznych dla osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym

Poradnia lekarska
- Rehabilitacyjna

 42 230 10 00, 8⁰⁰-20⁰⁰

Fizjoterapia ambulatoryjna

- Ćwiczenia indywidualne i na przyrządach
- Masaże suche i wodne
- Krioterapia
- Elektroterapia
- Magnetoterapia
- Laseroterapia
- Ultradźwięki

**Rehabilitacja środowiskowa
(domowa)**

 42 230 10 16, 8⁰⁰-16⁰⁰

- Porady lekarza rehabilitacji
- Wizyty fizjoterapeutyczne
- Zabiegi fizjoterapeutyczne w miejscu pobytu pacjenta
- Zlecenia zaopatrzenia ortopedycznego

Gwarancje dla osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym:

- zapewnienie przyjęcia do poradni lekarskich i na zabiegi fizjoterapeutyczne poza kolejnością na podstawie Ustawy z dnia 09.05.2018 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności
- specjalny, dedykowany system oraz osoby do obsługi administracyjnej dla osób z niepełnosprawnością

Dane kontaktowe:

Ośrodek Profilaktyki i Rehabilitacji Creator Sp. z o.o., ul. Kopernika 55a, 90-553 Łódź

e-mail: niepełnosprawni.lodz.@creator.wroc.pl

W obcych językach...

Bieżący numer „Panaceum” ukaże się już w lutym. Gdy (nareszcie, nareszcie!) dzień pomaleńku (bardzo pomaleńku, ale prawdziwie) robi się o minuty, o kwadrans dłuższy i gdy (nareszcie!) o wpół do czwartej po południu nie jest już całkiem ciemno. A i o siódmej rano człowiek nie musi ratować się sztucznym światłem.

Jakoś przyjemniej wychodzić na spacer. Po sześciu minutach umiarkowanego marszu od mojego domu (ściślej „mojego wieżowca”) jestem już na rozległej łące i w rzadkim, ale urokliwym lasu w pobliżu Ogrodu Botanicznego, co chwilę potykając się o wielkie, nieregularne wyrwy (czy jak to inaczej nazwać?) czynione wyraźnie świeżutko przez (chyba dość liczne?) dziki ryjące podłoże w poszukiwaniu czegoś do zjedzenia. Pozostawiły na najbliższe dni bardzo wyraźne ślady swojej obecności, jak listy do człowieka. Można powiedzieć, że prywatnie jestem – jak ta ziemia – wzruszona ich niedawną obecnością. Na szczęście **niedawną**, a nie **aktualną**. Jeden raz w życiu (przed laty) widziałam dziką przebiegającego przez tory kolejowe – używane głównie w czasie prezydenckich dożynek – w Spale. Zmykałam chyżo. Ale akceptuję ludzkie i dzicze prawo do życia na wspólnych terenach.

W pierwszej dekadzie grudnia obok wyrw podzikowych, na mojej trasie spacerowej były bardzo liczne kopce krecie. No, kreta nie widziałam nigdy. Ale wiem, że świeże kopce sygnalizują nadchodzące cieplejsze dni. Zawsze się sprawdza. Jednak przedwczoraj skończyło się owo względne (bo trochę powyżej zera) grudniowe ciepło i dzisiaj (słowo honoru!) na chodnikach, ulicach i stojących samochodach jest nieśmiała warstewka prawdziwego śniegu. Wydaje się to nie do wiary. Ale lepiej, że tylko cienka warstewka. W młodości umiało się gibko i chybko po tym poruszać. A teraz?! Każdy krok powolny, gapowaty, niezdarny i lękliwy. No, przewróć się i złam sobie jakąś kość. Prawie taka sama zgroza w pandemii, jak i bez pandemii!

W ogóle tęskno zimą za latem. Za własną, niezbyt zadbaną leśną działeczką, pełną (zalecaną ostatnio przez wodolubne stowarzyszenia) niezbyt wygrabionych liści, poddrzewnych igieł i szyszek. Dobrze się tam czuje młoda wiewiórka z nieco wygryzionym ogonem, która wpada na tarasik, do domku, a czasem na kolana dobierając się do ręki, w której (i słusznie) spodziewa się znaleźć orzecha. Zresztą rozpuściła się tak dalece, że nie wystarcza jej jeden. Czeka na drugiego i dopiero wtedy usatysfakcjonowana ucieka. Bardzo rzadko w super upalne dni ślady jej ścieżek przecina godnym krokiem jeź kierujący się zdecydowanie do miski z wodą. Oczywiście zostawiłam na zimę specjalną kupkę liści do zamieszkania, może skorzysta.

Rozmyślając, jakie najbardziej niezwykłe zwierzętkowe wydarzenie spotkało mnie w życiu – przypominałam sobie, jak w dawnej, dawnej młodości w słowackich Tatrach wyszłam bardzo wczesnym rankiem z jakiegoś schroniska i po kilkudziesięciu krokach usłyszałam (jakby tuż przy lewym uchu?) ostry gwizd? świst? W istocie, w odległości metra ode mnie trwał dumnie wyprostowany sprawca. Niby nic wielkiego, ale do dziś pamiętam urodę owego świstaka wśród nagich skał.

W wieku mocno dojrzałym, bo w lecie 2020 również miałam niezwykłą przygodę. W czasie ablucji w kabinie prysznicowej, która znajduje się w domku działkowym (poniżej poziomu gleby) – pionowo w dole na kafelkach coś niezbyt dużego wiło się i pętało w górę.

Coś okazało się... młodziutkim padalczykiem. Wzięłam go na patyk i hulnęłam za okno. Był niebrzydki, ale w tych okolicznościach nie wzbudzał mojego zachwytu. Jak przez „mgłę mózgową” pamiętam, że w którejś książce Antoine de Saint-Exupéry opisywał kuchnię mieszkańców przy starym stole, a pod stołem kłębiły się różne zwierzęta, w tym zaprzyjaźnione liczne węże.

Zbliżam się do wspólnego mianownika mojej zwierzętkowej (na czasy społecznej pandemicznej izolacji) opowieści. Każdy ma pewnie własny. Mój stanowi nieopisanie wspaniały domowy kot, z wpisu do książeczki zdrowia: rasa średnioeuropejska krótkowłosa, maść szara pręgowana. Wiem, że są różne kartuskie, rosyjskie, syjamskie, orientalne... Niech się wszystkie pochowają w myślenie (sic!) dziury! Żaden z nich nie potrafi – jak mój – skakać z poziomu podłogi na najwyższą, podsufitową półkę. Masować moje kolana przednimi łapkami. Potem drzemać i mrużyć kojąco w takt własnego oddechu (co na to pulsoksymetr?). Towarzyszyć mi w każdej (nie liczonej, bo oczywiście głównie śpi) chwili w kolejnym pomieszczeniu, patrzeć z miłością i pełnią *mindfulness* w oczy. I tylko mimochodem pomiaukiwać, gdy chodzę po kuchni, że tylko pozostaje mi powtarzanie frazy po niedoskonałym polityku – kocie kochany, „nie będziesz w obcych językach” wypraszał ode mnie zawartości lodówki... ●

Krystyna Borysewicz-Charzyńska

drobne przyjemności

Wystawa czynna półtora dnia

O tym, co dzieje się za zamkniętymi dla zwiedzających drzwiami Białej Fabryki, w rozmowie z „Panaceum” opowiada Magdalena Komarzeniec, zastępca dyrektora Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi.

Łódzka
kultura

„PANACEUM”: Instytucje kultury, w tym muzea są zamknięte już od kilku miesięcy. To trudny czas dla odbiorców kultury, ale przede wszystkim dla jej twórców.

MAGDALENA KOMARZENIEC: Faktycznie to wyjątkowo trudny czas. Ciągłe dostosowywanie się do nowej sytuacji wymaga od nas dużej elastyczności. Okazało się, że zostaliśmy rekordzistami, jeśli chodzi o czas trwania jednej z wystaw. Przygotowywaną miesiącami ekspozycję z okazji 60-lecia naszej instytucji otwieraliśmy w czwartek, a w sobotę okazało się, że muzea zostają zamknięte. Kolejne otwarcia odbywały się bez publiczności.

– Otwieraliście wystawy w zamkniętym muzeum?

– Miało to związek z projektami dofinansowanymi ze środków zewnętrznych, gdzie bardzo szczegółowo określone są daty, więc te otwarcia musiały się odbyć. Powstały nagrania, ale trzeba pamiętać, że my pracujemy nie dla projektów, tylko dla publiczności i wystawa bez jej udziału jest po prostu bardzo smutna. Za nami więc trudny, pusty i smutny rok, chociaż nie mniej pracowity niż poprzednie.

– No właśnie, mijając gmach CMWŁ, trudno sobie wyobrazić, że wewnątrz praca wre.

– A jednak. Od trzech lat przygotowaliśmy wystawę stałą na terenie Łódzkiego Parku Kultury Miejskiej „Łódzkie mikrohistorie. Ludzkie mikrohistorie”, która została zbudowana w momencie zakończenia inwestycji modernizacji pięciu domów oraz willi letniskowej na terenie skansenu. W ostatnim roku bardzo intensywnie pracowaliśmy nad tą wystawą i otworzyliśmy ją. Można jednak powiedzieć, że dla siebie. Oczywiście nagraliśmy film z jej otwarcia, ale mamy świadomość, że nie oddaje on w pełni nastroju tej wystawy, a cały jej urok będzie

widoczny dopiero, gdy pojawią się odwiedzający. Sposób rekonstrukcji wnętrza zakłada, że musimy poczuć magię tego miejsca i historii łodzian, które w tym wnętrzach opowiadamy. Pocięcza nas tylko myśl, że ta praca nie poszła na marne i ponieważ jest to wystawa stała, prędzej czy później łodzianie będą mogli ją zobaczyć.

– Oby prędzej. A co z pozostałymi projektami?

– Pracowaliśmy też w sieci. Między innymi przygotowaliśmy przewodnik, z którego możemy się więcej dowiedzieć o architekturze budynków, które zostały wybudowane przez rodzinę Geyerów i to nie tylko tych, które znajdują się na terenie Muzeum Włókiennictwa. Możemy tam także poczytać o pierwszym pałacu fabrykanckim, wybudowanym na rogu ulic Piotrkowskiej i Przybyszewskiego, a także o willi Ryszarda Geyera przy ulicy Czerwonej, w której teraz mieści się siedziba Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi. Zapraszamy więc na wirtualny spacer z naszym przewodnikiem. Można po prostu wybrać się na spacer z telefonem komórkowym w rękę, a nagrana w dwóch wersjach językowych aplikacja poprowadzi nas po ulicach Łodzi, w bezpieczny sposób przybliżając wiedzę na temat poszczególnych obiektów wybudowanych przez rodzinę Geyerów.

– Projektów z pewnością jest więcej.

– Oczywiście i są to zarówno projekty jednoroczne, jak i wieloletnie. Wśród nich była między innymi modernizacja zabytkowego kościoła, który mieści się w na terenie Łódzkiego Parku Kultury Miejskiej. Udało nam się odnowić stolarkę drzwiową i okienną, drewnianą i murowaną elewację, zabezpieczyć fundamenty, odnowić malowidło św. Andrzeja Boboli, które znajduje się nad wejściem do kościoła. Inwestycję udało się zakończyć w terminie, szkoda tylko, że nie możemy się

jeszcze pochwalić jej efektami przed odwiedzającymi.

W tym czasie trwało też Treinna-le Tkaniny, zrealizowaliśmy wystawę z udziałem młodzieży „Punkty widzenia” pod hasłem „Ziemia poddana”. Tę wystawę niestety też można było oglądać u nas bardzo krótko. Ale większość projektów, które otworzyliśmy w ubiegłym roku, zostanie z nami na prawie cały bieżący rok. Staraliśmy się układać plan pracy na rok 2021 analogicznie do 2020, zakładając, że może uda się otworzyć instytucje kultury w okolicy maja. Mamy nadzieję, że można będzie te wystawy pokazać publiczności.

– Myślę, że zarówno twórcy, jak i odbiorcy kultury śledzą rządowe komunikaty dotyczące lockdownu i z niecierpliwością wyczekują wiosny. Dobrze wiedzieć, że jeśli tylko instytucje kultury zostaną otwarte, można wybrać się do Białej Fabryki, gdzie czeka na nas nowa porcja sztuki.

– My też już się nie możemy doczekać, tym bardziej że przygotowujemy się do otwarcia kolejnej wystawy stałej. Tym razem będzie to wystawa w najstarszym skrzydle Białej Fabryki, w budynku A, czyli tym widocznym od strony ulicy Piotrkowskiej. Aż trzy piętra tego budynku wypełni wystawa poświęcona rodowi fabrykanckim. Naracja będzie prowadzona od surowca po produkt finalny, czyli tkaniny przemysłowe i odzież. Całkiem duża część tej ekspozycji będzie poświęcona modzie, zgodnie z oczekiwaniem naszych odwiedzających, którzy często o to pytają. Otwarcie tej wystawy planujemy na wrzesień i mamy nadzieję, że uda się je zorganizować już w normalnych warunkach, z udziałem publiczności.

– Zatem do zobaczenia w muzeum.

– Do zobaczenia. ●

Rozmawiała Justyna Kowalewska

Klub Lekarza nadal online

Już niemal rok koronawirus towarzyszy lekarzom, nie tylko na płaszczyźnie zawodowej, ale także prywatnej. Wszystkie spotkania realizowane w ramach działalności Klubu Lekarza, które do tej pory odbywały się w siedzibie izby przy ul. Czerwonej 3, początkowo zostały zawieszane. Muzyka, sztuka, poezja, fotografia to tylko część obszarów, którymi w wolnym czasie zajmują się lekarze, a które promuje Klub Lekarza. Konkursy, recitale czy wystawy integrowały do tej pory często także lekarzy z innych stron Polski, a nawet z zagranicy. Na szczęście okres pandemii nie oznacza, że trzeba czekać na lepsze czasy, tylko można działać – tu i teraz, wykorzystując do tego nowe technologie.

Przeniesienie działalności Klubu Lekarza do Internetu, głównie na platformę YouTube to szansa, którą wykorzystuje Komisja Kultury, aby dalej działać i przekazywać lekarzom pozytywną energię i nadzieję, że (być może również dzięki szczepieniom) jak najszybciej cała społeczność wróci do normalności.

Okres karnawału dla członków łódzkiej Izby to od parunastu lat możliwość bliższego spotkania z muzyką jazzową. Mowa o wydarzeniu „Ostatki jazzowe”, które w 2007 r. zapoczątkował dr Grzegorz Krzyżanowski, były prezes i wiceprezes, a aktualnie skarbnik Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi.

Utrudnione warunki nie są dla klubu przeszkodą – tegoroczna odsłona ostatkowego wieczoru odbędzie się, ale online – w sieci. I choć „Ostatki jazzowe” to impreza organizowana w Izbie od parunastu lat, co roku zaskakuje nowym wydaniem.

Już we wtorek, 16 lutego, na izbowym kanale YouTube zostanie opublikowany koncert „Flamenco Jazz”, czyli latynoskie rytmy w towarzystwie jazzowych improwizacji.

Warto przypomnieć, że do tej pory spotkania jazzowe uświetniali tacy muzycy, jak: Krzysztof Ścierański, gitarzysta basowy i muzyk sesyjny, czy Michał Kobojek, łódzki saksofonista i kompozytor jazzowy.

Ostatnia edycja, która miała miejsce w 2020 r., zdążyła się jeszcze odbyć w siedzibie OIL. Można było podziwiać jazzowe wariacje słynnego łódzkiego jazzmana, czyli Sławomira Badowskiego.

Kogo zobaczymy w tym roku? Już niedługo będzie można dowiedzieć się tego z portalu www.oil.lodz.pl, a także z izbowego profilu na Facebooku.

Pierwsza sobota marca (w tym roku przypadająca na 6 marca) to termin od lat przeznaczony na Biesiadę Literacką. Będzie to już 21 ogólnopolska edycja.

– *Trzeba przyznać, że Biesiada Literacka jest dla Izby ważnym, corocznym*

wydarzeniem, podczas którego zawsze odbywa się premiera naszego kabaretu – mówi Iwona Szelewa, zajmująca się Klubem Lekarza z ramienia Biura OIL w Łodzi. Lekarze z Izby tworzący kabaret, którego kierownikiem artystycznym od lat jest Janusz Wiśnioch, przedstawia w tym roku swój program już po raz dwunasty. Czy imprezę uda zorganizować się na żywo, niestety jeszcze nie wiadomo. – *Oczywiście, jeśli zmienią się odgórne obostrzenia, Klub Lekarza chciałby zorganizować to wydarzenie w siedzibie, przy dodatkowym towarzystwie kamer tak, aby każdy mógł sobie odtworzyć spotkanie w dowolnym momencie* – dodaje.

Na przełomie 2020 i 2021 roku udało się zorganizować m.in. spotkanie z Mikołajem dla najmłodszych, które jak co roku nie mogło odbyć się na żywo, a także koncert świąteczny z udziałem Elżbiety Adamiak oraz koncert noworoczny, podczas którego można było posłuchać zespołu „Trzeci Oddech Kaczuchy”.

• • •

OIL w Łodzi zachęca do śledzenia wszystkich nowości realizowanych przez Klub Lekarza i Komisję Kultury na platformie YouTube. Wystarczy zasubskrybować kanał o nazwie „Okręgowa Izba Lekarska w Łodzi”, gdzie dostępne są wszystkie wydarzenia. ●

Marta Chruścińska

życie
kulturalne OIL

Zbliża się XXI Ogólnopolska Biesiada Literacka Unii Polskich Pisarzy Lekarzy

Serdecznie zapraszamy Autorów – Lekarzy z całej Polski – do czynnego udziału w tej tradycyjnej imprezie, a Szanownych Gości, miłośników żywego słowa, zachęcamy do współbiesiadowania.

Osoby, które podczas spotkania, zaplanowanego na 6 marca (niedziela) o godz. 17, pragną zaprezentować własne utwory, proszone są o nadesłanie zgłoszeń uczestnictwa oraz proponowanych do wygłoszenia tekstów (w 3 egzemplarzach) pod adres OIL:

93-005 Łódź, ul. Czerwona 3 oraz koniecznie także w formie elektronicznej na adres: biuro@oil.lodz.pl najpóźniej do 15 lutego 2021 r.

W zgłoszeniu należy podać swój adres pocztowy, e-mail oraz numer telefonu. Czas przewidziany na autorskie prezentacje zależy od liczby zgłoszeń, jednak każdy uczestnik zwykle ma do dyspozycji 3–5 minut, po czym krótki komentarz wygłasza krytyk. Na zakończenie odbywa się tajne

głosowanie publiczności, po czym jury oblicza głosy. Nagrodą dla zwycięzców są dyplom i kielich ambrozji.

Bezpośrednio po Biesiadzie Kabaret OIL zaprasza na swoją autorską XII już premierę.

UWAGA! Impreza może zostać odwołana z przyczyn niezależnych od organizatorów (sytuacja epidemiczna).

Wszelkich informacji udzieli kierownik Sekretariatu OIL w Łodzi – Iwona Szelewa, tel. 42/683 17 01. ●

literatura
i sztuka

Fotoplastykon

Wraz z nowym rokiem 2021 rozpoczynamy nowy cykl. Będziemy pokazywać rzeczy ciekawe, sławne, intrygujące i zabawne. Bohaterem każdego odcinka będzie jeden eksponat – obraz, rzeźba, zabytkowy mebel lub kolekcja szkła. Stworzymy kieszonkowy przewodnik kultury materialnej naszego miasta i regionu. Postaramy się, aby obrazy przewijały się jak w fotoplastykonie. I dlatego pierwszym bohaterem naszego cyklu będzie fotoplastykon z Muzeum Kinematografii w Łodzi.

historia
jednej rzeczy

Najwyższej klasy urządzenie optyczne, prezentowane w łódzkim Muzeum Kinematografii, to dzieło niemieckiego fizyka i fotografa. August Fuhrmann pokazał swój wynalazek pierwszy raz we Wrocławiu w 1880 r. W 1883 r. dzieło Fuhrmanna, nazwane Kaiser-Panoramą na cześć niemieckiego cesarza, zostało

wystawione w Berlinie. Sensacją wywołał fakt, iż dwadzieścia pięć osób jednocześnie mogło oglądać przesuwane się trójwymiarowe obrazki przez specjalne okulary, nie ruszając się przy tym z wybranego przez siebie wygodnego fotela.

Elegancka drewniana obudowa, regulowane okulary, wyściełane aksami-tnym materiałem oparcia na łokcie sprawiały, że Panorama – w Polsce zwana fotoplastykonem – budziła powszechny podziw. Każde urządzenie wychodzące z firmy Augusta Fuhrmanna dostawało tabliczkę z danymi, kto i gdzie je skonstruował. Na rewersie była zamieszczona informacja, że jest to oryginalna Kaiser-Panorama i zaleca się, aby w każdym mieście znajdowała się tylko jedna. Na odwrocie tabliczki wynalazca składał swój podpis.

Nic dziwnego, że przy tak starannie pilnowanej ekskluzywności każda europejska stolica pragnęła szczerzyć się posiadaniem ogromnej przeglądarki optycznej. Szacuje się, że maszyn tych istniało wówczas w Europie 250. Kaiser-Panorama zdobyła olbrzymią popularność – na przełomie XIX i XX w. ludzie tłumnie przychodzili, by oglądać

czarno-białe lub kolorowane stereogramy. Poznawali w ten sposób scenki lub odległe zakątki naszego globu. Fuhrmann reklamował swoje dzieło hasłem: „Z Cesarską Panoramą rozwiążesz problem poznawania świata!”. Do 1909 r. wykonano na potrzeby Panoramy ponad 100 tysięcy zdjęć. Ośmiu fotografów z myślą o niej robiło ujęcia w najdalszych zakątkach świata. August Fuhrmann stał się przedsiębiorcą, a jego firma zyskała miano „Instytutu Sztuki najwyższej klasy”. Kilka lat po upadku Cesarstwa Niemieckiego – który to upadek nastąpił w 1918 r. – Fuhrmann zmienił nazwę urządzenia na Weltpanorama (Panorama Świata).

Do Łodzi fotoplastykon trafił z... Kielc. Kielczanom służył stojąc w prywatnym mieszkaniu przy ul. Sienkiewicza (to kielecki odpowiednik ul. Piotrkowskiej w Łodzi). Do Łodzi, jako stolicy ruchomych obrazów, fotoplastykon trafił w połowie lat siedemdziesiątych XX w.

Zagrał w „Vabanku” J. Machulskiego, a od 1986, odkąd otwarto Muzeum Kinematografii w pałacu Karola Scheiblera, Cesarska Panorama jest wielką atrakcją i niezwykle cennym zbiorem w stałej ekspozycji. W 2017 r. fotoplastykon przeszedł gruntowną modernizację.

Zdjęcia i informacje uzyskane dzięki uprzejmości Muzeum Kinematografii w Łodzi. ●

Marzena Korosteńska

Mechanizm działania fotoplastikonu musiał być prosty. Było to urządzenie przenośne i wymagało nieskomplikowanej konstrukcji, umożliwiającej składanie maszyny. Zdjęcia są umieszczone wewnątrz, na dużym pierścieniu. Ważna była właściwa optyka; oryginalna miała ogniskową wymagającą odległości 120 mm od obrazu. Dużą rolę w postrzeganiu trójwymiaru odgrywa rozstaw pomiędzy okularami: wynosi on 72 mm (tolerancja 65–75 mm). Stereoskopowe zdjęcia powinny mieć odpowiednie wymiary: 170 mm x 83 mm.

OKRĘGOWA IZBA LEKARSKA
W WARSZAWIE
Im. prof. Janka Nieśubowicza

KOMISJA KULTURY
PRZY ORL W WARSZAWIE

KONKURS FOTOGRAFICZNY
dla lekarzy i lekarzy dentyków

PRACA LEKARZA
W CZASIE PANDEMII

Termin nadsyłania prac mija 31 marca 2021 r.

REGULAMIN KONKURSU:

dostępny również na

WWW.IZBA-LEKARSKA.PL

Ekskluzywny horoskop lekarski na rok 2021

Styczeń

Zapowiada się bardzo obiecująco. Seria dyżurów na SOR-ze pozwoli Ci zrzucić nadprogramowe kilogramy po świętach. W ekspresowym tempie rozprawy się też z wszelkimi postanowieniami noworocznymi – nie da się funkcjonować 72 godziny bez snu i bez kawy.

Miłość: dla samotnych na horyzoncie prawdziwa miłość. Dla żonaty przestroga – pilnujcie swoich kart kredytowych, sezon wyprzedaży nadchodzi.

Zdrowie: Zaszczep się koniecznie!

Luty

Ten miesiąc będzie jeszcze bardziej wyjątkowy niż poprzedni, nie dość, że dni będą śmigły z prędkością światła od poniedziałku do poniedziałku, to na dodatek ktoś go jeszcze skróci. W związku z tym, nie ma nawet o czym pisać.

Miłość: około 14 lutego spodziewaj się zalewu czerwonych serduszek.

Zdrowie: Będzie bez zarzutu, jeśli zaszczepiłeś się na grypę jesienią.

Marzec

Miesiąc, który jest fantastyczny ze względu na początek wiosny oraz Dzień Kobiet, na który czekają cały rok wszystkie Lekarki. Jest to również ulubiony miesiąc kocic – miej je na oku, jeśli nie planujesz sprzątnięcia kilku kuwet.

Miłość i zdrowie tym razem w pakiecie: uważaj na serce. Ponadto jest to miesiąc sterylizacji, endometriozy oraz przylotów bocianów.

Kwiecień

To cudowny miesiąc, który już w swojej nazwie obiecuje rozkwit. Przewiduje się też definitywny koniec problemów z koronawirusem. Zatem gwiazdy mówią, że gromadne wędrówki

do kościoła z koszykiem pełnym łakoci są jak najbardziej wskazane.

Miłość: Działaj zgodnie z zasadą – przez żołądek do serca.

Zdrowie: Na początku miesiąca możliwe problemy gastryczne: dawkuj jajka, majonez i serniczki!

Maj

Jakże wspaniale ten miesiąc się zapowiada. Same przyjemności, dni dłuższe i cieplejsze, rośliny będą kwitnąć i pachnieć.

Miłość: Będzie wspaniale. Samotni znajdą swoją połówkę, zajęci odnajdą nową radość.

Zdrowie: Zmusz się do wędrówek pieszych po lesie, ale pamiętaj o zabezpieczeniu się przed kleszczami.

Czerwiec

Dasz radę, jeszcze trochę, wytrzymaj. Pamiętaj, że istnieje życie pozaszpitalne, chociaż... żaden lekarz nie znalazł jeszcze na to dowodu.

Zdrowie: Będziesz czuć mdłości na myśl o pracy, będą też nawiedzać Cię obsesyjne myśli o ucieczce z domu.

Miłość: Na horyzoncie.

Lipiec

Będą wakacje, oj będzie się działo. Możliwe, że znajdą się chętni do organizacji protestów ulicznych – obowiązkowy przemarsz ulicami Warszawy plus picie zimnego piwa.

Zdrowie: Noś kapelusz, możliwy udar słoneczny.

Miłość: Nie jedź do Zakopanego!

Sierpień

Ten miesiąc będzie najbardziej spokojnym w całym roku, dni będą płynąć leniwie, a żar lać się z nieba. Pogoda nadal wspaniała, morze ciepłe, a piwo zimne.

Zdrowie: Niech metaforą będzie fakt, że sierpień jest miesiącem trzeźwości.

Miłość: Szalona, pamiętaj o zabezpieczeniu.

Wrzesień

Na wszelki wypadek, zrób test ciążowy!

Miłość: Właśnie mija dziewięć miesięcy od sylwestra, możliwy nowy potomek w rodzinie.

Zdrowie: Uwaga na śliskie liście! Pociśnienie: znakomitych ortopedów nie brakuje.

Październik

Październik to miesiąc świadomości raka piersi. Dlatego przypominamy rozmiarówkę: A – fajne, B – super fajne, C – super ekstra fajne, D i więcej – fajne poza skalą.

Miłość: W związku z powyższym oczekuje się dużo... miłości.

Zdrowie: Uważaj na wirusy oddechowe.

Listopad

Oczekuj spadku nastroju, jednak już w połowie miesiąca możliwy wyjazd na kurso-konferencję z zakresu kardiologii, diabetologii lub ewentualnie endodoncji.

Miłość: Możliwe spotkania w większym gronie rodzinnym.

Zdrowie: Nie przejadaj się słodyczkami, gdyż jest to miesiąc walki z cukrzycą i rakiem prostaty.

Grudzień

Gratulacje! Wytrzymałeś kolejne dwa-nastęce miesięcy! W nagrodę dopisujemy Ci jeden punkt do już zebranych za poprzednie lata.

Szczęśliwego Nowego Roku! ●

Horoskop sporządziła
profesjonalna astrolog

Wróżka Redakcyjna

Smog

– wymówka do zostania na kanapie czy realne zagrożenie dla zdrowia?

Smog jest bardzo niebezpieczny dla zdrowia, jednak badania naukowe nie pozostawiają cienia wątpliwości, że podobne skutki zdrowotne dla naszego układu sercowo-naczyniowego może mieć... brak aktywności fizycznej i nadmierne zaprzyjaźnienie się z ulubionym fotelem! W dni zwiększonego narażenia na zanieczyszczenia zrezygnujmy z rekreacyjnej aktywności na powietrzu (i rozważmy stosowanie dodatkowej ochrony), ale nie chowajmy naszych sportowych butów do szafy na cały sezon!

sport i rekreacja

Smog to zjawisko atmosferyczne powstałe w wyniku wymieszania się mgły z dymem i spalinami (ang. *smoke* – dym i *fog* – mgła). W jego skład wchodzi pyły zawieszane frakcji PM10, PM2,5 i PM1. Te mikroskopijne cząsteczki z łatwością przedostają się do płuc i mogą także przenikać do krwiobiegu. Oprócz pyłków wraz ze smogiem do organizmu mogą trafić również metale ciężkie, szkodliwe związki siarki i azotu, dioksyny czy wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, w tym m.in. będący związkiem kancerogennym benzopiren. Wymysł aktywistów czy rzeczywisty powód do obawy? Dane Światowej Organizacji Zdrowia alarmują, że jakość powietrza w naszym kraju jest w czołówce najgorszych w całej Unii Europejskiej, a spośród 50 najbardziej zanieczyszczonych miast Europy

aż 36 leży w Polsce! I choć sama Łódź nie załapuje się do tego nieszczęsnego rankingu, województwo łódzkie znajduje się już w niechlubnym gronie pięciu najbardziej „smogowych” rejonów kraju.

Czy taki zły, jak go malują?

Według danych Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska z 2015 r. zanieczyszczenie powietrza może odpowiadać za 44 tys. zgonów w Polsce rocznie (dla porównania – w wypadkach drogowych ginie rocznie ok. 3 tys. osób, a zatem 15 razy mniej). To przede wszystkim wpływ na zaostrzenie przewlekłych chorób układu oddechowego i układu krążenia, ale także – jak wskazują badania – przyczynianie się do ich pogłębiania poprzez bezpośrednie działanie na drogi oddechowe i prozapalny wpływ na śródbłonek naczyń mogący skutkować powstawaniem blaszek miażdżycowych i całą, dobrze nam znaną, kaskadą zdarzeń.

Kolejne badania naukowe przynoszą coraz bardziej wyraźne dane dotyczące połączeń pomiędzy zanieczyszczeniem powietrza a zwiększeniem ryzyka występowania udarów mózgu i zawałów mięśnia sercowego. Również badacze ze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach (dzięki porównaniu danych o wszystkich przyczynach hospitalizacji z lat 2006–2012) wskazują zwiększone ryzyko wystąpienia zawału serca, udaru mózgu, częstsze hospitalizacje z powodu zatorowości płucnej i migotania przedsionków, zwiększoną liczbę wizyt w poradniach Podstawowej Opieki Zdrowotnej,

a także powiązanie śmiertelności ogólnej i śmiertelności z przyczyn sercowo-naczyniowych z wyższymi stężeniami dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla, pyłków zawieszonych PM10 i PM2,5.

Szukajmy rozwiązań!

Wzięcie wspólnej odpowiedzialności za ograniczenie emisji spalin i zwrócenie się ku odnawialnym źródłom energii wydaje się być nieuniknionym krokiem do poprawy zdrowia i jakości życia nas wszystkich. Czy jednak poza rozwiązaniami systemowymi możemy zadbać o lepszą jakość powietrza w naszym otoczeniu? Sposobów jest kilka. Popularne rośliny, takie jak chryzantema wielokwiatowa, dracena odwrócona, skrzydłokwiat, bluszcz pospolity, sansewieria gwinejska, a także rozmaite gatunki paproci mogą odwdziżyć nam się za czułą codzienną opiekę filtracją domowego powietrza. Wchłaniają one bowiem toksyczne substancje, wiążąc je i unieszkodliwiając. Podobną rolę odgrywają także domowe oczyszczacze powietrza, lecz te, choć skuteczne, stanowią zwykle już całkiem spory wydatek. Dobrym pomysłem może być jednak stałe monitorowanie jakości powietrza i w zależności od poziomu zanieczyszczeń ograniczanie wietrzenia mieszkania i aktywności na zewnątrz lub zdecydowanie się na maskę przeciwpyłową. Choć w tym miejscu należy wyraźnie zaznaczyć: maseczka chirurgiczna, bawełniana czy nawet budowlana zupełnie nie spełnia tej roli! Mowa tu raczej o profesjonalnych maskach przeciwpyłowych

Mistrz olimpijski, Robert Korzeniowski wraz z żoną promują sportowe chodzenie

wyposażonych w filtr (np. węglowy), których specyfikacja zapewnia nas o ochronie przed zanieczyszczeniami PM10 i PM2,5.

Eksperti sugerują śledzenie komunikatów dotyczących aktualnego poziomu zanieczyszczeń i podejmowanie decyzji o aktywności adekwatnie do bieżącej sytuacji. Dane pomiarowe można znaleźć bezpośrednio na stronie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (<http://powietrze.gios.gov.pl/>) lub za pośrednictwem innych popularnych aplikacji (np. Kanarek).

Czy okres smogowy musi oznaczać zupełny brak aktywności? Absolutnie nie!

Wraz z rozwojem pandemii i światowym lockdownem odkryliśmy, że z zastosowaniem nowych technologii możemy nie tylko pracować z domu, spotykać się ze znajomymi wirtualnie, zamawiać niemal wszystkie potrzebne produkty w sklepach online, ale także uczęszczać na zajęcia fitness i odnajdywać nowe formy ruchu w szerokiej gamie dostępnych w Internecie zajęć na żywo i filmów instruktażowych, zamieszczonych na popularnych portalach. Warto wykorzystać czas spędzony w domu do ruszenia się z kanapy i poszukania inspiracji do urozmaicenia wachlarza swojej aktywności! Pamiętajmy jednak, że trening z choćby najbardziej znaną instruktorką celebrytką, która z uśmiechem zachęca nas z ekranu do kolejnych powtórzeń, nigdy nie zastąpi kontaktu z trenerem na żywo. Jedynie widząc nasze dysfunkcje i utrwalone wzorce ruchowe, specjalista jest w stanie je skorygować i doradzić nam indywidualne modyfikacje poszczególnych ćwiczeń. Przed ekranem nie porywajmy się więc na zaawansowane treningi, jeśli wcześniej nie mieliśmy z daną dyscypliną żadnej styczności. Odłóżmy też na bok ego, goniące nas do sięgnięcia dalej i zrobienia więcej, a przede wszystkim słuchajmy sygnałów płynących z ciała – ono wie najlepiej, jaka forma ruchu nam służy i kiedy należy powiedzieć

W dobie pandemii ratunkiem mogą być ćwiczenia w domu na podstawie filmów. Rzetelną wiedzę o zdrowym treningu można znaleźć np. na kanale Exercise is Medicine Poland

„stop”. Nie zapominajmy jednocześnie, że najprostsze metody włączenia aktywności fizycznej do dnia codziennego to wybór schodów zamiast windy

Według danych Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska z 2015 r. zanieczyszczenie powietrza może odpowiadać za 44 tys. zgonów w Polsce rocznie

czy roweru zamiast samochodu. Zdrowy ruch to nie tylko zaplanowany trening – to także zabawa z dziećmi lub wnukami, spacer z psem, dzwiganie siatek z zakupami czy sprzątanie domu.

Gdzie szukać pomysłów?

Na popularnej platformie z filmami YouTube na pewno warto odwiedzić profil *Exercise is Medicine Poland* – polskiej gałęzi ogólnoświatowego ruchu EiM promującego aktywność fizyczną jako sposób na zapobieganie chorobom przewlekłym i częściowe odwracanie ich przebiegu. Prowadzące go lekarka i fizjoterapeutka przedstawiają przystępne formy aktywności według naukowych zaleceń i regularnie zachęcają do wyruszenia wraz z nimi na wspólne „zdalne” spacery. Warto

zajrzeć też do *Akademii NFZ*, czyli zbioru materiałów wspierających modyfikację stylu życia przygotowanego przez Centralę NFZ. Znajdziemy tam szereg interwencji żywieniowych i ćwiczeń wprowadzających do rozpoczęcia przygody z rekreacją ruchową. Doskonałą propozycją na aktywność, tym razem na (oby!) świeżym powietrzu, jest *Walking Lovers*, prowadzona przez Roberta i Justynę Korzeniowskich platforma promująca walking, czyli opartą na ergonomicznym chodzie sportowym techniką szybkiego marszu (bez kijków!). To idealny wstęp do bardziej intensywnej aktywności fizycznej zarówno dla nas, jak i dla naszych pacjentów. Nie zapominajmy o tym, że rekreacja na powietrzu za sprawą ekspozycji na naturalne światło niesie ze sobą dodatkowe korzyści zdrowotne, takie jak regulacja rytmów okołodobowych, pozytywny wpływ na nastrój czy zwiększenie biosyntezy witaminy D₃ w skórze. A zatem korzystajmy z jej różnorodności, wybierając się na spacer, rower, *nordic walking*, marszobiegi czy narty biegówki. Nie warto rezygnować z aktywności, ważne, by podejść do niej z głową! ●

Katarzyna Zydek

Trzy filizanki etiopskiej kawy

W poprzednim numerze „Panaceum” opublikowaliśmy pierwszą część opowieści o wyjątkowej podróży do Etiopii. Dziś zachęcamy do kontynuacji wycieczki do tego fascynującego, wieloetnicznego kraju.

kartki
z podróży

CZ. II

Kolejny etap naszej podróży to Park Narodowy Gór Semien (na liście UNESCO) z najwyższym szczytem w Etiopii Ras Daszen (4543 m n.p.m), nazywanym „Dachem Afryki”. Dostrzegamy wspaniałe widoki: dzikie i malownicze, bajecznie niepowtarzalne krajobrazy, niesamowite kaniony, z których wznoszą się wierzchołki wygasłych wulkanów. Spotykamy wzniesienia o ściętych płaskich wierzchołkach (amby) lub formacje skalne w kształcie kolumn albo maczug. Często zatrzymujemy się, aby móc w bliższym kontakcie z otoczeniem zachwycać się wspaniałością przyrody. W pewnym momencie, stojąc na wzgórzu, widzimy ogromne stado brunatnych małp gelada (dżelada) z rodziny makakowatych. To jedyne na świecie trawożerne małpy, zwane małpami „o krwawiącym sercu” ze względu na specyficzne ubarwienie sierści.

Na jednym z kolejnych postojów w Górach Semien ujrzałyśmy grupę bosych dzieci, zbiegających ze wzgórza. Grupka zatrzymała się przy naszym busiku. Obok mnie stanęła śliczna, może 9–10-letnia dziewczynka w bardzo zniszczonym ubraniu, obok niej – młodsza siostra. Dałam jej kilka cukierków – jednym podzieliła się z siostrą, po połowie. Zapytałam, dlaczego tak robi. Odpowiedziała, że w domu są jeszcze siostry i kochana mamusia:

„Muszę im zanieść”. Czy bieda wyzwala tak szlachetne odruchy?

Lucy i kwiat Meskal

Na trasie naszej podróży było zwiedzanie obecnej stolicy Addis Abeby. To brudne, hałaśliwe miasto swe istnienie zawdzięcza cesarzowej Taitu – namówiła swego męża Menelika II, by tu założył stolicę. Powstało bez logicznego planu: ulice nie mają nazw, obok willi lub okazałego biurowca potrafi stać buda pokryta falistą blachą, obok luksusowych limuzyn rozklekotane samochody, gdzieś tam światła uliczne. Dominuje chaos, wszędzie spotykamy kalekich żebraków. Ciekawe miejsce to Muzeum Narodowe – cała historia Etiopii, od cesarza Haile Selassie aż po daleką prehistorię. Największy skarb przechowywany w szklanej gablocie to autentyczny szkielet kobiety Lucy, jednego z pierwszych hominidów, zwanego *Australopithecus afarensis* sprzed około 4,5 mln lat (inni podają – sprzed 3 mln 200 tys. lat) odkryty w 1974 r. Ogromne wrażenie na zwiedzających wywiera kolekcja wyrobów rękodzielniczych i ceramicznych z czasów królestwa Aksum, odległych o 1800 lat.

Warto zwiedzić kościół św. Trójcy wzniesiony na planie prostokąta (tradycyjnie budowano w Etiopii kościoły

o kolistym kształcie). Podziwiamy wielobarwne piękne witraże, przedstawiające sceny biblijne i współczesne freski o patriotycznych motywach. Podczas gdy turyści podziwiają podobizny „The Lion of Juda” (Lwa Judei), symbolu władzy i siły Etiopii, zgromadzeni w kościele mnisi śpiewają w nabożnym skupieniu wersety Biblii w starożytnym języku gyyz (jest podstawą współczesnego amharskiego), wybijając na bębnach metalowymi grzechotkami rytm.

Z wielkim trudem udało się zwiedzić najnowocześniejszy i najbardziej reprezentacyjny budynek w stolicy, wzniesiony w 1961 r. Gigantycznych rozmiarów witraż (150 metrów kwadratowych powierzchni) najśłynniejszego wybitnego artysty Etiopii Afewerka Teklego, zatytułowany „Afryka: przeszłość, teraźniejszość i przyszłość” robi niesamowite wrażenie. Jego obrazy sprzedają się za ogromne kwoty. Najśłynniejszy obraz „Kwiat Meskal” wyceniono na 10 mln dolarów.

Wyjątkowa szczodrość natury obdarzyła Etiopię niespotykaną różnorodnością form, kształtów i klimatów; wysokimi szczytami, wyżynami i depresją, lasami i pustyniami, klimatem zadziwiająco chłodnym i piekielnie gorącym. ●

Urszula Neskromna

Endemiczny gatunek małp gelada, które ze względu na nietypowe umaszczenie są zwane małpami o krwawiącym sercu zamieszkuje w górach Semien.

Anioły i upadłe anioły

Do napisania tego artykułu zainspirował mnie mój młodszy kolega sekretarz Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi Mateusz Kowalczyk swoją wypowiedzią *nota bene* bardzo interesującą, pt. „Mój dyżur jest gorszy niż Twój”. Muszę powiedzieć, że w przeszłości nieco już odleglejszej dość dużo dyżurowałem w oddziale wewnętrznym Szpitala św. Ducha w Rawie Mazowieckiej i bardzo rzadko zdarzało mi się zetknąć wówczas z upadłymi aniołami w białych kitlach. No cóż, czasy były przyjaźniejsze i ludzie byli bardziej życzliwi wobec siebie. Zastanówmy się, dlaczego? Przecież winno być odwrotnie, a jednak nie jest.

Za moich dyżurowych czasów starzy mistrzowie chętnie służyli pomocą i doświadczeniem swoim młodszemu kolegom, zawsze można było wykonać telefon do przyjaciela, a ten w środku nocy potrafił przyjechać do oddziału i „dodiagnozować” zbyt trudnego dla mnie pacjenta, choćby wykonać echo serca i rozpoznać tętniaka rozwarstwiającego tętnicę aorty wstępującej i na dodatek wsiąść w karetkę i przetransportować pacjenta do Kliniki Kardiochirurgii w Łodzi. Tam już inne anioły wykonały ratujący życie zabieg. Fakt, że było to w XX wieku. A co mamy dziś? To, co zaobserwował Mateusz w trakcie swoich dyżurów w Szpitalu im. Babińskiego w Łodzi.

No cóż, pandemia wiele tłumaczy, ale czy wszystko? Choćby upadek dobrej praktyki klinicznej.

Myślę, że jest to obszar szczególnie zaniedbany przez naszą korporację i może należy coś z tym uczynić, by ułatwić dyżury młodym lekarzom i aby oni nie stali się upadłymi aniołami. Na koniec pozwolę sobie zacytować wypowiedzi dwóch łodzian: „Największe świny wymagają zazwyczaj od ludzi, aby byli aniołami” (Julian Tuwim); „Przepiękna Lilth, upadły anioł oczarowuje mnie całą sobą”, „A nieopodal stoi mój anioł prawdziwy i ostatnia mnie złamanym skrzydłem”. ●

Robert Filipczak

z listów
do redakcji

Składam wyrazy podziękowania całemu personelowi **Kliniki Ginekologii Operacyjnej i Onkologicznej Instytutu CZMP**:

Ordynatorowi oddziału Panu dr. hab. **Markowi Nowakowi** za troskę, uprzejmość i fachowość, Panu dr. **Jarosławowi Górskiemu** oraz asystentom za sprawnie i profesjonalnie przeprowadzoną operację, Pani mgr **Danucie Grudzińskiej** za codzienną troskę, delikatność i wprawę m.in. w opatrywaniu rany pooperacyjnej oraz pozostałemu personelowi medycznemu: Paniom pielęgniarkom i Paniom salowym.

Bardzo wysoko cenię sobie fachowość na najwyższym poziomie i pomoc, jakiej doświadczyłam w ww. Klinice. Swojej wdzięczności nie jestem w stanie wyrazić słowami, chociaż wiem, że jedynie one mi pozostały.

Całemu personelowi życzę samych sukcesów w oddanej służbie pacjentom oraz satysfakcji także w sferze finansowej.

Marianna Maciaszczyk

Wyrzy podziękowania dla Kolegów Lekarzy **Sławomira Panaka** i **Mateusza Grabickiego** z Oddziału Ortopedii szpitala w Wieluniu, za

fachowe i skuteczne uwolnienie mnie od dokuczliwej i zniekształcającej charakter pisma dolegliwości, składa

Janusz Kajdos

PS: świetna atmosfera i bardzo czysty oddział, wyrazy uznania dla Ordynatora i Pielęgniarki Oddziałowej.

Podziękowania za opiekę i walkę o życie śp. Wioletty Domańskiej, dla lekarzy i pielęgniarek **Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii WSS im. dr. Wł. Biegańskiego**. Szczególne wyrazy wdzięczności dla kierownika Oddziału – dr. hab. n. med. **Mariusza Piechoty** oraz lekarzy: dr **Barbary Kazanek**, dr **Andrzeja Mielczarka**, dr **Małgorzaty Kleszcz**, dr **Iwony Pietraszek-Grzywaczewskiej** oraz dr **Małgorzaty Słaby**. Wiemy, że zrobiliście Państwo wszystko, co było możliwe. Dziękujemy za zaangażowanie i determinację.

Słowa wdzięczności kierujemy także do personelu medycznego **II Oddziału Chorób Płuc Szpitala w Tusznynie** (szczególnie dla dr **Joanny Zawadzkiej** i dr **Grzegorza Kielnirowskiego**), dla pracowników Oddziału Chorób Wewnętrznych (B II) i Oddziału

Kardiochirurgii WSS im. dr. Wł. Biegańskiego oraz do Wszystkich, którzy służyli wsparciem i życzliwością, zwłaszcza do dr. n. med. **Piotra Krawczyka** i dr. n. med. **Błażeja Michalskiego**.

Dziękujemy.

Rodzina, przyjaciele,
pracownicy SPZOZ MEDIKSA w Ksawerowie

Serdecznie dziękuję dr **Jolancie Sadowskiej-Goch** za bezinteresowną pomoc i serce okazane mojemu Dziadkowi w trudnym dla naszej rodziny świątecznym czasie. Natychmiastowa profesjonalna pomoc nie tylko uratowała zdrowie naszego Dziadka, ale również przywróciła nam wiarę w człowieka.

W imieniu całej rodziny dziękuję,

Justyna Kowalewska

Chciałabym serdecznie podziękować należącej do Państwa grona Pani Doktor **Annie Puzder**, która jest zastępcą kierownika Kliniki Rehabilitacji Medycznej w Centralnym Szpitalu Klinicznym UM w Łodzi.

Dzięki Pani Doktor Puzder i jej zespołowi, powróciłam do zdrowia po złamaniu kości biodrowej. Pani Doktor jest

cd. na s. 40

podziękowania

Z redakcją można skontaktować się drogą e-mailową: panaceum@oil.lodz.pl lub listownie: „Panaceum”, ul. Czerwona 3, 93-005 Łódź.

Senior – *persona non grata*

z listów
do redakcji

Pracujemy, pracujemy i nagle zostajemy seniorami. Początkowo siłą rozpędu nie zmieniamy swojego statusu. Mając więcej czasu dla siebie, zagospodarowujemy go nie tylko, jak musimy, ale jak chcemy. Czas jednak biegnie, a my zwalniamy z różnych powodów. Wydolność nasza maleje, dołączają się różne nieprzewidziane trudności i stajemy przed faktem, że potrzebujemy pomocy. Bronimy się przed tym dość długo, ale w końcu chcemy jednak sobie pomóc. Słyszeliśmy zewsząd i czytaliśmy gdzieś, że seniorzy są bardzo cenieni i należy im intensywnie pomagać i ta pomoc jest bardzo dobrze zorganizowana i łatwo dostępna. Podane są nawet organizacje, numery

telefonów i inne formy kontaktów. Tyłko korzysta! Spróbujmy zatem znaleźć tę pomoc. Organizacje są, ale akurat organizują spotkania, imprezy lub działania, które dla nas są zupełnie nieprzydatne. Telefony też pozostawiają wiele do życzenia: albo głucho, albo gdy się odzywają, po poznaniu sprawy, z którą się zwracamy, odsyłają nas dalej, stamtąd jeszcze dalej, a końcowa porada zamyka się stwierdzeniem: zrób to sam.

Tata uczył mnie od dziecka, że do brymi chęciami wybrukowane jest piekło. Sprawa się zamyka i działam teraz sam na własny rachunek, nie czytając i nie słuchając sloganów, że „wszystko dla naszych seniorów”. Moje działanie jest bardzo proste. Na jednej szali

są potrzeby bardziej lub mniej konieczne, na drugiej przeznaczone na to pieniądze. Szkoda że opodatkowane po to, żeby te pseudopomocowe organizacje i ich pracownicy istnieli, nic dla mnie nie robiąc. Wolałbym mieć te pieniądze, żeby zrobić samemu dla siebie więcej. Tak właśnie odbieramy te powtarzane ciągle slogany o zapewnieniu nam pomocy.

A to przykład nam najbliższy. Legitymacja lekarza emeryta nr 549/2004 wydana przez OIL w Łodzi, upoważniająca do korzystania z porad lekarskich poza kolejnością we wszystkich placówkach służby zdrowia. Papierek, nawet nie papier, bez pokrycia. Przez 16 lat nie udało mi się z niego skorzystać, głównie

cd. ze s. 39

aniółem, który zszedł na ziemię ratować ludzi. Zgromadziła wokół siebie wspańniętych fachowców z ogromną wiedzą, którzy świetnie znają się na swojej pracy. Na dodatek ludzie bardzo pozytywnych, z poczuciem humoru. Cały oddział funkcjonuje jak w szwajcarskim zegarku. Miałam wielką przyjemność poznać ich wszystkich. Modłę się za nich, bo nie wiadomo, jakie zadania przyjdzie im jeszcze wypełniać.

Bardzo serdecznie dziękuję Pani Doktor i Jej zespołowi za przywrócenie mi zdrowia

Bożenna Piotrowska

Szanowny Panie Prezesie! W imieniu Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa pragnę serdecznie podziękować i przekazać na Pana ręce wyrazy wielkiej wdzięczności, jaką my, inżynierowie budownictwa, mamy dla przedstawicieli zawodów medycznych, za trud ratowania ludzkiego życia i zdrowia oraz Wasze szczególne oddanie naszemu społeczeństwu w czasie pandemii.

Dziękujemy Wam i wspieramy Was!

Podobnie jak wiosną, w pierwszej fazie pandemii, tak i teraz nasz samorząd

zawodowy chce wspierać Wasze działania, ponieważ troska o realizację interesu publicznego i jego ochrona to czynnik wspólny dla wszystkich zawodów zaufania publicznego. Wyrażamy nasze poparcie dla działań samorządów zawodów medycznych i ich przedstawicieli, którzy podjęli trudną walkę z pandemią na pierwszej linii frontu.

W związku ze zbliżającymi się świętami Bożego Narodzenia życzymy Wam dużo nadziei, wiary i sił, a także pomyślności w nadchodzącym 2021 roku.

Z wyrazami szacunku

dr hab. inż. Jacek Szer

p.o. Przewodniczący Rady ŁOIIB

Składam najszczerze podziękowania Pani Profesor **Marlenie Broncel** i całemu Zespołowi Kliniki Chorób Wewnętrznych i Farmakologii Klinicznej UM za wspaniałą, niezwykle kompetentną opiekę medyczną i ogromną życzliwość, której doświadczyłem podczas leczenia COVID-19. Mam poczucie, że szybkie i skuteczne działanie przywróciło mi nie tylko zdrowie, ale także nadzieję. Podziwiam nie tylko wiedzę i osobiste zaangażowanie

Pani Profesor, ale także cierpliwą pracę w niebezpiecznych i niedogodnych warunkach pandemii.

Z wyrazami wdzięczności i szacunku

Daniel Czułno

Szanowna Redakcjo, za Waszym pośrednictwem, dziękuję dr. n. med. **Krzysztofowi Andrzejewskiemu** z Kliniki Ortopedii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi za profesjonalną opiekę i diagnostykę oraz wspaniałe podejście do pacjenta, której wraz z mężem doświadczyliśmy po wypadku komunikacyjnym.

Z wyrazami wdzięczności,

lek. med. Julia Woźniak-Majewska

Najserdeczniejsze podziękowania dla Pana prof. dr. hab. n. med. **Tomasza Kostki**, dr. n. med. **Robert Błaszczaka** i dr. n. med. **Bartłomieja Sołtysika** oraz całego Personelu Kliniki Geriatrii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, ul. Pieniny 30 za profesjonalną pomoc, empatię i zaangażowanie w leczenie mojej śp. Mamy Genowefy,

wdzięczny syn

dr n. med. Andrzej Żytkowski wraz z rodziną

w obawie o własne zdrowie z powodu zachowań personelu placówek służby zdrowia, a jeszcze bardziej agresji pacjentów w poczekalni. No i jaka tu o mnie troska. Noszę ten papierek wstydu (ale chyba nie mojego, tylko tych, co go wydali) w saszetce, żeby nie zapomnieć, gdzie moje miejsce.

Moje dwie szalki: potrzeb i środków na ich realizację spisują się najlepiej. W ramach propagandy ochrony seniorów, ledwo minie jedna marcowa waloryzacja emerytur (nie pokrywa ona nigdy drugi raz zabieranego podatku) już zaczyna się przypominać o podwyżce mającej nastąpić za rok. Będzie się to jeszcze stale zmieniać, ale dzwonek dzwoni, pokazując, jak mamy się dobrze, stale się o nas mówi i stale coś obiecuje. Kto naiwny, niech wierzy, ja planuję według wagi. Tyle i tyle zostaje, i tak co miesiąc, jeszcze jakiś kwiatek sobie kupię, żeby mi w mieszkaniu uprzyjemniał życie i przypominał, co naprawdę jest ładne. Kolejny przykład. Wiadomo, że odkąd kapitalizm zlikwidował gabinety stomatologiczne w szkołach,

z użębieniem Polaków nie jest najlepiej. Szczególnie u osób 60 plus, kiedy to dochodzi fizjologiczne zużycie tej części naszej urody. Można na odpowiednich zasadach poprawić ten defekt, ale nie częściej niż raz na pięć lat. Biuraliści z NFZ wiedzą najlepiej: co pięć lat i nie ma dyskusji, mimo że lekarze dentyści są innego zdania.

Jeżeli mamy potrzebę wykonania korekty naszego użębienia choćby o 6 miesięcy wcześniej, trzeba to zrobić na własny koszt. Ja mogłem na to sobie pozwolić, rezygnując z wyjazdu nad morze czy w góry i posiedzieć na rodzinnej działce w lesie, niewiele tracąc. Jeżeli jednak ktoś ma skromne finanse i nie ma działki, kilka miesięcy musi się ograniczać. To kolejny przykład tej eksponowanej publicznie tzw. opieki senioralnej.

Była jednak sytuacja pozytywna w życiu seniorów. To Koło Seniorów przy OIL w Łodzi. Stanowiły ją comiesięczne spotkania, wycieczki bliższe i dalsze, a także mile organizowane spotkania wielkanocne i wigilijne. Były, ale

sytuacja ogólnościowa to przystopowała. Nie było jajeczka wielkanocnego, plenerowego spotkania w Ogrodzie Botanicznym, planowanego turnusu rehabilitacyjnego, comiesięcznych spotkań i spotkania wigilijnego. Nie było kontaktów, które tak cieszyły seniorów. Niestety taka sytuacja oddala ludzi od siebie i nawet po ponownym rozpoczęciu działalności nie wraca do poprzedniego stanu. Myślę, że kiedyś jednak czas normalności wróci i niekonieczny będzie tylko „dawnych wspomnień czar”.

Rzeczywistość jest jak w bajce: „...był sobie dziad i baba, bardzo starzy oboje, ona kaszłająca i słaba, on skurczony we dwoje...” (Józef Ignacy Kraszewski). Szkoda, że to nie jest tylko bajka, ale rzeczywistość, która często dotyczy wielu z nas. Było tak za czasów Kraszewskiego i może później, ale teraz tak być nie powinno. Świat, nauka, doświadczenie nie stoją miejscu. Obym doczekał pozytywnej zmiany. ●

Krzysztof Papuziński
senior optymistą (jeszcze)

Mehr Licht! Mehr Licht! **Zosieńko, otwieraj okieńko!**

Szanowni Asklepiosowie i Asklepinie. Szanowna Naczelnia Panakejo,

Liście zmieniają się w ptaki i siadają na gałęziach, ptaki zmieniają się w liście i odlatują w mokry poranek. Mgła sięga zimnymi palcami po mój splot trzewny, czuję się niekomfortowo. Nie boję się mgły, pewnie to ja jestem ten zły i nic gorszego z niej nie wypętnię. Nic gorszego poza zwykłą rzeczywistością. Do tej pory spotkałem tylko jedną straszniejszą rzecz, a było to „Requiem” Pendereckiego. Uważam, że raz wystarczy, żeby cierpieć przez tydzień. Cham, jak nic, nie tylko muzyczny, oczywiście ja, nie Penderecki. Cham, i gacie w kropki mam, lalala.

Czuję, jak koło się dopełnia. Broń Boże, nie myślę o quasi-Jaruzelskim

na biało-czerwonym tle – zbyt polityczne. Widzę węża, jak pełźnie do własnego ogona, zaraz rozewrze paszczę. Wygląda zwyczajnie, raczej brudno, żadnych szafirowych ślepi, choć może te trochę opalizuje zielonkawo i brunatno. Też bardzo chciałbym, żeby coś było do odkrycia, ale wiem, że nie. Pozostaje własne, wewnętrzne poczucie przymusu, by nie czynić krzywdy. To nie to samo, co miłosierdzie czy litość, za dużo w nich innych, gorszych emocji. Cóż to za moralność, której musi strzec sam Pan Stworzenia pod groźbą ekskomunikacji. Okazuje się jeszcze, że chyba nikt nie pilnuje, bo karbowi robią, co chcą. Depozytariusze moralności narodowej, jak powiedziano.

Co to za Prawda, która karmi się przekonaniami i bezzasadnym poczuciem wyższości przestraszonego egzystencją stadka, wspartych instytucjonalną przemocą, kłamstwem, brudną polityką i interesami. Cała ta Opowieść to nie jest Prawda, to jedynie Interpretacja, a tam, gdzie się jedna zaczyna, tam druga się kończy, choćby św. Tomasz się skichał. Ale już wiecie, jeśli wcześniej ktoś nie wiedział, co to znaczy, kiedy strukturalne zło zapada się pod własnym ciężarem. Jak czarna dziura, jak stół zeżarty przez korniki, jak przerdzewiały most. Degradacja przyśpiesza, bo taka jest natura grawitacji, im niżej, tym szybciej. Mam pretensję do Mieszka, ale

cd. na s. 42

z listów
do redakcji

cd. ze s. 41

rozumiem, że Księżę nie miał wyjścia. Taniej wyszło opłacić się świętoszkowatym rekietierom, niż płacić za prowadzenie wojny, choćby i sprawiedliwej, ale nieustającej, wszak po tamtej stronie świętej. Jednak minęło mnóstwo czasu i dziś nikt nie może powiedzieć, że to Oni, jeśli przez lata wrzeszczy się – to My, My wszyscy, prawdziwi Polacy. To popatrzcie mi w twarz i powiedzcie, że to dobre i sprawiedliwe, bo takie macie wewnętrzne przekonania, niepoparte żadną logiką. Bijcie i podpalajcie z imieniem Pana i Polski na ustach, bo może to jedyne, co utwierdza was w poczuciu jakiejś wartości czy sprawczości. Się wam wydaje, że Wiara to łaska, która w obliczu braku innych darów i intelektualnej czy moralnej nędzy wystarczy do życia. To se życie, tylko wara ode mnie, bo mam swoje, co najmniej równie ważne, choć piję z innego źródła. Jestem przekonany, że tacy jak wy są winni wszystkim nieszczęściom tego kraju – to moje przekonanie, moje objawienie i proszę nie obrażać moich uczuć religijnych. Niech was do zbawienia prowadzi Arcybiskup Gulbinowicz, ja pójdę swoją drogą. Może nie jestem prawdziwym Polakiem, ale – jeśli istnieje konieczność alternatywy – wolę być zwykłym człowiekiem, mimo że nie zawsze brzmi dumnie. Choć nie lubię statystyki, tu się odwołam – procentowo większa szansa na zwykłą, ludzką przyzwoitość.

Zaczyna też być widać, że szachowa rozgrywka arcymistrza skończyła się niesławą. Już było ładnie, trzecia rozszada – tym razem z użyciem króla i gońca, no bo co mi zrobisz – szykowała mata w kilku posunięciach, kiedy nagle pupa omsknęła się na krzeselku. Krótkie nóżki, krótsze nawet od tych, które ma kłamstwo, zamachały spazmatycznie nie sięgając podłogi, a rączki chwyciły odruchowo i konwulsyjnie brzeg szachownicy. No i rryyp! Wszystkie bierki na podłodze, szachownicą w łeb – babach! Nawet Kotwica nie pomogła, chociaż zwykle dobrze trzyma. Można by się pośmiać, gdyby nie widok przeciwnika, a właściwie trzech czy czterech, patrzących głupio na pusty stół niezbyt inteligentnym wejrzeniem. Wygląda na to, że ktoś musi jeszcze podejść i odkopnąć stolik. Chyba intelektualna moc narodowa mało warta – tak pewnie coś koło pięćsetki za łeb, może nawet w forintach. Żeby być sprawiedliwym trzeba rzec, że dla lekarzy to w zasadzie wszystko jedno, kto tam sobie od trzydziestu lat w ministerstwie odkładał na emeryturę. O tym musimy pamiętać i nie liczyć na poprawę losu, bo żeby coś zrobić, nie można być tchórzem i trzeba widzieć dalej, niż leży partyjne konto. Ale cóż, od kiedy Zeus zabił Asklepiosa jest wiadome, że leczenie to wredna robota, zwłaszcza że z liczbami i faktami można zrobić wszystko, co się chce, nawet EBM nie pomoże. I choć Gromowładnym,

jak często bywa, kierował strach i głupota, było też wiadomo, że zawsze znajdzie się jakiś chętny zagrać Jupitera. Szczęście w nieszczęściu, że Europa już nie taka głupia i więcej gwałcić się nie da, zwłaszcza jakimś tam chudym byczkom. Błyskawica też nie każdemu dobrze leży w łapce. Jakaś nadzieja, choć z drugiej strony – popatrzcie, Moskale siedzą jak mysz pod miotłą, żadnych pomruków czy połajanek. Znać to może, że wszystko idzie po ich myśli, lepiej by tego chaosu nie zorganizowali nawet tajni agenci Twierdzy. A czy ktoś spodziewał się, w najśmielszych i najstrasniejszych snach, że Goebbels może źle pisać o SS? Albo ktoś będzie porównywał Europę do ZSRR? Fakt, że tu i tam ziemia skrywa polskich rycerzy, ale przecież im dalej na wschód, tym więcej też w rzekach i ołowiu w potylicach, to musi coś ważyć. Tylko czy ja aby nie za bardzo politycznie albo wulgarnie? Może trzeba poczekać, aż komuś faszyci podpalą mieszkanie? O kurczę, przecież już podpalili. Niedawno palono książki pod kościołem, teraz mieszkania, więc jest spodziewany progres. Trzeba trochę poczekać, niech się dobrze rozpali. Kaganek oświaty jak znalazł, minister by tego lepiej nie wymyślił. Prowadź wodzu i świeć nam nad naszą duszą. Taak, wodzu, więcej światła! Co tu tak ciemno? Gdzie jest Niosący Światło? A, tu jesteś... No to poświęć. ●

Marcin Wojtczuk

Jaką babcią się czujesz?

z listów
do redakcji

Szanowna Redakcjo!

Dzień Babci w tym roku był dla mnie wyjątkowy – po raz pierwszy nie zorganizowano przedstawienia z tej okazji w przedszkolu mojego wnuka. Ale okazało się, że występ będzie nagrany, a córka dostała SMS od pani, z prośbą, by dziewczynki miały „typowe atrybuty babci”, czyli chustę, laseczkę i długą spódnice.

Pomyślałam o sobie – Babcia Ania, ku przerysowanej dezaprobachie mojej córki i zięcia, rozpieszczająca wnuki do granic przyzwoitości, wożąca (osobiście!) na wycieczki do zoo, przyjmująca pacjentów w gabinecie cztery razy w tygodniu, ćwicząca jogę, oddająca się swojej ornitologicznej pasji. W tym roku planujemy z mężem zabranie naszych wnuków

nad morze, do naszego kochanego Lubiatowa.

Nie czuję się i mam nadzieję, że jeszcze długo zdrowie pozwoli mi nie czuć się babcią z laseczką, a chusty i długich spódnic nie planuję nosić w ogóle.

Marzę o zaktualizowaniu wizerunku babci na nieco bardziej nowoczesny... ●

Babcia Ania

Poziomo

- A1** szczepionka przeciw COVID-19 firmy Pfizer
- A11** laureat Nagrody Nobla za odkrycie roli chromosomów w dziedziczeniu
- B9** powieść Rodziewiczówny
- C1** protetyczne uzupełnienie powierzchni zęba
- C11** dusigrosz
- D7** święcenia biskupie
- E1** ząb u przedszkolaka
- E10** błoniaste połączenie ucha środkowego i wewnętrznego
- F7** lek z acetaminofenem
- G1** sączkowanie rany
- G10** kardiolog, profesor Uniwersytetu Warszawskiego, obrońca Twierdzy Modlin
- H6** cierpienie, udręka
- I1** pasożyty wieku dziecięcego
- I10** niesteroidowy lek przeciwzapalny
- J6** rodzimy kanion
- K1** maskowatość twarzy
- K8** chorobliwy niedowład mięśni

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A								18	24		23					
B																17
C	14		5											4	2	
D					12											
E					6	10						22				
F																
G	9									11		15				
H								13								7
I												8				
J	21					20										
K											3	16	19			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24		

Rozwiązanie krzyżówki w postaci hasła prosimy przesać na nasz adres pocztowy lub e-mailowy z dopiskiem: **KRZYŻÓWKA NR 1-2/2021** do 28 lutego 2021 r. Prosimy o podawanie swoich adresów pocztowych.

krzyżówka
1-2/2021

Spośród rozwiązań zostaną wylosowane trzy prawidłowe. Nazwiska osób nagrodzonych podamy w „Panaceum” nr 4/2021. Nagrodami będą książki - niespodzianki.

Życzymy miłej zabawy!

BIURO OIL „PANACEUM”
UL. CZERWONA 3
93-005 ŁÓDŹ
E-MAIL:
PANACEUM@OIL.LODZ.PL

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z NR 11/2020: OGNIKI ZNICZA DLA TYCH CO BLISKO SERCA
 Z grona Czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania, wylosowani zostali: **Anna Szczepaniak-Kubat, Karol Kulbaka** oraz **Martyna Misiak**. Wylosowanym lekarzom serdecznie gratulujemy wygranej! Nagrodę książkową wyślemy pocztą.

Pionowo

- 1A** choroba bakteryjna przenoszona drogą płciową
- 3A** autor pierwszego w Polsce przeszczepu twarzy
- 5A** przeszukanie
- 6G** wyhodowana na piersi
- 7A** serialowy przystanek
- 8F** źródło energii organizmu
- 9A** Michael, aktor z filmu „Kabaret”
- 10D** wydzielina zapalna
- 10I** zespół Gadowskiego
- 11A** reżys lub magot
- 12E** dawny atrament
- 13A** we wschodniej kasie
- 14E** tkanina nie dla żelazka
- 16A** prawidłowe ciśnienie parcjale tlenu w krwi tętniczej

	9	3		2				
6	5	1			7			
	8	7			1			9
		4						
1	3	5		7	4	8		6
8	6	9		3	5			7
9		2	6		3			
5		6					3	2
	4					9	6	1

sudoku

Zasady gry Sudoku są niezwykle proste. Kwadratowa plansza jest podzielona na dziewięć identycznych kwadratów 3 x 3 - w każdym z nich znajduje się dziewięć komórek. Zadaniem jest wypełnienie wszystkich komórek planszy cyframi od 1 do 9. W każdym wierszu i każdej kolumnie dana cyfra może występować jedynie raz.

Z posiedzeń Rady

1 grudnia 2020 r.

Posiedzenie prowadził Prezes Paweł Czekalski, obrady miały charakter hybrydowy, część członków była obecna na miejscu, w siedzibie OIL, pozostali brali udział w obradach online.

Spotkanie rozpoczęło się od przyjęcia porządku obrad i protokołu z posiedzenia nr 18/VIII/2020 Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi. Przyjęto również protokoły z pięciu posiedzeń Prezydium ORL w Łodzi.

- Prezes Paweł Czekalski i wiceprezes Grzegorz Mazur przedstawili sprawozdania z odbytych posiedzeń:
  - Konwentu Prezesów – rozmawiano m.in.: o pojawieniu się grupy postów dążącej do ograniczenia działalności samorządu lekarskiego i o działaniach, jakie należy w związku z tym podjąć; o podpisaniu umowy refundacyjnej z Ministerstwem Zdrowia (z użyciem podpisu kwalifikowanego). Konwent dyskutował również nad sprawą nierównego pod względem finansowym traktowania szpitali tymczasowych, covidowych i „zwykłych”.
  - Naczelnej Rady Lekarskiej – zapoznano zebranych z przebiegiem posiedzeń NRL i tematami, jakie były tam poruszane, m.in.: o sprzeciwie wobec przepisu pozwalającego na zatrudnianie lekarzy spoza Unii Europejskiej bez nostryfikacji dyplomu.
- Informacje z prac OZZL przedstawiła Małgorzata Zatke-Witkowska, powiadając zebranych, o powołaniu zespołu kryzysowego, w skład którego wchodzi zarówno prawnicy, jak i związkowcy. Podczas kolejnego spotkania w związku z licznymi skargami lekarzy, OZZL wystosował do Ministerstwa Zdrowia pismo, dotyczące niespełniania warunków przez oddziały covidowe. Kolejny temat, którym zajmuje się OZZL to pytanie, czy lekarze mają prawo wyrazić na piśmie obawy dotyczące własnych kwalifikacji, tj.: czy lekarze niektórych specjalizacji (m.in.: rehabilitanci, okuliści czy ginekolodzy) będą w stanie udzielić skutecznej pomocy pacjentowi z COVID-19 i chorobami współistniejącymi. OZZL wystosował 27 listopada ub.r. do Ministerstwa i wojewodów pismo, w którym nie zgadza się na obniżanie standardów leczenia przez zatrudnianie lekarzy spoza UE bez potwierdzenia ich wykształcenia medycznego. OZZL oczekuje również na opinię prawną, czy lekarz specjalista, który miałby być opiekunem lekarza spoza UE, może się na to nie zgodzić.

- W kolejnym punkcie zgromadzeni wysłuchali informacji dotyczących spraw Komisji Stomatologicznej i delegatur:
  - Komisja Stomatologiczna – przewodnicząca Małgorzata Lindorf mówiła o bardzo trudnej sytuacji lekarzy dentyistów w związku z odwoływaniem wizyt przez pacjentów. Dr Elżbieta Figas-Kubica zwróciła uwagę na oddawanie kontraktów i to nie tylko w stomatologii, ale także w stomatologii specjalistycznej. Mówiono również o bardzo trudnej sytuacji gabinetów szkolenych. Dr Jacek Pypeć wrócił do tematu braku nocnej i świątecznej pomocy stomatologicznej na terenie województwa. Po dyskusji członkowie zdecydowali, że należy podjąć apel w tej sprawie. Po głosowaniu apel podjęto.
  - Delegatura Łódzka – przewodniczący Łukasz Jasek mówił o lekarzach, którzy zgłaszali problemy z powołaniami do pracy i otrzymali pomoc prawną. Wspomniał również o otwarciu na terenie Łodzi szpitala tymczasowego. Delegatura przygotowuje się do dystrybucji szczepionek przeciwko grypie wśród lekarzy.
  - Delegatura Piotrkowska – przewodniczący Grzegorz Mazur poinformował, że jest mniej zachorowań na COVID-19 wśród personelu medycznego. Ponadto w Bełchatowie, Tomaszowie Mazowieckim i Radomsku powstały oddziały covidowe – największym problemem jest teraz zapewnienie kadry na tych oddziałach.
  - Delegatura Sieradzka – przewodniczący Delegatury był nieobecny. Prezes Paweł Czekalski poinformował w jego imieniu o śmierci doktora Andrzeja Wiśniewskiego.
  - Delegatura Skierniewicka – przewodniczący Robert Filipczak poinformował o przygotowaniach Delegatury do dystrybucji szczepionek przeciw grypie. W kolejnym punkcie obrad zgromadzeni zajęli się projektami uchwał merytorycznych wynikających z zadań ustawowych.

Następnie zgromadzeni zajęli się projektami uchwał Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi w sprawie terminów posiedzeń ORL w roku 2021. Prezentujemy je poniżej.

- Głosowano również w sprawie zwołania Okręgowego Zjazdu Lekarzy w roku 2021. Zjazd odbędzie się 20 marca 2021 r. Po głosowaniu uchwały podjęto. Przekazano prośbę o przygotowanie sprawozdań do końca grudnia tego roku.
- Komisja Finansowo-Budżetowa – przewodniczący Zbigniew Kijas poinformował, że sprawy finansowe są na bieżąco kontrolowane.
- Komisja Etyki Lekarskiej – przewodniczący Jacek Pypeć streścił najważniejsze sprawy, którymi zajmuje się Komisja, informując jednocześnie,

Uchwała nr 1791/VIII/2020

ORL w Łodzi z 1 grudnia 2020 r.

w sprawie zwołania Okręgowego Zjazdu Lekarzy

Okręgowa Rada Lekarska w Łodzi, działając na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich, tj. DzU 2019 poz. 965, postanowiła:

– zwołać XXXIX Okręgowy Zjazd Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi (sprawozdawczy) w terminie 20 marca 2021 roku (sobota).

Zjazd zorganizować w zależności od rozwoju sytuacji epidemiologicznej:

- stacjonarnie na terenie Delegatury Skierniewickiej OIL,
- przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość lub w trybie obiegowym.

Określenie szczegółowych zasad i trybu powołania Zjazdu przekazać do ustalenia przez Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi.

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

TERMINY POSIEDZEŃ ORL w roku 2021:

- 2 lutego
- 9 marca
- 27 kwietnia
- 29 czerwca
- 7 września
- 26 października
- 30 listopada

TERMINY POSIEDZEŃ PREZYDIUM ORL w roku 2021:

- 19 stycznia
- 23 lutego
- 23 marca
- 13 kwietnia
- 18 maja
- 8 czerwca
- 20 lipca
- 10 sierpnia
- 28 września
- 12 października
- 16 listopada
- 14 grudnia

że jedna z nich zostanie przekazana Wojewódzkiemu Rzecznikowi Odpowiedzialności Zawodowej.

– Komisja Informacyjno-Wydawnicza – przewodniczący Grzegorz Krzyżanowski poinformował, że nie odbywały się w ostatnim czasie spotkania Komisji. Gazeta „Panaceum” i Dział Mediów Elektronicznych pracują doskonale. Został również wydany kalendarz na 2021 rok (zarówno w wersji ściennej, jak i książkowej). Kalendarze będą w tym roku dystrybuowane za pośrednictwem delegatur.

– Komisja ds. Legislacji, Uchwał i Wniosków – przewodnicząca Ewa Kralowska nie mogła zreferować działań Komisji przez problem z połączeniem. W jej imieniu Prezes Paweł Czekalski poinformował zgromadzonych, że Komisja ściśle współpracuje z działem prawnym, szczególnie w sprawach związanych z tak zwaną ustawą covidową.

– Komisja Kultury – przewodniczący Jacek Pypeć zreferował przebieg wystawy fotograficznej i poinformował o działaniach Komisji, które z powodu pandemii przeniosły się do Internetu. W sieci zorganizowano już Koncert Zaduszkowy. Planowany jest też program Mikołajkowy dla najmłodszych, koncert Noworoczny w wykonaniu Elżbiety Adamiak, a także konkurs nalepek (zamiast sztandarowego konkursu nalewek). Przewodniczący poprosił także członków Prezydium o nagranie życzeń świątecznych.

– Komisja Sportu i Rekreacji – przewodniczący Ryszard Golański poinformował, że wszystkie planowane wydarzenia sportowe zostały odwołane, nie wiadomo też, które z nich uda się zorganizować w przyszłym roku.

– Komisja ds. Współpracy z Zagranicą – przewodniczący Dariusz Timler poinformował, że spotkania Komisji się nie odbywały, członkowie są jednak w kontakcie telefonicznym.

– Koło Młodych Lekarzy i Lekarzy Dentystów – przewodniczący Jakub Spałka poinformował, że Komisja czasowo zawiesiła działania, głównie dlatego, że jej członkowie czynnie walczą z epidemią. Poinformował o planach przeorganizowania sposobu działania Komisji w nadchodzącym roku.

– Okręgowa Komisja Rewizyjna – przewodnicząca Izabela Banaś poinformowała, że najbliższe spotkanie Komisji planowane jest na przełomie stycznia i lutego.

– Okręgowa Komisja Wyborcza – przewodnicząca Lidia Klichowicz poinformowała, że Komisja przystępuje do intensywnej pracy w związku z przygotowaniem do wyborów.

– Ośrodek Kształcenia Medycznego – Łukasz Jasek podkreślił, że skoro sytuacja epidemiczna wyklucza spotkania, Ośrodek podejmuje próby zorganizowania kursów i webinarów. Z dużym sukcesem udało się zorganizować kurs radiologiczny.

– Zespół IT i Dział Medialny – Łukasz Jasek poinformował o działaniach związanych z rozbudową portalu Izby. Do końca roku będzie można składać dokumenty z użyciem profilu zaufanego. Trwają też prace nad cennikiem dla reklamodawców. Z kolei Justyna Kowalewska, rzeczniczka prasowa Izby przedstawiła informacje na temat: publikacji na www, działań i wyników działań na Facebooku, cotygodniowego newslettera Izby oraz publikacji prasowych, radiowych i telewizyjnych z ostatnich tygodni, z uwzględnieniem ekwiwalentu reklamowego tych publikacji opartego na monitoringu mediów.

W kolejnym punkcie zgromadzeni zajęli się omówieniem aktualnej sytuacji w ochronie zdrowia. Dyskutowano na temat poselskiego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zapewnienia w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii kadr medycznych.

Następnie Prezes Paweł Czekalski zapoznał zgromadzonych z bieżącą korespondencją:

– pismami Prezesa NRL do Ministra Zdrowia: w sprawie podjęcia pilnych działań legislacyjnych zmierzających do zrównania na czas stanu epidemii wysokości świadczeń lekarzy i lekarzy dentystów zakażonych wirusem SARS-CoV-2 w przypadku wystąpienia u nich choroby zawodowej. Drugi dokument apeluje o systematyczne publikowanie danych o liczbie zakażonych i zgonów wśród lekarzy i lekarzy dentystów oraz personelu medycznego,

– odpowiedzią Ministra Zdrowia na Apel nr 24 i Stanowisko nr 18 Prezydium ORL w Łodzi, w której informuje, że wychodząc naprzeciw postulatom zgłaszanym m.in. przez samorząd lekarski – zdecydowanie poszerzył krąg pracowników medycznych uprawnionych do otrzymywania świadczenia dodatkowego.

• Stanowiska Prezydium NRL w sprawie:

– projektu o zmianie niektórych ustaw w związku przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19 – dotyczy zatrudniania lekarzy spoza Unii Europejskiej,

– projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii dotyczącego przypadków powierzenia pracy cudzoziemcowi nieposiadającemu pozwolenia na pracę,

– wystawiania recept – Prezydium NRL wskazuje, że proces wystawiania recepty nadal wymaga od lekarza oznaczenia poziomu odpłatności leku.

W kolejnym punkcie omówiono apele do Ministerstwa Zdrowia w sprawie zmiany przepisów dotyczących kierowania lekarzy do odbycia szkolenia specjalizacyjnego w okresie stanu epidemii.

Prezes Paweł Czekalski przeczytał list otwarty lekarzy do Prezydium NRL dotyczący Stanowiska Prezydium NRL w sprawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego w przedmiocie planowania rodziny, ochrony płodu ludzkiego i warunków dopuszczalności przerywania ciąży. A także zapoznał uczestników w rezolucją Parlamentu Europejskiego z 26 listopada 2020 r. w sprawie faktycznego zakazu aborcji w Polsce. W Rezolucji tej Parlament Europejski wskazuje wyraźnie, że przepisy dotyczące aborcji przyjęte przez polski rząd, zagrażają życiu i zdrowiu kobiet.

Omówiono postanowienie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Warszawie o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie pomówienia lekarzy na profilu Facebook Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Wiedzy o Szczepionkach. – Prokuratura utrzymuje w mocy odmowę wszczęcia postępowania, wskazując na nikły interes społeczny. Dział prawny OIL w Łodzi rozważa pozew cywilny.

Odczytano polecenie wojewody łódzkiego dotyczące środków ochrony osobistej – po interwencji łódzkiego samorządu lekarskiego, wojewoda poleca placówkom medycznym bezwzględne stosowanie środków ochrony osobistej i przestrzeganie procedur bezpieczeństwa.

Sprawy różne i wolne wnioski

Prezes Paweł Czekalski:

– poinformował o przygotowaniach do przyjęcia i dystrybucji szczepionek na grype udostępnionych przez Ministra Zdrowia podmiotom wskazanym przez OIL,

– przypomniał o możliwości odbywania szkoleń online organizowanych przez Ośrodek Doskonalenia Zawodowego NIL. Informacje na stronie internetowej NIL.

- Przedstawiono propozycję kursów do szczepień – projekt. OIL będzie organizować kursy tak, żeby lekarze mogli samodzielnie przeprowadzać szczepienia.
- Elżbieta Figas-Kubica zwróciła uwagę zgromadzonych na skracanie czasu odbywania specjalizacji, podkreślając, że to rozwiązanie odbiera młodym lekarzom szansę na nabycie wymaganej praktyki.

Justyna Kowalewska

Z prac Prezydium

15 grudnia 2020 r.

Posiedzenie Prezydium ORL prowadził Prezes Paweł Czekalski. Przed rozpoczęciem posiedzenia, zgromadzeni przyjęli życzenia świąteczne od przedstawicieli firmy ubezpieczeniowej Inter.

Prezes ORL poinformował również o nagrodzie, jaką przyznała Komisja Kultury łódzkiej OIL Naczelna Izba Lekarska. To nagroda za najlepsze wydarzenie kulturalne w czasie pandemii, a wyróżniono w ten sposób Międzynarodową Wystawę Fotograficzną „Mój Świat”. Zgromadzeni mogli też obejrzeć katalog do wystawy.

W pierwszym punkcie obrad Prezes P. Czekalski zapoznał członków Prezydium z korespondencją bieżącą:

- odpowiedzią Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii na stanowisko Prezydium ORL w sprawie wykonywania pracy przez cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Z odpowiedzi wynika, że minister nie widzi niebezpieczeństwa w dopuszczaniu do pracy lekarzy spoza Unii Europejskiej, ponieważ, jego zdaniem, przyznanie im prawa wykonywania zawodu potwierdza i gwarantuje ich kwalifikacje.
- odpowiedzią Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego na Stanowiska nr 17 i 18 oraz Apele nr 25, 26, 27, 28 Prezydium ORL w Łodzi z 10 listopada br. W sprawie apelu dotyczącego braku nocnej i świątecznej pomocy dentystycznej na terenie województwa, wojewoda odpisał, że nie docierają do niego takie sygnały.

W kolejnym punkcie zgromadzeni dyskutowali na temat listu lekarzy seniorów członków OIL w Łodzi, w którym autorzy sugerują, aby pieniądze zaoszczędzone na spotkaniach, które nie odbyły się w OIL, przekazać najbardziej potrzebującym lekarzom seniorom. Po dyskusji zgromadzeni zgodzili się co do tego, że podobną pomoc świadczy Komisja Bytowa i jeżeli Koło Lekarzy Seniorów zgłosi do niej konkretne przypadki lekarzy potrzebujących wsparcia, Komisja pochyli się nad tą sprawą.

W kolejnym punkcie dyskutowano na temat pisma od Przewodniczącego Komisji Bioetycznej przy OIL w Łodzi prof. Eugeniusza Małafieja w sprawie prośby jednego z lekarzy o zwolnienie z opłat za rozpatrzenie wniosku przez Komisję. Po dyskusji i wykluczeniu ewentualnych wątpliwości natury merytorycznej, członkowie Prezydium podjęli uchwałę w tej sprawie.

W kolejnym punkcie obrad Sekretarz ORL, Mateusz Kowalczyk przedstawił projekty uchwał merytorycznych wynikających z zadań ustawowych.

W kolejnym punkcie obrad zgromadzeni zajęli się projektami uchwał Prezydium ORL w Łodzi w sprawie:

- przyznania pomocy finansowej dla lekarzy, przeciwko którym wszczęte zostało postępowanie karne w związku z wykonywaniem zawodu. Podjęto decyzję o przyznaniu pomocy finansowej na pokrycie kosztów procesowych w kwocie wyższej niż standardowa pomoc Komisji

Praw Lekarza. Uchwałę podjęto i środki zostaną przekazane z budżetu Komisji Praw Lekarza,

- terminów posiedzeń prezydium ORL w Łodzi,
- wynagrodzeń dla członków Komisji Wyborczej; zaproponowano, aby członkowie Komisji otrzymali po 200 zł za posiedzenia, a przewodniczący Komisji 300 zł. Po głosowaniu uchwałę podjęto.

Następnie zgromadzeni dyskutowali o aktualnej sytuacji w ochronie zdrowia. Najważniejszym tematem okazało się przyjęcie rządowej strategii szczepień przeciwko COVID-19 i wątpliwości związane z możliwością zaszczepienia osób niezwiązanych z placówką umową o pracę. Dr Grzegorz Mazur wyjaśnił, że tacy lekarze będą mogli poddać się szczepieniu w tak zwanych szpitalach węzłowych, których listę można już znaleźć na www.oil.lodz.pl. W tym samym artykule znajdują się wszystkie informacje dotyczące szczepień, także te, związane ze sposobem zatrudnienia.

W kolejnym punkcie obrad zgromadzeni omówili sprawy delegatur i Komisji Stomatologicznej:

- Komisja stomatologiczna – przewodnicząca Małgorzata Lindorf poinformowała, że lekarze dentyści są obecnie na etapie podpisywania umów na przyszły rok. Przewodnicząca jest umówiona w tej sprawie z wicedyrektorem NFZ.
- Delegatura Łódzka – przewodniczący Łukasz Jasek poinformował o trwającej akcji wydawania lekarzom szczepionek przeciwko grypie, za pomocą formularza kontaktowego www.oil.lodz.pl. Zainteresowanie szczepionkami jest niewielkie (ze względu na termin) do tej pory z ponad 1600 szczepionek wydano zaledwie 120.
- Delegatura Piotrkowska – przewodniczący Grzegorz Mazur poinformował o podobnym problemie w swojej Delegaturze. Tu z 340 dostępnych szczepionek, lekarze odebrali dotychczas zaledwie 40 sztuk.
- Delegatura Sieradzka – przewodniczący Zbigniew Kardas poinformował o trudnościach, jakie napotkał podczas poszukiwania i o znalezieniu przychodni POZ, która podjęłaby się przechowania i wyszczepiania przeciw grypie.
- Delegatura Skierniewicka – przewodniczący Robert Filipczak poinformował, że działania Delegatury koncentrują się również wokół szczepień. W związku z dostrzeżeniem we wszystkich delegaturach tego samego problemu braku zainteresowania szczepionkami przeciw grypie, po dyskusji podjęto decyzję o wydawaniu chętnym lekarzom większej liczby szczepionek (dotychczas lekarz mógł otrzymać tylko jedną) dla rodziny i pracowników niemedycznych.

W kolejnym punkcie obrad omówiono sprawy różne:

- Dział Medialny – informacja o przygotowywanej kampanii społecznej. Mateusz Kowalczyk zwrócił się do szefów delegatur o wskazanie kontaktów do lekarzy ze szpitali powiatowych, którzy mogliby wziąć udział w nagraniu filmików potrzebnych do kampanii.
- Podjęto decyzję w sprawie zagospodarowania pozostałych pieniędzy ze zbiórki zainicjowanej przez abp. Grzegorza Rysia. Zdecydowano, że za tę kwotę zostaną zakupione najbardziej potrzebne w szpitalach urzędzenia do terapii tlenowej (HFNC).

Na zakończenie posiedzenia Prezesa Paweł Czekalski złożył zabranym życzenia świąteczne.

Justyna Kowalewska

Obowiązek statystyczny

Wydział Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego uprzejmie informuje, że zgodnie z art. 30 § 1 ust. 3 Ustawy o statystyce publicznej z dnia 29 czerwca 1995 r. (DzU 2020 poz. 443 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 października 2019 r. w sprawie Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020 (DzU poz. 2366 z późn. zm.), podmioty lecznicze wpisane do Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą mają obowiązek złożenia sprawozdań statystycznych.

Podmioty o liczbie pracujących powyżej pięciu osób (niezależnie od formy zatrudnienia) składają sprawozdania wyłącznie w formie elektronicznej poprzez stronę internetową <https://ssoz.ezdrowie.gov.pl> lub www.cez.gov.pl – zakładka: Projekty/Statystyka/SSOZ. W przypadku podmiotów o liczbie pracujących nie większej niż pięć osób dopuszcza się przekazywanie danych w formie papierowej, jednak aktualne formularze obowiązujące w 2021 r. (za rok 2020) muszą być pobrane ze strony Centrum e-Zdrowia (zakładka: Projekty/Statystyka/Formularze). Sprawozdania w formie papierowej należy przysyłać na adres:

Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi, Wydział Zdrowia,
Rodziny i Polityki Społecznej – Oddział Zdrowia Publicznego
ul. Piotrkowska 104, 90-926 Łódź

Wypełnienie sprawozdań wymaga zarejestrowania się w Systemie Statystyki w Ochronie Zdrowia (SSOZ). Dostęp do systemu znajduje się na stronie <https://ssoz.ezdrowie.gov.pl>. Konta użytkowników, którzy wypełniali sprawozdania w latach ubiegłych pozostają aktywne.

Uwaga! Sprawozdania MZ-88 i MZ-89 dotyczące kadry są obowiązkowe dla wszystkich podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz dla praktyk zawodowych z kodami: 97 (grupowa praktyka lekarzy/lekarzy dentyków), 98 (indywidualna praktyka lekarska) i 99 (indywidualna specjalistyczna praktyka lekarska w dziedzinie).

Sprawozdania przypisywane są jednostkom na podstawie kodów re-sortowych figurujących w Rejestrze Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą (<https://rpwdl.ezdrowie.gov.pl/>) oraz na podstawie ankiety, która pojawia się przy pierwszym logowaniu do systemu w danym roku sprawozdawczym. Ankiety należy bezwzględnie wypełnić. Niewypełnienie może skutkować brakiem sprawozdań lub przypisaniem niewłaściwych formularzy.

Przed sporządzeniem sprawozdań należy zapoznać się z objaśnieniami zamieszczonymi na każdym formularzu statystycznym albo na stronie internetowej Centrum e-Zdrowia. Informacji udzielają też pracownicy Oddziału Zdrowia Publicznego Wydziału Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi:

TEL. 42 664 10 36, 42 664 10 56, 42 664 10 68, 42 664 10 72.

W przypadku sprawozdań:

- z zakresu medycyny pracy (MZ-35A, MZ-35B) pytania prosimy kierować do właściwego Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy (nr telefonu 42 631 46 71);
- z zakresu karty szpitalnej MZ-Szp11b oraz sprawozdań MZ-15, MZ-19 i MZ-30 informacji udziela Instytut Psychiatrii i Neurologii (nr telefonu 22 218 22 25);
- z zakresu medycyny szkolnej (MZ-06) na pytania odpowiadają administratorzy CeZ oraz pracownicy Instytutu Matki i Dziecka (nr telefonu 22 327 74 10).

W sprawach technicznych prosimy o kontakt z Centrum e-Zdrowia.

Przypominamy, że za niewywiązywanie się z obowiązku statystycznego bądź przekazywanie danych statystycznych po upływie wyznaczonego terminu grożą konsekwencje prawne określone w art. 57 i 58 ustawy o statystyce publicznej.

W wykonaniu zarządzenia nr 856 Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi z dnia 15 stycznia 2021 r., wydanego w związku z orzeczeniem Naczelnego Sądu Lekarskiego z 23 października 2020 r. w sprawie o sygn. akt NSL Rep. 91/OWU/20 zarządzającym publikację sentencji ww. orzeczenia, publikuje się, jak niżej:

Sygn. akt NSL Rep. 91/OWU/20

ORZECZENIE z dnia 23 października 2020 r.

Naczelny Sąd Lekarski:

Przewodniczący: **lek. Jerzy Nosarzewski**

Członkowie: **lek. Wojciech Łącki, dr n. med. Wojciech Malkowski, dr n. med. Sylwia Miernik-Podleśko, lek. Leszek Orliński**

Protokolant: Agnieszka Wielgus

w obecności Zastępcy Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej – **lek. dent. Marka Szałkowskiego**

po rozpoznaniu dnia 23 października 2020 r. sprawy:

dr n. med. Dariusza Piotrowskiego nr pwz: 9767004

obwinionego o to, że: wykonywał w dniu 24 maja 2017 r. dyżur w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym SPZOZ Szpitala [...] w O. w stanie nietrzeźwości, tj. o popełnienie przewinienia zawodowego w rozumieniu przepisu art. 53 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (tekst jednolity DzU z 2018 r., poz. 168) polegającego na naruszeniu art. 4 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentydy (tekst jednolity DzU z 2018 r. poz. 617) w związku z art. 64 Kodeksu Etyki Lekarskiej;

z powodu odwołania wniesionego przez obrońcę obwinionego od orzeczenia Okręgowego Sądu Lekarskiego w Łodzi z dnia 24 października 2018 r., sygn. akt OSL/Wu/16/18

oraz w związku z wyrokiem Sądu Najwyższego, Izba Karna, Wydział I, z dnia 19 sierpnia 2020 r., sygn. I KK 40/20, uchylającego orzeczenie Naczelnego Sądu Lekarskiego z dnia 5 kwietnia 2020 r., sygn. NSL Rep. 20/OWU/19

zmienia zaskarżone orzeczenie Sądu I instancji w zakresie kary i za czyn opisany w części wstępnej orzeczenia wymierza obwinionemu lekarzowi:

- na podstawie art. 82 ust. 1 pkt 5 ustawy o izbach lekarskich z dnia 2 grudnia 2009 r. karę ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza poprzez zakaz samodzielnych dyżurów na okres dwóch lat, jednocześnie zaliczając w poczet orzeczonej kary okres jej częściowego wykonania na skutek prawomocnego orzeczenia Naczelnego Sądu Lekarskiego z dnia 5 kwietnia 2019 r., sygn. NSL Rep. 20/OWU/19;
- na podstawie art. 82 ust. 1 pkt 3 ustawy o izbach lekarskich z dnia 2 grudnia 2009 r. karę pieniężną w wysokości jednokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku ogłoszonego przez Prezesa GUS w dniu 16 października 2018 r. obowiązującego w chwili wydania orzeczenia w pierwszej instancji to jest 4771,71 (słownie: cztery tysiące siedemset siedemdziesiąt jeden złotych siedemdziesiąt jeden groszy) na rzecz: Fundacji Hospicjum Proroka Eliasza w Michałowie, nr KRS 0000328837.
- na podstawie art. 84 ustawy o izbach lekarskich z dnia 2 grudnia 2009 r. zarządza opublikowanie sentencji orzeczenia w biuletynie Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi;
- kosztami postępowania obciąża obwinionego lekarza.

Członkowie:

lek. Wojciech Łącki (-)

dr n. med. Wojciech Malkowski (-)

dr n. med. Sylwia Miernik-Podleśko (-)

lek. Leszek Orliński (-)

Przewodniczący:

lek. Jerzy Nosarzewski (-)

Sprawozdania statystyczne Ministra Zdrowia za 2020 rok

Formularze sprawozdań dostępne są na stronie: <https://cez.gov.pl/projekty/statystyka/formularze/>

Symbol i nazwa sprawozdania	Podmioty zobowiązane do przekazania danych	Termin przekazania
MZ-88 Sprawozdanie o pracujących w podmiotach wykonujących działalność leczniczą	WSZYSTKIE PODMIOTY wykonujące działalność leczniczą udzielające ambulatoryjnych i stacjonarnych świadczeń zdrowotnych, w tym indywidualne i grupowe praktyki zawodowe lekarzy, pielęgniarek i położnych, praktyki zawodowe fizjoterapeutów oraz regionalne centra krwiodawstwa i krwiolecznictwa	12 marca 2021 r.
MZ-89 Sprawozdanie o specjalistach pracujących w podmiotach wykonujących działalność leczniczą	WSZYSTKIE PODMIOTY wykonujące działalność leczniczą udzielające ambulatoryjnych i stacjonarnych świadczeń zdrowotnych, w tym indywidualne i grupowe praktyki zawodowe lekarzy, pielęgniarek i położnych, praktyki zawodowe fizjoterapeutów oraz regionalne centra krwiodawstwa i krwiolecznictwa	12 marca 2021 r.
MZ-11 Sprawozdanie o działalności i pracujących w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej	Podmioty wykonujące działalność leczniczą, w tym indywidualne i grupowe praktyki zawodowe lekarzy, pielęgniarek i położnych oraz praktyki zawodowe fizjoterapeutów udzielających ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych w ramach środków publicznych (umowa z NFZ)	31 marca 2021 r.
MZ-13 Sprawozdanie o leczonych w poradni gruźlicy i chorób płuc	Podmioty wykonujące działalność leczniczą udzielające ambulatoryjnych, specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w zakresie chorób płuc i gruźlicy	22 lutego 2021 r.
MZ-14 Sprawozdanie o leczonych w poradni skórno-wenerologicznej	Podmioty wykonujące działalność leczniczą udzielające ambulatoryjnych, specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w zakresie chorób przenoszonych drogą płciową	1 marca 2021 r.
MZ-15 Sprawozdanie z działalności jednostki lecznictwa ambulatoryjnego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, osób uzależnionych od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych	Podmioty wykonujące działalność leczniczą udzielające ambulatoryjnych, specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w zakresie zdrowia psychicznego	28 lutego 2021 r.
MZ-19 Sprawozdanie z działalności zespołu leczenia środowiskowego	Podmioty wykonujące działalność leczniczą udzielające ambulatoryjnych, specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia środowiskowego/domowego	15 lutego 2021 r.
MZ-24 Sprawozdanie o przerwaniach ciąży wykonanych w placówkach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	Podmioty wykonujące działalność leczniczą udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych w zakresie ginekologii i położnictwa	14 lutego 2021 r.
MZ-29 Sprawozdanie o działalności szpitala ogólnego	Podmioty wykonujące działalność leczniczą udzielające stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia szpitalnego z wyłączeniem szpitali psychiatrycznych	26 lutego 2021 r.
MZ-29A Sprawozdanie o działalności podmiotu wykonującego działalność leczniczą w zakresie długoterminowej opieki zdrowotnej	Podmioty wykonujące działalność leczniczą udzielające stacjonarnych świadczeń zdrowotnych w zakresie opieki długoterminowej i hospicyjnej	26 lutego 2021 r.
MZ-30 Sprawozdanie podmiotu wykonującego działalność leczniczą w zakresie psychiatrycznej opieki stacjonarnej	Podmioty wykonujące działalność leczniczą udzielające stacjonarnych świadczeń zdrowotnych w zakresie zdrowia psychicznego, leczenia odwykowego, rehabilitacji narkomanów z wyłączeniem szpitali ogólnych	15 lutego 2021 r.
MZ-06 Sprawozdanie z realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach	Podmioty wykonujące działalność leczniczą udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych w zakresie opieki profilaktycznej nad dziećmi i młodzieżą szkolną	30 września 2021 r.
MZ Szp-11 Karta statystyczna szpitalna ogólna	Szpitalne – przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego, w których podmiot wykonuje działalność leczniczą w rodzaju świadczenie szpitalne	raz w miesiącu do 20 dni po okresie sprawozdawczym
Sprawozdania finansowe MZ-BFA UW oraz Struktura zobowiązań	Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, jednostki budżetowe, instytuty badawcze oraz spółki kapitałowe utworzone przez Skarb Państwa, jednostkę samorządu terytorialnego lub uczelnię medyczną, w której łączny ich udział wynosi co najmniej 51% kapitału zakładowego	raz na kwartał do 27 dni po okresie sprawozdawczym
MZ-35A Sprawozdanie lekarza przeprowadzającego badania profilaktyczne pracujących	Podmioty wykonujące działalność leczniczą udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych w zakresie badań profilaktycznych pracowników	2 marca 2021 r.
MZ-35B sprawozdanie z działalności podmiotu wykonującego działalność leczniczą realizującego świadczenia z zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami	Podmioty wykonujące działalność leczniczą lub wydzielone części podmiotów będące jednostkami organizacyjnymi służby medycyny pracy	2 marca 2021 r.
MZ-42 sprawozdanie z działalności regionalnego centrum krwiodawstwa i krwiolecznictwa oraz wojskowego centrum krwiodawstwa	Regionalne Centra Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa; Wojskowe Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa	8 lutego 2021 r.

Centrum Medyczne Szpital św. Rodziny zatrudni:

- lekarzy rodzinnych
- lekarzy internistów
- lekarzy pediatrów
- lekarzy endokrynologów
- lekarzy z uprawnieniami do wykonywania badań USG
- lekarzy kardiologów
- lekarzy neurologów
- lekarzy laryngologów
- lekarzy medycyny sportowej
- lekarzy mających doświadczenie w prowadzeniu badań ergospirometrycznych
- lekarzy psychiatrów
- lekarzy internistów
- lekarza medycyny pracy
- pielęgniarki lub analityków medycznych do Punktu Pobrań – pobieranie krwi (z aktualnym prawem wykonywania zawodu)
- pielęgniarki do Punktu Szczepień (z aktualnym prawem wykonywania zawodu i kursem szczepień)
- pielęgniarki z kursem kwalifikacyjnym pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania

POSZUKUJEMY RÓWNIEŻ LEKARZY O SPECJALIZACJI Z ZAKRESU:

alergologii, diabetologii, dermatologii, okulistyki (do realizacji świadczeń w ramach Medycyny Pracy oraz NFZ), reumatologii, gastroenterologii, rehabilitacji medycznej, absolwentów Wydziału Nauk o Zdrowiu UM – kierunek Zdrowie Publiczne.

ZAPEWNIAMY PRACĘ Z ASYSTENTEM LEKARZA w gabinecie lekarskim (eWUŚ, e-recepty, e-zwolnienia).

Proponujemy bardzo korzystne warunki pracy.

TEL. 691 221 200 LUB 42 254 96 81, E-MAIL: REKRUTACJA@SWIETARODZINA.COM.PL

Medycyna Grabieniec Sp. z o.o.

Łódź, ul. Grabieniec 13
Łódź, ul. Zachodnia 12A/12C

Zatrudnimy pilnie
specjalistów w ramach umowy z NFZ:

lekarza w trakcie specjalizacji z otolaryngologii, lekarza z I st. specjalizacji, specjalistę otolaryngologa neurologa do poradni neurologicznej neurologa lub anestezjologa do poradni leczenia bólu kardiologa lub lekarza w trakcie specjalizacji z kardiologii lekarza w trakcie specjalizacji z pulmonologii, lekarza z I st. specjalizacji, specjalistę pulmonologa specjalistę ginekologa psychiatrę lub lekarza w trakcie specjalizacji z psychiatrii do poradni zdrowia psychicznego psychiatrę lub lekarza w trakcie specjalizacji z psychiatrii do zespołu leczenia środowiskowego

Proponujemy:

- harmonogram pracy do uzgodnienia
- korzystne warunki finansowe

Zapewniamy środki ochrony osobistej.

Kontakt: tel. 600 012 351, e-mail: iwona@grabieniec.pl

Centrum Medyczne Renoma z siedzibą w centrum Łodzi

zatrudni lekarzy specjalistów z zakresu:

- laryngologii
- ginekologii z kompetencjami do wykonywania USG oraz prowadzenia ciąży
- okulistyki
- dermatologii

Proponujemy pracę w zakresie poradni NFZ, jak również usług świadczonych komercyjnie.

Oferujemy dogodną formę zatrudnienia oraz konkurencyjne wynagrodzenie. Zapewniamy wszelkie środki bezpieczeństwa i komfortową organizację pracy.

Osoby zainteresowane prosimy o kontakt:

Agnieszka Modrzejewska:

TEL. 608 409 589,

AMODRZEJWSKA@RENOMA-MED.PL

Multi Clinic
Centrum
Medyczne

Nowoczesna
medycyna

Rozwijamy się!

**SZUKAMY LEKARZY
DO NASZEGO
ZESPOŁU!**

Na co możesz liczyć?

- Wyłącznie prywatni pacjenci
- Nowoczesne technologie
- Szkolenia sprzętowe
- Profesjonalne warunki pracy
- Wsparcie i pomoc
- Terminowe wynagradzanie
- Elektroniczna dokumentacja
- Bezpłatny parking
- Serwis kawowy

WWW.MULTICLINIC.PL | KONTAKT: K.KWARCIAK@MULTICLINIC.PL,
+48505463666

Prywatna Poradnia w Łodzi nawiąże współpracę z lekarzem specjalistą lub w trakcie specjalizacji.

- Ginekologiem
- Gastrologiem
- Laryngologiem
- Radiologiem (badania USG)
- Endokrynologiem
- Kardiologiem
- Dermatologiem
- Neurologiem
- Pulmonologiem
- i innymi.

Dlaczego warto u nas pracować?

<p>Nowoczesne Centrum Medyczne</p> <p>La Vida to przychodnia mieszcząca się w nowoczesnym budynku, przyjaznym osobom niepełnosprawnym oraz rodzicom z dziećmi.</p>	<p>Profesjonalna obsługa rejestracyjna</p> <p>Zadbamy o to, aby Państwa grafik wizyt był pełen. Zadowolenie naszych pacjentów jest najlepszą gwarancją satysfakcjonującej pracy w Centrum Medycznym La Vida.</p>	<p>Komfortowe gabinety medyczne</p> <p>Pracuj w naszych gabinetach to czysta przyjemność. Nowoczesne wyposażenie, miły dla oka wystrój wnętrz, przestronne windy i rodzinna atmosfera.</p>	<p>Elastyczna forma współpracy</p> <p>To Państwo decydują o tym, ile dni i ile godzin w tygodniu chcą u nas pracować. Szanujemy czas naszych lekarzy, zarządzając nim w najlepszy możliwy sposób.</p>
---	---	---	--

"Nie jesteśmy dużą placówką, dlatego staramy się bardziej."

Wejdź na stronę www.lavidalodz.pl/praca, zobacz co oferujemy, sprawdź opinie lekarzy już z nami współpracujących i dołącz do nas.

www.lavidalodz.pl/praca tel: 725-275-359

Medycyna Grabieniec Sp. z o.o. w Łodzi

poszukuje

lekarza specjalistę medycyny rodzinnej

w ramach kontraktu z NFZ do pracy w Podstawowej Opiece Zdrowotnej w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu

Prowadzimy e-dokumentację.

Zapewniamy środki ochrony osobistej.

Oferujemy bardzo dobre warunki pracy.

Kontakt: tel. 600 012 351, e-mail: iwona@grabieniec.pl

SP ZOZ MSWiA w Łodzi

zatrudni lekarzy specjalistów:

- 1) **stomatologów** (mile widziana specjalizacja st. zachowawcza)
- 2) **medycyny pracy** lub z uprawnieniami do przeprowadzania badań profilaktycznych
- 3) **medycyny rodzinnej** (POZ)
- 4) **medycyny ratunkowej**
- 5) **laryngologii**
- 6) **chirurgii onkologicznej**
- 7) **chorób wewnętrznych i kardiologii.**

Oferujemy bardzo dobre warunki zatrudnienia i płacy (możliwe wszystkie formy zatrudnienia). CV proszę przekazać na mail: SEKRETARIAT@ZOOZ-MSWIA-LODZ.PL od dnia ukazania się ogłoszenia.

Nowoczesne Przychodnie Stomatologiczne nawiążą współpracę

z **DENTYSTAMI**

Łódź, Zduńska Wola

WWW.DENTICACLINIC.PL

E-MAIL: AREK.CH@INTERIA.EU

TEL. 502 612 990

SP ZOZ MSWiA w Łodzi

zaprasza lekarzy rezydentów do odbywania rezydentury na Oddziałach:

- 1) **chorób wewnętrznych**
- 2) **kardiologii**

Oferujemy bardzo dobre warunki zatrudnienia i płacy.

CV proszę przekazać na mail:

SEKRETARIAT@ZOOZ-MSWIA-LODZ.PL

od dnia ukazania się ogłoszenia.

ZOZ w Łęczycy

pilnie zatrudni

lekarzy na dyżury w:

- Szpitalnym Oddziale Ratunkowym,
- Nocnej i Świątecznej Opiece Zdrowotnej.

TEL. 24 3882601 w. 107, TEL. KOM. 693 107 604

SP ZOZ MSWiA w Łodzi

zatrudni

Kierownika Izby Przyjęć.

Mile widziana specjalizacja w zakresie chorób wewnętrznych lub ratownictwa medycznego.

Oferujemy bardzo dobre warunki zatrudnienia i płacy.

CV proszę przekazać na mail:

SEKRETARIAT@ZOOZ-MSWIA-LODZ.PL

od dnia ukazania się ogłoszenia.

Praca

Ortodonta szuka pracy w ramach NFZ w Łodzi i okolicach,
TEL. 508 127 223
E-MAIL: ASTRAARIA@WP.PL

Lekarz po doktoracie, tuż przed egzaminem z **chorób wewnętrznych**, poszukuje pracy na terenie Łodzi,
TEL. 507 107 252

Dentystka – 3 m-ce po stażu – szuka pracy w Łodzi,
TEL. 500 347 412
E-MAIL: PAULINABUREK7@GMAIL.COM

Lekarz dentysta, 3 m-ce po stażu szuka dodatkowej pracy w soboty i piątki,
TEL. 600 462 788
E-MAIL: LUKASZ.NATANEK@GMAIL.COM

Specjalista protetyki stomatologicznej podejmie pracę w ramach kontraktu z NFZ,
TEL. 721 120 745
E-MAIL: ZIELEZ@INTERIA.PL

Rezydentka 1 roku chirurgii onkologicznej podejmie współpracę w charakterze asysty przy zabiegach operacyjnych,
TEL. 734 420 683
E-MAIL: E.HEJWOWSKA@ONET.PL

Brzeziny k. Łodzi – zatrudnię **lekarza dentystę** celem leczenia endodontycznego, posiadam mikroskop endo, RTG, urządzenie do wypełniania ciekłą gutaperką. Młody zespół, dobra atmosfera,
TEL. 603 547 438

Centrum Stomatologii Klinika Uśmiechu poszukuje **ortodonta** (lekarza zajmującego się ortodontcją) do współpracy,
TEL. 699 713 657
E-MAIL: KONTAKT@KLINIKA-USMIECHU.COM

Nawiążę współpracę z **lekarzem dentystą** do prywatnego gabinetu w Tomaszowie Mazowieckim,
TEL. 506 440 628,
E-MAIL: ZADENT@O2.PL

NZOZ ALFA MED w Jeleśni 34-340, woj. śląskie, zatrudni do pracy w POZ **lekarzy dla dorosłych i dzieci**, 2 etaty, również cząstkowe, pomoc w znalezieniu mieszkania, atrakcyjne wynagrodzenie,
TEL. 603 098 794
E-MAIL: ALFAMED@POCZTA.ONET.PL

Prywatna poradnia Multimedyk w Łodzi poszukuje specjalistów do pracy od zaraz,
TEL. 690 972 505

Poradnia Zdrowia Psychicznego w okolicach Łodzi zaprasza do współpracy lekarzy – **specjalistów psychiatrii**,
TEL. 780 288 570

Poradnia POZ w okolicach Łodzi zaprasza do współpracy lekarza specjalistę medycyny rodzinnej lub chorób wewnętrznych, mile widziana specjalizacja z pediatrii,
TEL. 780 288 570

Gabinet stomatologiczny w Brzeźniu koło Sieradza nawiąże współpracę z **lekarzem dentystą** i/lub **ortodontą**. Praca na nowoczesnym sprzęcie: RVG, panorama, mikroskop, ciekła gutaperka. Pacjenci tylko prywatni, potwierdzani,
TEL. 603 844 111

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Dentarius” (Widzew – osiedle Janów, ul. Maćka z Bogdańca 1, kontrakt z NFZ) zatrudni **dyplomowaną asystentkę stomatologiczną**,
TEL. 500 694 996 (KIEROWNIK PORADNI)

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Dentarius” (Widzew – osiedle Janów, ul. Maćka z Bogdańca 1, kontrakt z NFZ) zatrudni **lekarza dentystę**,
TEL. 500 694 996 (KIEROWNIK PORADNI)

Miejskie Centrum Medyczne „Bałuty” w Łodzi, ul. Bydgoska 17/21, 91-036 Łódź, nawiąże współpracę z **lekarzem specjalistą chirurgii**. Szczegółowe informacje na miejscu,
TEL. 42 657 69 83

Lokale

WYNAJMĘ GABINET STOMATOLOGICZNY ŁÓDŹ - RETKINIA gotowy do pracy,
TEL. 693 199 690

Różne

Rozliczenia księgowo Indywidualnych Praktyk Lekarskich. Łódź, Beata Rożnowska,
TEL. 604 876 675,
E-MAIL: ROZNOWSKA.BEATA@WP.PL

NZOZ PODEJMIE WSPÓŁPRACĘ Z **LEKARZEM DENTYSTĄ**,

(WIZYTY KOMERCYJNE, PRACA Z HIGIENISTKĄ)

TEL. 601 324 222

Samodzielny Szpital Wojewódzki im. Mikołaja Kopernika w Piotrkowie Trybunalskim zatrudni 3 lekarzy specjalistów w dziedzinie **chorób wewnętrznych** lub lekarzy w trakcie specjalizacji w dziedzinie chorób wewnętrznych do pracy w Oddziale Wewnętrznym.
Warunki pracy i płacy do uzgodnienia.
Wszelkie informacje TEL. 44 648 03 00 – Sekretariat Szpitala.

Sprzedam bezpośrednio GABINET STOMATOLOGICZNY

Lokal użytkowy po gruntownym remoncie, w pełni wyposażony z odbiorami sanepidu, gotowy do pracy od zaraz.

Gabinet jest idealnym miejscem, żeby zacząć samodzielną przygodę ze stomatologią.

TEL. 570 560 560

Publikacja ogłoszeń na łamach pisma „Panaceum” i portalu internetowego oil.lodz.pl

OGŁOSZENIA BEZPŁATNE

Zlecają wyłącznie członkowie OIL w Łodzi; jako drobne w działach: **szukam pracy/różne** (np. sprzęt odstąpię bezpłatnie), maksymalna liczba słów do 80 znaków ze spacjami. Ogłoszenia można przesyłać na adres e-mail PANACEUM@OIL.LODZ.PL bezpośrednio w tekście e-maila, podając wymagane informacje, takie jak:

- 1) rodzaj publikacji: papierowa w piśmie „Panaceum” – wskazując liczbę edycji (maks. 3), numer/numery pisma (obowiązuje harmonogram wydawniczy),
- 2) dział, jakiego dotyczy ogłoszenie: praca/różne,
- 3) treść do publikacji z kontaktem,
- 4) dane zlecającego ogłoszenie: imię i nazwisko, numer PWZ, kontakt bezpośredni: telefon, e-mail, adres do korespondencji.

OGŁOSZENIA PŁATNE – informacje na stronie www.oil.lodz.pl

Publikowane są w piśmie Panaceum: jako drobne (wytłuszczone) w działach: PRACA DAM/LOKAL/SPRZEDAM/RÓŻNE – koszt 1 edycji 30,00 zł netto, maksymalna liczba znaków do 200 ze spacjami lub w modułach ramkowych o wymiarach:

- 1/16 [95,5 x 28,5 mm] – cena 60–100 zł netto (zależy od stopnia wyróżnienia);
  - 1/8 [95,5 x 61 mm] – cena 130–220 zł netto (zależy od stopnia wyróżnienia);
  - 1/4 [95,5 x 126 mm] – cena 250–450 zł netto (zależy od stopnia wyróżnienia);
  - 1/2 [195 x 126 mm] – cena 500–1000 zł netto (zależy od stopnia wyróżnienia lub miejsca publikacji);
  - 1/1 (cała strona) – cena 1000–2400 zł netto, zależy od stopnia wyróżnienia lub miejsca publikacji.
- Do podanych cen należy doliczyć VAT 23%.

Cennik oraz szczegóły i formularze zleceń dostępne są na stronie: [HTTP://OIL.LODZ.PL/OGLOSZENIA/OGLOSZENIA-PAPIEROWE-WYDANIE-PANACEUM](http://oil.lodz.pl/ogloszenia/ogloszenia-papierowe-wydanie-panaceum) lub kontaktując się z redakcją pisma: PANACEUM@OIL.LODZ.PL

Ogłoszenia na stronie internetowej OIL zlecane są wyłącznie online pod adresem: [HTTP://OIL.LODZ.PL/OGLOSZENIA/DODAJ-OGLOSZENIE](http://oil.lodz.pl/ogloszenia/dodaj-ogloszenie)

PANACEUM

Pismo Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi

nr 1-2 (256) – styczeń– luty 2021

zapraszamy na
www.oil.lodz.pl

Wydawca

Okręgowa Izba Lekarska w Łodzi

93-005 Łódź, ul. Czerwona 3
www.oil.lodz.pl/kontakt – wykaz telefonów
biuro@oil.lodz.pl
www.oil.lodz.pl

Kolegium redakcyjne PANACEUM

Patrycja Proc przewodnicząca
Krystyna Borysewicz-Charzyńska
Paweł Czekalski
Włodzimierz Kardas
Bogumiła Kempńska-Mirostawska,
Mateusz Kowalczyk
Fabian Obzejta
Barbara Szeffer-Marcinkowska
Agnieszka Danowska-Tomczyk redaktor naczelna
Justyna Kowalewska rzecznik prasowy OIL

Stale współpracują

mec. Jerzy Ciesielski
Robert Filipczak
Grzegorz Mazur
Krzysztof Papuziński
Damian Patecki
Ryszard Poradowski
Marcin Wojtczuk
r.pr. Jarosław Klimek
r.pr. Paweł Lenartowicz

Pismo redaguje zespół

Agnieszka Danowska-Tomczyk redaktor naczelna
Ewa Juszyńska-Poradecka współpraca

Sekretariat redakcji i biuro reklamy

tel. 42 683 17 10, faks 42 683 13 78
panaceum@oil.lodz.pl

Projekt graficzny

Joanna Apanowicz

Skład komputerowy

KIERC.NET Sp. z o.o.

Druk

Polska Press Sp. z o.o.,
Oddział Poligrafia Drukarnia w Sosnowcu

Numer zamknięto

26 stycznia 2021 r.

Nakład

13 500 egz.

Copyright © OIL Łódź

Cennik ogłoszeń i reklam
oraz warunki ich przyjmowania i formularze zleceń:
<https://oil.lodz.pl/ogloszenia/>
[ogloszenia-papierowe-wydanie-panaceum](#)

Wydawca nie ponosi odpowiedzialności
za treść i formę reklam ani ogłoszeń
przedstawionych w piśmie.

Uwaga autorzy tekstów i zdjęć!

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania
oraz redagowania nadesłanych tekstów,
nie zwraca materiałów niezamówionych.
Zdjęcia prosimy przysyłać w formacie JPG,
TIF lub RAW, ich rozmiar nie powinien być
mniejszy niż ok. 1500 x 1000 pikseli.

OKRĘGOWA IZBA LEKARSKA W ŁODZI

93-005 Łódź, ul. Czerwona 3, biuro@oil.lodz.pl, www.oil.lodz.pl

Centrala: 42 683 17 91, faks 42 683 13 78

Biuro OIL czynne: wtorek 9⁰⁰-18⁰⁰, piątek 8⁰⁰-15⁰⁰, pozostałe dni 8⁰⁰-16⁰⁰

Informacje – sekretariat: 42 683 17 09, 42 683 17 10

DYŻURY

Prezes ORL

Paweł R. Czekalski codziennie, po uzgodnieniu w sekretariacie prezesa

Wiceprezesa ORL

Małgorzata Lindorf (Wiceprezes ORL, Członek ORL, Członek Prezydium ORL, Przewodnicząca Komisji ds. Praktyk Lekarskich ORL) wtorki po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 14 (biuro OIL w Łodzi)

Delegatura Łódzka: **Łukasz Jasek** (Wiceprezes ORL, koordynator Ośrodka Kształcenia Medycznego) czwartki w godz. 13⁰⁰-14⁰⁰ po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 10 (biuro OIL w Łodzi)

Delegatura Piotrkowska: **Grzegorz Mazur** (Wiceprezes ORL) wtorki w godz. 12⁰⁰-13⁰⁰ po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 44 649 17 34 (biuro 97-300 Piotrków Trybunalski, ZNP, ul. Sienkiewicza 16, tel. 44 649 17 34, piotrkow@hipokrates.org poniedziałek–piątek 8⁰⁰-15⁰⁰, wtorek 9⁰⁰-17⁰⁰)

Delegatura Sieradzka: **Włodzimierz Kardas** (Wiceprezes ORL) wtorki i czwartki w godz. 11⁰⁰-12⁰⁰ po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 43 827 57 23 (biuro 98-200 Sieradz, SP ZOZ, ul. Armii Krajowej 7, tel. 43 827 57 23, sieradz@hipokrates.org poniedziałek–piątek 8⁰⁰-15⁰⁰, wtorek bez interesantów)

Delegatura Skierniewicka: **Robert Filipczak** (Wiceprezes ORL) środy w godz. 8³⁰-10⁰⁰ po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 46 832 31 47 (biuro 96-100 Skierniewice, ul. Rybickiego 8, tel. 46 832 31 47, skierniewice@hipokrates.org wtorek 8⁰⁰-17⁰⁰, piątek 8⁰⁰-15⁰⁰, pozostałe dni 8⁰⁰-16⁰⁰, przyjmowanie interesantów: 10⁰⁰-15⁰⁰, wtorek 10⁰⁰-17⁰⁰)

Sekretarz ORL Mateusz Kowalczyk (Komisja Kultury) po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 09 (biuro OIL w Łodzi)

Zastępca Sekretarza ORL Zbigniew Kijas (komisja Bytowa, Komisja Finansowo-Budżetowa) po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 10 (biuro OIL w Łodzi)

Skarbnik ORL Grzegorz Krzyżanowski (Komisja Informacyjno-Wydawnicza) po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 10 (biuro OIL w Łodzi)

Członkowie Prezydium ORL

Ryszard Golański po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 09

Lesław Jacek Pypeć po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 14

Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej Januariusz Kaczmarek, środa 12⁰⁰-14⁰⁰

Przewodniczący OSŁ Janusz Prochaska środy 10⁰⁰-12⁰⁰

Rzecznik Praw Lekarzy Marek Nadolski po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 664 413 077 (biuro OIL w Łodzi)

Pełnomocnik ds. Zdrowia Lekarzy Emilia Kołodziej-Kowalska po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 668 005 348 (biuro OIL w Łodzi)

WYKAZ TELEFONÓW BEZPOŚREDNICH

Sekretariat OIL i Sekretariat Prezesa

Kierownik **Iwona Szelewa** – tel. 42 683 17 01, biuro@oil.lodz.pl lub lodz@hipokrates.org (koordynator Klubu Lekarzy, Sekcja Organizacyjna, Komisja Kultury)

Barbara Czyżo tel. 42 683 17 09, barbara.czyzo@oil.lodz.pl,

Kinga Karbowska tel. 42 683 17 10, kinga.karbowska@oil.lodz.pl

Sprawy Komisji Bioetycznej i Komisji Etyki ORL Anna Marciniak – tel. 42 683 17 44

Dział księgowości, kasa, składki, ubezpieczenia oraz Komisja Bytowa, Koło Lekarzy Seniorów – faks 42 684 98 94,

Kierownik Główna Księgowość OIL **Małgorzata Lewandowska**

Wiesława Legiędź tel. 42 683 17 33 (także sprawy Komisji Bytowej); **Olga Burdon** tel. 42 683 17 32

Ewa Arlt tel. 42 683 17 35; **Ilona Wantkiewicz** tel. 42 683 17 34 (także sprawy Koła Lekarzy Seniorów)

Dział rejestru – Rejestr lekarzy i lekarzy dentyków. Rejestr podmiotów wykonujących działalność leczniczą, Koło Młodych Lekarzy, legitymacje lekarskie

Kierownik administracyjny OIL i koordynator działu **Wojciech Łukomski**, tel. 42 683 17 15, w.lukomski@hipokrates.org

SMK i rejestry Ewa Lenartowicz tel. 42 683 17 17, **Agnieszka Tokarska, Izabela Fornalska** tel. 42 683 17 14 (rejestr, staże podyplomowe)

RPWDL – Rejestr praktyk zawodowych

Beata Krawiec tel. 42 683 17 42, b.krawiec@hipokrates.org,

Joanna Wencel tel. 42 683 17 29 (także Komisja Sportu i Rekreacji)

Rejestr podmiotów kształcących lekarzy, Okręgowa Komisja Wyborcza, Klub DoctoRRiders, Rzecznik Praw Lekarzy

Elżbieta Sadura tel. 42 683 17 27, ela.sadura@hipokrates.org

Ewidencja punktów edukacyjnych Katarzyna Krupska tel. 42 683 17 60, k.krupska@hipokrates.org

Szkolenia – Ośrodek Kształcenia, konkursy na stanowiska kierownicze

Urszula Pruszyńska tel. 42 683 17 25, u.pruszyńska@hipokrates.org

Informatycy Bartłomiej Nowak (także legitymacje lekarskie), **Andrzej Wojda** tel. 42 683 17 21

Kancelaria Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i Okręgowego Sądu Lekarskiego

czynna: wtorki 9⁰⁰-17⁰⁰, środy 10⁰⁰-18⁰⁰, pozostałe dni 8⁰⁰-16⁰⁰, tel. 42 682 11 62, 42 682 11 74

Joanna Romanowska-Krawentek kierownik kancelarii, **Anna Mikulska-Korpacka, Maja Burkot,**

Agnieszka Gasparowicz, Bożena Szymańska, Agnieszka Zych-Grzelak

Rzecznik prasowy, redaktor strony internetowej OIL Justyna Kowalewska tel. 503 025 415, j.kowalewska@oil.lodz.pl

Bufet w Klubie Lekarzy tel. 42 682 57 30

Lekarska Kasa Pożyczkowa tel. 42 682 57 28

Dział Prawny – sekretariat Marta Kowalczyk, Anna Madajczyk

tel. 42 683 17 23 (także Komisja ds. Legislacji, Uchwał i Wniosków), dzial.prawny@oil.lodz.pl

Dyżury prawników (pod tel. 42 683 17 36 lub osobiście) w godzinach:

Kierownik **r.pr. Jarosław Klimek** wtorki 14⁰⁰-15³⁰,

adw. dr Amadeusz Małolepszy poniedziałki 14⁰⁰-16⁰⁰

r.pr. Aleksandra Granosik-Kaczanowska czwartki 13³⁰-15³⁰,

r.pr. Paweł Lenartowicz piątki 11⁰⁰-13⁰⁰

RACHUNKI BANKOWE

Okręgowa Izba Lekarska w Łodzi PKO BP SA | Oddział w Łodzi, nr konta 98 1020 3352 0000 1602 0010 0362

Na to konto przekazują składki lekarskie zakłady pracy, zbiorczo za pracowników. Indywidualnie składki lekarskie członkowie OIL w Łodzi opłacają na otrzymane, unikatowe numery kont bankowych (informacja w dziale księgowości).

Lekarska Kasa Pożyczkowa PKO BP SA, nr konta 03 1020 3352 0000 1502 0010 6195

Turniej Nalepek

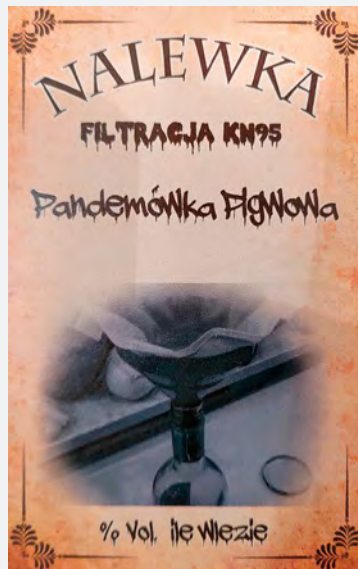
Co roku w ostatni weekend listopada w Klubie Lekarza OIL organizowany jest Turniej Nalewek. Niestety w roku 2020 takie spotkanie nie było możliwe, dlatego organizatorzy przemianowali wydarzenie na... Turniej Nalepek, zachęcając lekarzy do prezentacji autorskich etykiet od nalewek.

Zgodnie z przewidywaniami, kreatywność uczestników sprawiła jurorów w znakomite nastroje. Zgłoszono aż 24 projekty nalepek. Uczestnikami rywalizacji byli koleżanki i koledzy z łódzkiej OIL, ale także z innych miast w Polsce – z OIL Kujawsko-Pomorskiej i OIL warszawskiej.

Niespodzianką był udział doktora Romana Dunieca ze Lwowa, co nadało konkursowi charakter międzynarodowy.

Powołano jury konkursu w składzie: Ryszard Golański (przewodniczący), Ireneusz Juzała i Andrzej Pyziak (członkowie).

I Międzynarodowy Konkurs Nalepek Nalewkowych zorganizowany został z inicjatywy przewodniczącego Komisji Kultury OIL w Łodzi dr. Lesława Jacka Pypcia oraz dr. Ryszarda Golańskiego.

I nagroda

III nagroda

II nagroda

Przyznano:
nagrody

- I – Grzegorz Kwitkiewicz
- II – pseudonim Eljot
- III – pseudonim Eljot

wyróżnienia

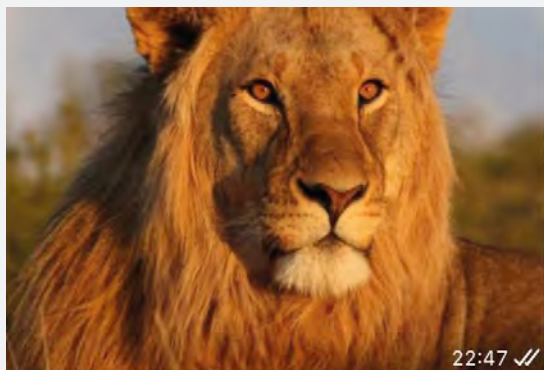
- I – Robert Filipczak
- II – Roman Duniec
- III – Anna Kosmowska

II wyróżnienie

I wyróżnienie

NaLewka - nie tylko dla lewka .Dla lekarskiej ciżby spod Czeronej Izby

III wyróżnienie

strajk

studentów łodzi

żądamy
samorządności uczelni!

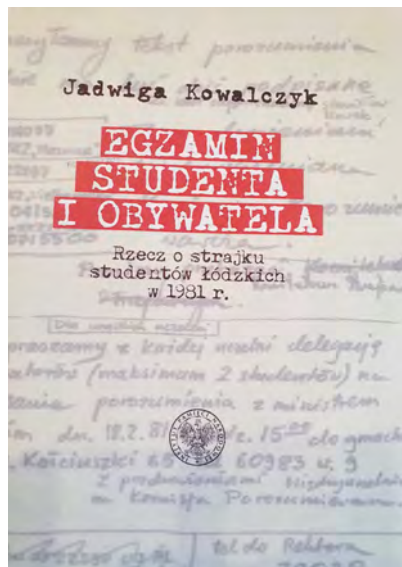
UM | UNIWERSYTET
MEDYCZNY
W ŁODZI

40 ROCZNICA STRAJKÓW STUDENCKICH

W styczniu 1981 r. około 1500 studentów Akademii Medycznej w Łodzi dołączyło do ogólnopolskiej akcji strajkowej, przeprowadzając miesięczny strajk okupacyjny. Walczyliśmy o autonomię Uczelni, wolną i demokratyczną Polskę oraz rejestrację Niezależnego Zrzeszenia Studentów.

W ROCZNICĘ STRAJKU'81 PRZEWDUJEMY:

- promocję książki, pamiętnika "Egzamin studenta i obywatela - rzecz o strajku studentów łódzkich" autorstwa Julii Kowalczyk, uczestniczki Strajku'81.
- odsłonięcie tablicy pamiątkowej na Gmachu Rektoratu UMED,
- udekorowanie budynków UMED'u plakatami z okresu strajku,
- organizację webinarium z udziałem uczestników Strajku'81,
- wydanie albumu z fotografiami ze strajku na naszej uczelni.

Zainteresowanych
nabyciem książki i/lub albumu
prosimy o zgłoszenia: strajk81@umed.lodz.pl

ZAPRASZAMY

do odwiedzania strony www.strajkam81.pl
oraz do wpłat, które pomogą w organizacji wydarzenia
na konto: 46 1050 1461 1000 0005 0378 4118
z dopiskiem „Organizacja obchodów 40 rocznicy Strajku
Studentów AM'81”

NIE
WIERZCIE
TV!
ONATEŻ
NIE MA
AUTONOMII

DLACZEGO
PAN NIE PODPISUJE
POROZUMIENIA
PANIĘ MINISTRZE
STUDENCI
17.11.81